

A9-0179/2021

31.5.2021

PRANEŠIMAS

dėl ES biologinės įvairovės strategijos iki 2030 m. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą
(2020/2273(INI))

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešėjas: César Luena

Nuomonės referentai (*):

Saskia Bricmont, Tarptautinės prekybos komitetas

Isabel Carvalhais, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	44
TARPTAUTINĖS PREKYBOS KOMITETO NUOMONĖ.....	49
ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ	58
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	71
ŽUVININKYSTĖS KOMITETO NUOMONĖ	78
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	90
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	91

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl ES biologinės įvairovės strategijos iki 2030 m. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą (2020/2273(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640) ir į Parlamento 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją ta pačia tema¹,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020)0381),
- atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 26 d. Komisijos komunikatą dėl ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų plano (COM/2016/0087),
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 2 d. Komisijos ataskaitą „ES biologinės įvairovės strategijos iki 2020 m. laikotarpio vidurio peržiūra“ (COM/2015/0478),
- atsižvelgdamas į 2019 m. liepos 23 d. Komisijos komunikatą „ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas“ (COM(2019)0352) ir į 2020 m. rugsėjo 16 d. Parlamento rezoliuciją dėl ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimo²,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1386/2013/ES dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“³ ir 2020 m. spalio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (COM(2020)0652),
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva)⁴,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės mėn. 31 d. Tarpvyriausybinės mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) parengtą visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaitą,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų (JT) Biologinės įvairovės konvenciją (CBD) ir būsimą

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

² Priimti tekstai, P9_TA(2020)0212.

³ OL L 354, 2013 12 28, p. 171.

⁴ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

15-ąją jos šalių konferencijos susitikimą (COP 15),

- atsižvelgdamas į JT Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir į darnaus vystymosi tikslus (DVT),
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 15 d. CBD sekretoriato parengtą Penktąją pasaulio biologinės įvairovės apžvalgą,
- atsižvelgdamas į Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) ataskaitas, ypač į 2019 m. rugsėjo 24 d. Specialiąją ataskaitą dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui, 2019 m. rugpjūčio 8 d. Specialiąją ataskaitą dėl klimato kaitos ir žemės ir 2018 m. spalio 8 d. Specialiąją ataskaitą dėl pasaulio klimato atšilimo 1,5 °C,
- atsižvelgdamas į Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją (CITES),
- atsižvelgdamas į Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvenciją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją,
- atsižvelgdamas į Viduržemio jūros aplinkos ir pakrančių zonos apsaugos konvenciją, Konvenciją dėl Juodosios jūros apsaugos nuo taršos, Helsinkio konvenciją dėl Baltijos jūros baseino jūros aplinkos apsaugos ir Konvenciją dėl šiaurės rytų Atlanto jūros aplinkos apsaugos,
- atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 24 d. ir 2020 m. liepos 15 d. JT specialiojo pranešėjo pranešimus dėl žmogaus teisių įsipareigojimų, susijusių su naudojimusi saugia, švaria, sveika ir tvaria aplinka,
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 30 d. JT susitikime vadovų įsipareigojimą dėl gamtos „Susivieniję, kad iki 2030 m. būtų sustabdytas biologinės įvairovės nykimas, siekiant darnaus vystymosi“ (angl. „United to Reverse Biodiversity Loss by 2030 for Sustainable Development“),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 4 d. Europos aplinkos agentūros (EAA) ataskaitą „The European environment – state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe“ („Aplinka Europoje: 2020 m. padėtis ir perspektyva. Žinios, būtinos siekiant tvarios Europos“),
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 19 d. EAA ataskaitą „Gamtos padėtis ES. 2013–2018 m. ataskaitų pagal gamtos direktyvas rezultatai“,
- atsižvelgdamas į JT aplinkos programos Tarptautinės išteklių darbo grupės parengtą 2019 m. pasaulinių išteklių apžvalgos ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 29 d. IPBES praktinio seminaro ataskaitą dėl biologinės įvairovės ir pandemijų,
- atsižvelgdamas į 2020 m. Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) ataskaitą dėl pasaulio žvejybos ir akvakultūros būklės,

- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 13 d. paskelbtą Komisijos Jungtinio tyrimų centro politikos mokslinio konsultavimo ataskaitą „Ekosistemų ir jų paslaugų planavimas ir vertinimas: ES ekosistemos vertinimas“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 5 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą „Tausus augalų apsaugos produktų naudojimas: ribota pažanga vertinant ir mažinant rizikas, 2020 m. birželio 5 d. specialiąją ataskaitą „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“, 2020 m. liepos 9 d. specialiąją ataskaitą „Laukinių apdulkintojų apsauga Europos Sąjungoje – Komisijos iniciatyvos nebuvo vaisingos“ ir 2020 m. lapkričio 26 d. specialiąją ataskaitą „Jūros aplinka: ES apsauga – plati, bet ne išsami“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 6 d. EAA informacinį pranešimą „ES saugomų teritorijų tinklo „Natura 2000“ veiksmingumo valdymas“,
- atsižvelgdamas į 2021 m. sausio 11 d. EAA informacinį pranešimą „Augimas be ekonomikos augimo“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 15 d. CBD laikinosios techninių ekspertų grupės išvadas dėl rizikos vertinimo,
- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl 15-ojo Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos susitikimo (COP 15)⁵,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl darnaus vystymosi tikslų (DVT) įgyvendinimo ir vykdymo metinės strateginės ataskaitos⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 22 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl ES teisinės sistemos, skirtos ES sukeliama pasauliniam miškų naikinimui sustabdyti ir pradėti juos atkurti⁸,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl Veiksmų plano gamtai, žmonėms ir ekonomikai⁹,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl Japonijos sprendimo atnaujinti banginių medžioklę per 2015–2016 m. sezoną¹⁰ ir į savo 2017 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl banginių medžioklės Norvegijoje¹¹,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 10 d. rezoliuciją dėl cheminių medžiagų

⁵ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0015.

⁶ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0078.

⁷ OL C 23, 2021 1 21, p. 130.

⁸ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0285.

⁹ OL C 356, 2018 10 4, p. 38.

¹⁰ OL C 101, 2018 3 16, p. 123.

¹¹ OL C 337, 2018 9 20, p. 30.

strategijos tvarumui užtikrinti¹²,

- atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 9 d. rezoliuciją dėl 2022-ųjų – Europos žalesnių miestų metų¹³,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto, Užsienio reikalų komiteto ir Žuvininkystės komiteto nuomones,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A9-0179/2021),
- A. kadangi Europos Parlamentas paskelbė, kad susidarė kritinė klimato ir aplinkos padėtis, ir įsipareigojo nedelsiant imtis konkrečių veiksmų, reikalingų kovoti su šia grėsme ir ją suvaldyti, kol dar nevēlu¹⁴; kadangi biologinės įvairovės nykimas ir klimato kaita yra tarpusavyje susiję ir paaštrina vienas kitą¹⁵ ir kelia vienodą grėsmę gyvybei mūsų planetoje, todėl reikėtų nedelsiant kartu spręsti šias problemas;
- B. kadangi gamtos padėtis blogėja žmonijos istorijoje precedento neturinčiu tempu ir mastu; kadangi apskaičiuota, kad pasaulyje milijonui rūšių gresia išnykimas¹⁶; kadangi, remiantis ES gamtos direktyvomis, tik 23 proc. rūšių ir 16 proc. buveinių yra geros būklės¹⁷;
- C. kadangi 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija ir būsimu tarptautiniu susitarimu pagal CBD siekiama sukurti ES ir pasaulinę biologinės įvairovės strategiją iki 2030 m.;
- D. kadangi 2021 m. lems biologinę įvairovę ir kadangi COP 15 turi būti reikšmingas įvykis Paryžiaus susitarimui biologinės įvairovės srityje; kadangi Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) COP 15 ir COP 26 suteikia ypatingą galimybę pareiti nuo reaktyvaus prie iniciatyvaus ir atsargumu grindžiamo modelio ir paskatinti būtinus transformacinius pokyčius;
- E. kadangi 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija yra viena iš pagrindinių Europos žaliojo kurso iniciatyvų; kadangi 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija ir strategija „Nuo ūkio iki stalo“ kartu su kitomis politikos priemonėmis formuos pokyčius siekiant apsaugoti gamtą ir išsaugoti buveines bei rūšis;

¹² Priimti tekstai, P9_TA(2020)0201.

¹³ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0241.

¹⁴ 2019 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0078).

¹⁵ Karlsruher Institut für Technologie, „Climate change exacerbates biodiversity loss: Post-2020 biodiversity targets will have to consider global warming“, ScienceDaily, Rockville, 2020.

¹⁶ IPBES visuotinio biologinės įvairovės ir ekosistemų paslaugų vertinimo ataskaitos santrauka politikos formuotojams.

¹⁷ „Gamtos padėtis ES. 2013–2018 m. ataskaitų pagal gamtos direktyvas rezultatai“.

- F. kadangi turimi įrodymai leidžia manyti, kad dar nevēlu sustabdyti dabartines biologinės įvairovės nykimo tendencijas ir nukreipti jas priešinga linkme¹⁸; kadangi tam reikės esminių pakeitimų;
- G. kadangi žmonės yra gamtos dalis ir kadangi gamta yra vertinga savaime; kadangi biologinė įvairovė yra neatsiejama pasaulio paveldo dalis;
- H. kadangi rūšys nyksta nuolat ir tai kelia grėsmę ekosistemoms ir ekosisteminių paslaugų teikimui, taip pat žmonių gerovei ir išlikimui; kadangi Tarptautinė gamtos apsaugos sąjunga (IUCN) paskelbė, kad vien per pastarąjį dešimtmetį išnyko 160 rūšių;
- I. kadangi pagal IPBES prognozuojama, kad iki 2050 m. 90 proc. žemės bus smarkiai pasikeitusi ir kad 75 proc. žemės jau yra smarkiai pasikeitusi; kadangi jau išnyko 85 proc. šlapynių;
- J. kadangi biologinė įvairovė yra itin svarbi aprūpinimui maistu, žmonių gerovei ir vystymuisi visame pasaulyje;
- K. kadangi ES turi pasinaudoti galimybėmis įtraukti COVID-19 pandemijos metu įgytą patirtį į savo politiką ir tikslus;
- L. kadangi 70 proc. naujų ligų ir pandemijų yra gyvūninės kilmės¹⁹; kadangi COVID-19 pandemija parodė, kad dėl veiklos, dėl kurios biologinei įvairovei daromas spaudimas, gali padidėti pavojus žmonių ir gyvūnų sveikatai;
- M. kadangi dėl natūralių buveinių naikinimo ir prekybos laukiniais gyvūnais didėja žmonių ir laukinės gyvūnijos sąlytis ir tai bus svarbus veiksnys, turintis įtakos būsimum virusinių ligų atsiradimui ir plitimui²⁰;
- N. kadangi biologinė įvairovė daro teigiamą poveikį žmonių sveikatai; kadangi iki 80 proc. žmonių vartojamų vaistų yra natūralios kilmės²¹;
- O. kadangi ES turi daugiau saugomų teritorijų nei bet kuris kitas pasaulio regionas²²; kadangi dabartinis teisiškai saugomų teritorijų, įskaitant tas, kurioms taikoma griežta apsauga, tinklas yra nepakankamas, kad apsaugotų biologinę įvairovę²³;
- P. kadangi EU, siekdama veiksmingai valdyti tinklą „Natura 2000“, vis dar susiduria su didelėmis įgyvendinimo spragomis;
- Q. kadangi tinklas „Natura 2000“ prisideda prie rūšių išsaugojimo, tačiau daugelis kitų

¹⁸ Penktoji pasaulio biologinės įvairovės apžvalga.

¹⁹ Daszak, P. et al., „Workshop Report on Biodiversity and Pandemics“, Tarpvyriausybinės mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platforma, Bona, 2020.

²⁰ Ten pat.

²¹ Durant, O., „Natural Medicine: Past to Present“, University College of London, Londonas, 2018.

²² 2020 m. lapkričio 23 d. EAA ataskaita „An introduction to Europe’s Protected Areas“ („Europos saugomų teritorijų įvadas“).

²³ „Management effectiveness in the EU’s Natura 2020 network of protected areas“ („ES saugomų teritorijų tinklo „Natura 2020“ valdymo veiksmingumas“).

nykstančių rūšių neįtrauktos į šį tinklą²⁴;

- R. kadangi tinklu „Natura 2000“ numatyta remti 52 000 tiesioginių ir netiesioginių darbo vietų išsaugojimo valdymo srityje, ir kadangi 3,1 mln. (ketvirtadalis) darbo vietų turizmo sektoriuje yra susijusios su saugomomis teritorijomis²⁵; kadangi plečiant saugomas teritorijas siekiama apsaugoti biologinę įvairovę, tačiau taip pat prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos ir gauti didelę investicijų ir darbo vietų kūrimo grąžą;
- S. kadangi Audito Rūmai atkreipė dėmesį į didelius ES politikos trūkumus, susijusius su biologinės įvairovės apsauga ar atkūrimu, įskaitant netinkamas biologinės įvairovės apsaugos ar atkūrimo priemones, nepakankamą įgyvendinimą ir finansavimą ir netinkamus pažangos vertinimo rodiklius, tačiau tuo neapsiribojant²⁶; kadangi būsimoje ES politikoje reikėtų ištaisyti ir panaikinti šiuos trūkumus;
- T. kadangi maždaug 75 proc. pasaulio maistinių kultūrų priklauso nuo vabzdžių apdulkintojų²⁷ ir kadangi pastaraisiais dešimtmečiais drastiškai sumažėjo apdulkintojų skaičius; kadangi biologinės įvairovės ir vabzdžių išsaugojimas yra neatsiejamai susiję;
- U. kadangi Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) gairių dėl bičių dokumentas oficialiai nepriimtas ir neužbaigta jo peržiūra;
- V. kadangi 2019 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl ES iniciatyvos dėl apdulkintojų²⁸, kurioje patvirtina savo tvirtą poziciją dėl apdulkintojų apsaugos svarbos;
- W. kadangi reikia stiprinti dabartinės ES iniciatyvos dėl apdulkintojų sistemą ir veiksmus ir juos integruoti į visas ES sektorių politikos sritis;
- X. kadangi su vabzdžių apsauga susijusi stebėseną, moksliniai tyrimai ir kita veikla yra nenuosekli, dažnai netinkama ir jai neskiriamas pakankamas finansavimas arba ji nevykdoma nacionaliniu lygmeniu;
- Y. kadangi biologinės įvairovės nykimas yra susijęs su ekonomine veikla; kadangi vykdamas ekonominę veiklą turėtų būti paisoma planetos išgalių;
- Z. kadangi biologinės įvairovės ir ekosistemų išsaugojimas teikia tiesiogines ir netiesiogines ekonomines naudas daugumai ekonomikos sektorių ir yra mūsų ekonomikos ir visuomenės veikimo pagrindas; kadangi visas verslas tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso nuo ekosisteminių paslaugų; kadangi geresnė biologinės įvairovės politika ir veiksmingos priemonės gali sustiprinti ekonomiką ir suteikti užimtumo galimybių;

²⁴ Ten Brink, P. et al., „Natura 2000 – Jobs Scoping Study (Executive summary)“, Europos aplinkos politikos institutas, Briuselis, 2017.

²⁵ Ten pat.

²⁶ 2017 m. vasario 21 d. Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita „Būtina daugiau pastangų įgyvendinant tinklą „Natura 2000“, kad būtų išnaudotos visos jo galimybės“.

²⁷ 2018 m. gegužės 20 d. FAO ataskaita „Why Bees Matter“.

²⁸ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0104.

- AA. kadangi pagrindiniai tiesioginiai biologinės įvairovės nykimo veiksniai yra žemės ir jūros naudojimo pokyčiai, gamtos išteklių gavyba, klimato kaita, tarša ir svetimų rūšių invazija²⁹; kadangi, be gamtos išteklių išsaugojimo ir atkūrimo, itin svarbu imtis veiksmų, kuriais būtų pažaboti biologinės įvairovės nykimo veiksniai, visų pirma žemės naudojimo ir maisto sistemos pertvarkos sektoriuose, kad būtų užtikrinta veiksminga biologinės įvairovės strategija po 2020 m.³⁰;
- AB. kadangi dirvožemis yra bendras išteklius³¹ ir dirvožemio biologinei įvairovei daromas vis didesnis spaudimas; kadangi visos ES dirvožemio biologinės įvairovės, įskaitant apimties ir masto tendencijas, stebėseną ilguoju laikotarpiu turėtų papildyti nuolat atliekamą žemės dangos ir žemės naudojimo statistinį fizinių ir cheminių parametru tyrimą;
- AC. kadangi žemės ūkio biologinė įvairovė apima visus biologinės įvairovės komponentus, susijusius su maistu ir žemės ūkiu, ir visus biologinės įvairovės komponentus, kurie sudaro žemės ūkio ekosistemas, taip pat vadinamas agrarinėmis ekosistemomis, įskaitant gyvūnų, augalų ir mikroorganizmų įvairovę ir kintamumą genetiniu, rūšių ir ekosistemų lygmenimis, kurie yra būtini pagrindinėms žemės ūkio ekosistemos funkcijoms, struktūrai ir procesams palaikyti;
- AD. kadangi žemės ūkio paskirties žemės, miško ir plačiai paplitusių paukščių rūšių ir pievų drugelių populiacijos ilgalaikės tendencijos rodo, kad ES labai sumažėjo žemės ūkio paskirties žemės biologinė įvairovė³²; kadangi tai vyksta visų pirma dėl natūralių ekosistemų nykimo, susiskaidymo ir degradacijos, kuriuos daugiausia sukelia žemės ūkio intensyvinimas, intensyvi miškotvarka, žemės apleidimas ir miestų plėtra³³;
- AE. kadangi tvariu žemės ūkio paskirties žemės tvarkymu prisidedama prie platesnių ekosistemos funkcijų, tokių kaip biologinės įvairovės apsauga, anglies dioksido sekvestracija, vandens ir oro kokybės palaikymas, dirvožemio drėgmės sulaikymas mažinant nuotėkį, kad vanduo galėtų skverbtis į dirvožemį, ir erozijos kontrolė;
- AF. kadangi, remiantis biomase, apskaičiuota, kad dauguma planetos žinduolių yra naminiai gyvuliai ir tik nedidelė procentinė dalis – laukiniai gyvūnai; kadangi nerimą kelia ir itin nedidelė paukščių genetinė įvairovė³⁴;
- AG. kadangi žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektoriai gali prisidėti prie JT DVT įgyvendinimo;
- AH. kadangi moksliniai tyrimai parodė susirūpinimą dėl didelio ilgalaikio neigiamo

²⁹ 2019 m. gegužės 31 d. IPBES Visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaita.

³⁰ Leclère, D. et al., „Bending the curve of terrestrial biodiversity needs an integrated strategy“, *Nature*, 585 t., Nature Research, Londonas, 2020, p. 551–556.

³¹ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dirvožemio apsaugos. Priimti tekstai P9_TA(2021)0143.

³² Audito Rūmų specialioji ataskaita „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“.

³³ EAA ataskaita „Europos aplinka: būklė ir raidos perspektyvos 2020 m. Žinios, būtinos siekiant tvarios Europos“.

³⁴ Bar-On, Y. M., Phillips, R. ir Milo, R., „The biomass distribution on Earth“, *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 115 t., Nr. 25, Nacionalinė mokslų akademija, Vašingtonas, 2018.

poveikio, kurį tam tikrų žvejybos metodų naudojimas gali daryti vandenynų biologinei įvairovei ir jūrų aplinkai;

- AI. kadangi žvejai, naudodami tvarius metodus ir technologijas, gali prisidėti prie aplinkos būklės blogėjimo prevencijos ir jūrų aplinkos išsaugojimo;
- AJ. kadangi, be kita ko, dėl buveinių būklės blogėjimo, migracijos koridorių sutrikdymo ir pereikvojimo dėl žvejybos kai kurių rūšių žuvys, pvz., eršketai, atsidūrė ties išnykimo riba;
- AK. kadangi nepaisant kai kuriuose jūrų baseinuose pagerėjusio tvarumo naudojant jūrų išteklius, vis dar yra plotų, kuriose padėtis kelia nerimą, visų pirma Viduržemio jūroje;
- AL. kadangi ES išsikėlė tikslus pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą; kadangi vis dar reikia imtis priemonių, kad būtų pasiektas geros vandens telkinių aplinkos būklės tikslas;
- AM. kadangi Europos Audito Rūmų ataskaitoje teigiama³⁵, kad nors yra sukurta jūrų aplinkos apsaugos sistema, ES veiksmai neužtikrina pakankamos ekosistemų ir buveinių apsaugos ir kad dabartinės saugomos jūrų teritorijos užtikrina tik ribotą apsaugą;
- AN. kadangi miškai sudaro 43 proc. ES sausumos ploto ir juose randama 80 proc. sausumos biologinės įvairovės³⁶; kadangi pranešama, kad miškininkystės veikla yra antra pagal dydį rūšims spaudimą daranti veiklos kategorija³⁷, visų pirma daranti įtaką nariuotakojams, žinduoliams ir neapytakiniam augalams; kadangi daugybei nuo miško priklausomų rūšių neigiamą įtaką daro negyvų, mirštančių ir senų medžių pašalinimas³⁸, sengirių mažėjimas ir tam tikrų miškotvarkos metodų, pvz., plyno kirtimo, taikymas;
- AO. kadangi miškuose esama daugiau kaip 75 proc. pasaulio sausumos biologinės įvairovės³⁹; kadangi Parlamentas pateikė rekomendacijas Komisijai dėl ES teisinės sistemos, skirtos ES sukeliama pasauliniam miškų naikinimui, miškų ir ekosistemos alinimui sustabdyti ir nukreipti priešinga linkme⁴⁰;
- AP. kadangi gera aplinkos būklė ir sveikos ekosistemos yra labai svarbios kovojant su klimato kaita, o ekosistemos atlieka esminį vaidmenį švelninant klimato kaitą ir prie jos prisitaikant; kadangi klimato kaita daro įtaką biologinei įvairovei, nes klimato kintamieji rodikliai iš esmės lemia rūšių geografinius pasiskirstymo arealus; kadangi teritorijose, kuriose klimatas yra nebetinkamas, pasikeičia tam tikrų rūšių geografiniai

³⁵ Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita „Jūros aplinka: ES apsauga – plati, bet ne išsami“.

³⁶ 2020 m. gruodžio 9 d. Europos Parlamento straipsnis „Tvari miškininkystė: EP ragina kovoti su miškų naikinimu“.

³⁷ 2020 m. spalio 15 d. Komisijos ataskaita „Gamtos padėtis Europos Sąjungoje 2013–2018 m. rūšių ir buveinių tipų, saugomų Paukščių direktyva ir Buveinių direktyva, būklės ir tendencijų ataskaita“ (COM(2020)0635).

³⁸ Ten pat.

³⁹ FAO ir 2020 m. gegužės 22 d. Jungtinių Tautų aplinkos programos ataskaita „The State of the World's Forests – Forests, biodiversity and people“.

⁴⁰ Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl ES teisinės sistemos, skirtos ES sukeliama pasauliniam miškų naikinimui sustabdyti ir pradėti juos atkurti.

arealai, o kitos rūšys tose vietovėse išnyksta;

- AQ. kadangi priimant gamtos procesais pagrįstus sprendimus ir naudojantis ekosisteminiais metodais galima tvirtai politiniu požiūriu susieti tris Rio de Žaneiro konvencijas, kad būtų integruotai sprendžiami klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo klausimai;
- AR. kadangi, remiantis IPBES, tarša – vienas iš penkių biologinės įvairovės nykimą lemiančių veiksnių; kadangi nustatyta, kad turima patikimos informacijos maždaug apie 500 cheminių medžiagų, ir kadangi 2019 m. balandžio mėn., Europos cheminių medžiagų agentūros manymu, 450 medžiagų buvo pakankamai reglamentuojamos; kadangi manoma, jog dar 10 000 medžiagų rizika gana gerai aprašyta, o apie maždaug 20 000 medžiagų riziką turima ribotos informacijos; kadangi beveik neturima informacijos apie daugumos (maždaug 70 000) medžiagų pavojingumą ar poveikio riziką; kadangi reikia nedelsiant panaikinti dideles žinių spragas, susijusias su visu cheminių medžiagų poveikiu biologinei įvairovei ir aplinkai;
- AS. kadangi šviesinė tarša keičia natūralios nakties šviesos lygį žmonėms, gyvūnams ir augalams ir taip daro neigiamą įtaką biologinei įvairovei, pvz., gyvūnų migravimui, naktiniam poilsui ir reprodukcinėi veiklai, dėl to taip pat nyksta vabzdžiai ir apdulkintojai, kurie žūva dėl traukos prie dirbtinės šviesos;
- AT. kadangi, remiantis Jungtinio tyrimų centro 2020 m. ataskaita⁴¹, šiuo metu visose ekosistemose esama invazinių rūšių, kurios ypač kelia grėsmę miestų ekosistemoms ir pievoms;
- AU. kadangi dabartinės neigiamos tendencijos, susijusios su biologine įvairove ir ekosistemomis, pakenks pažangai, padarytai ne tik siekiant aplinkos DVT, bet ir su skurdu, badu, sveikata, vandeniu, miestais ir klimatu susijusių tikslų; kadangi dėl šios priežasties biologinės įvairovės nykimas ir blogėjimas turi būti svarstomi ne tik kaip aplinkos apsaugos, bet ir vystymosi, ekonominio, socialinio ir moralinio pobūdžio klausimas;
- AV. kadangi beveik 80 proc. ES biologinės įvairovės šiuo metu randama atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse ir teritorijose⁴²;
- AW. kadangi ES ir jos valstybės narės privalo laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, susijusių su biologine įvairove ir žmogaus teisėmis, taip pat įsipareigojimų, susijusių su politikos nuoseklumu išorės veiksnių srityje, laikantis įsipareigojimo pagal Chartiją integruoti aukšto lygio aplinkos apsaugą ir aplinkos kokybės gerinimą į ES politikos šakas, taip pat laikantis darnaus vystymosi principo;
- AX. kadangi JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais darbu gali būti sudaromos sąlygos formuoti įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, susijusių su biologinės įvairovės išsaugojimu ir tvairiu naudojimu, teisinę sistemą; kadangi pastaraisiais metais visame pasaulyje labai išaugo užpultų aplinkos ir žemės naudojimo

⁴¹ 2020 m. spalio 13 d. Jungtinio tyrimų centro politikos mokslinio konsultavimo ataskaita „Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services: An EU ecosystem assessment“, (priedas) ir Komisijos Aplinkos generalinio direktorato BEST iniciatyva (savanoriška biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų ES atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse ir teritorijose sistema).

⁴² BEST iniciatyva.

srities žmogaus teisių gynėjų skaičius;

- AY. kadangi apskaičiuota, kad mažiausiai ketvirtadalis pasaulio žemės ploto yra čiabuvių ir vietos bendruomenių nuosavybė, yra jų valdomas, naudojamas ar apgyvendintas; kadangi JT deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių pripažįstamos čiabuvių tautų kolektyvinės ir individualios teisės; kadangi čiabuviai ir vietos bendruomenės atlieka svarbų vaidmenį saugant pasaulio biologinę įvairovę ir kadangi, nepripažinus jų teisių, nebus įmanoma pasiekti visuotinės biologinės įvairovės tikslų;
- AZ. kadangi tiek neteisėta, tiek teisėta prekyba laukinėmis rūšimis ir jų naudojimas smarkiai prisideda prie biologinės įvairovės nykimo ir kadangi natūralių buveinių naikinimas ir laukinių rūšių išnaudojimas prisideda prie infekcinių ligų atsiradimo ir plitimo⁴³;
- BA. kadangi pagal IPBES ir IPCC jūrų biologinei įvairovei kyla rimtas pavojus⁴⁴; kadangi EAA įspėjo apie dabartinę blogėjančią Europos jūrų aplinkos padėtį ir būtinybę skubiai atkurti jūrų ekosistemas sprendžiant žmogaus veiklos poveikio jūrų aplinkai klausimą⁴⁵; kadangi koraliniai rifai, mangrovės ir žolių sąžalynai, kurios yra jūrų biologinės įvairovės židiny, yra smarkiai nualinti ir klimato kaita bei tarša jiems kelia didelę grėsmę;
- BB. kadangi vandenynas yra vienintelis ir jo gera aplinkos būklė būtina, norinti užtikrinti jo atsparumą ir nuolatinę ekosisteminių paslaugų, pvz., CO₂ absorbcijos ir deguonies gamybos, teikimą; kadangi klimato mechanizmai priklauso nuo vandenynų ir jūrų ekosistemų būklės, kurią šiuo metu veikia visuotinis atšilimas, tarša, jūrų biologinės įvairovės pereikvojimas, rūgštėjimas, deguonies mažėjimas ir pakrančių erozija; kadangi IPCC primena, kad vandenynai yra sprendimo, kaip sušvelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos poveikio, dalis⁴⁶;
- BC. kadangi 80 proc. jūrų teršiančių šiukšlių patenka iš sausumos ir 150 tonų plastiko yra susikaupę mūsų vandenynuose⁴⁷; kadangi 80 proc. miesto nuotekų išleidžiamos į jūrą; kadangi paviršiuje plūduriuojančių atliekų bendra masė sudaro tik 1 proc. į vandenyną išmesto plastiko⁴⁸;
- BD. kadangi mėlynoji ekonomika suteikia galimybę plėtoti tvarią jūrų ir pakrančių veiklą.
- BE. kadangi reikėtų skatinti bendras žmonių, savivaldybių, asociacijų, verslo, švietimo įstaigų ir kitų visuomenės suinteresuotųjų subjektų iniciatyvas biologinės įvairovės apsaugos ir atkūrimo klausimais;
- BF. kadangi, siekiant sėkmingai įgyvendinti strategiją, būtinas veiksmingas bendradarbiavimas ES ir valstybių narių lygmenimis, įskaitant visus suinteresuotuosius

⁴³ IPBES visuotinio biologinės įvairovės ir ekosistemų paslaugų vertinimo ataskaitos santrauka politikos formuotojams.

⁴⁴ IPBES visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaita ir Penktoji pasaulio biologinės įvairovės apžvalga.

⁴⁵ 2020 m. birželio 25 d. EAA ataskaita „Marine messages II: Navigating the course towards clean, healthy and productive seas through implementation of an ecosystem-based approach“.

⁴⁶ 2019 m. rugsėjo 24 d. IPCC specialioji ataskaita dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui.

⁴⁷ Komisijos Aplinkos generalinis direktoratas *Descriptor 10: Marine Litter*.

⁴⁸ Ten pat.

subjektus;

Dabartinė biologinės įvairovės būklė

1. palankiai vertina naująją 2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją ir jos platų užmojį;
2. be to, palankiai vertina plataus užmojo tikslą užtikrinti, kad iki 2050 m. visos pasaulio ekosistemos būtų atkurtos, atsparios ir tinkamai saugomos; pabrėžia, kad reikėtų dėti visas pastangas, kad šis tikslas būtų kuo greičiau pasiektas;
3. mano, kad įgyvendinant strategiją turėtų būti užtikrintas suderinamumas su kitomis Europos žaliojo kurso strategijomis, pavyzdžiui, strategija „Nuo ūkio iki stalo“; pripažįsta trijų darnaus vystymosi aspektų – aplinkos, ekonomikos ir socialinio – svarbą; primena, kad aplinkos aspektas, įskaitant biologinę įvairovę ir ekosistemų išsaugojimą, sustiprina kitus du aspektus ir yra esminis darnaus vystymosi ir DVT įgyvendinimo pagrindas;
4. primena, kad naujose Europos Sąjungos strategijose reikia nedelsiant stiprinti jūrų laivybos viziją, visų pirma imantis tolesnių veiksmų dėl Europos žaliojo kurso, Biologinės įvairovės strategijos ir strategijos „Nuo ūkio iki stalo“;
5. ragina Komisiją kiekvieną pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pagrįsti išsamiu poveikio vertinimu, atsižvelgiant į individualų ir bendrą poveikį, taip pat į poveikį veiksmy ir neveikimo išlaidoms iš karto ir ilguoju laikotarpiu;
6. ragina Komisiją, siekiant atlikti poveikio vertinimus, papildyti vienintelę priemonę, kuri šiuo metu naudojama aplinkos apsaugos aspektams vertinti, priemonėmis, kuriomis būtų nagrinėjamas su biologine įvairove, išteklių naudojimu ir tarša susijęs poveikis;
7. primena 2019 m. IPBES ataskaitos išvadas, kuriose teigiama, kad pasaulyje gamta nyksta žmonijos istorijoje neregėtu greičiu ir kad išnykimas gresia maždaug milijonui rūšių iš visų, apytikriai skaičiuojamų, daugiau kaip aštuonių milijonų rūšių;
8. pažymi, kad tai yra trečioji biologinės įvairovės strategija, kuria siekiama sustabdyti ES biologinės įvairovės nykimą; tačiau apgailestauja dėl to, kad ES biologinė įvairovė toliau nyksta; labai apgailestauja, kad Sąjunga nepasiekė nei 2020 m. biologinės įvairovės strategijos tikslų, nei Aičio biologinės įvairovės tikslų;
9. pabrėžia, kad 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslai turi būti visiškai pasiekti; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares įsipareigoti imtis reikšmingų ir papildomų biologinės įvairovės išsaugojimo ir atkūrimo priemonių, kad būtų visiškai pasiekti nauji tikslai, kurie turi būti aiškiai apibrėžti ir išmatuojami;
10. pabrėžia, kad COVID-19 pandemija dar kartą parodė, kaip svarbu formuojant politiką kompleksiskai taikyti bendros sveikatos koncepciją, kuri atspindi faktą, kad žmogaus sveikata, gyvūnai ir aplinka yra tarpusavyje susiję ir kad visuomenėje skubiai reikia radikalių pokyčių; pabrėžia svarbų Komisijos vaidmenį ES koordinuojant ir remiant bendros sveikatos koncepciją ir palaikant ją visuose tarptautiniuose forumuose; ragina pergaltvoti ir nedelsiant visapusiškai suderinti dabartinę ES politiką su reikiama is pokyčiais;

11. pabrėžia, kad pagrindinės pandemijų priežastys yra tie patys visuotiniai aplinkos pokyčiai, kurie lemia biologinės įvairovės nykimą⁴⁹, kaip antai žemės naudojimo paskirties keitimas, teisėta ir neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais ir vartojimas; pabrėžia, kad pandemijų riziką galima gerokai sumažinti mažinant žmogaus veiklos, dėl kurios mažėja biologinė įvairovė, mastą ir kad nustatyta pandemijų rizikos mažinimo kaina yra 100 kartų mažesnė už reagavimo į šias pandemijas kainą⁵⁰;
12. primygtinai ragina valstybes nares ir Komisiją visapusiškai atsižvelgti į mokslinius įrodymus, ataskaitas ir rekomendacijas zoonozijų ir pandemijų klausimais, įskaitant IPBES seminaro ataskaitą dėl biologinės įvairovės nykimo ir pandemijų⁵¹, 2020 m. liepos 6 d. Jungtinių Tautų aplinkos programos ataskaitą „Preventing the next pandemic – Zoonotic diseases and how to break the chain of transmission“⁵² („Išvenkime kitos pandemijos. Zoonozinės ligos ir kaip nutraukti infekcijos grandinę“), taip pat į 2010 m. balandžio mėn. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO), Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) ir Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) trišalį koncepcijos dokumentą dėl dalijimosi atsakomybe ir veiksmų koordinavimo pasaulio mastu šalinant sveikatai gresiančius pavojus, kylančius dėl gyvūnų, žmonių ir aplinkos sąsajų ir šalinant žmonių / gyvūnų / aplinkos sveikatos srities riziką⁵³;
13. palankiai vertina tai, kad sukūrus Europos sveikatos sąjungą numatyta sustiprinti ES veiksmus kovojant su pandemija ir kitomis grėsmėmis visuomenės sveikatai⁵⁴, be kita ko, parengti ES sveikatos krizės ir pandemijos planą, kaip numatyta Komisijos pasiūlyme dėl didelės tarpvalstybinio pobūdžio grėsmės sveikatai⁵⁵, į kuri turėtų būti įtrauktos zoonozinės kilmės pandemijos;

Apsauga ir atkūrimas

14. reiškia tvirtą paramą ES tikslams apsaugoti ne mažiau kaip 30 proc. ES jūrų ir sausumos teritorijų, be kita ko, įtraukiant įvairias buveines ir ekosistemas, kaip antai miškus, šlapynes, durpynus, pievas ir pakrančių ekosistemas, ir griežtai apsaugoti bent 10 proc. ES jūrų ir sausumos teritorijų, įskaitant visus likusius neliečiamus miškus ir sengires ir kitas gausiaangles ekosistemas; pabrėžia, kad šie tikslai turėtų būti privalomi ir valstybių narių įgyvendinami nacionaliniu lygmeniu, bendradarbiaujant su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, vadovaujantis mokliškai pagrįstais kriterijais ir biologinės įvairovės poreikiais, atsižvelgiant į visų valstybių narių skirtumus, kaip antai dydį, natūralių gamtinių zonų dalį ir į regionines bei vietos aplinkybes;
15. pabrėžia, kad šios saugomos vietovės turėtų sudaryti ekologiniu požiūriu nuoseklų ir

⁴⁹ EAA ataskaita „Gamtos padėtis ES. 2013–2018 m. ataskaitų pagal gamtos direktyvas rezultatai“.

⁵⁰ 2020 m. spalio 29 d. IPBES praktinio seminaro ataskaita dėl biologinės įvairovės ir pandemijų.

⁵¹ Ten pat.

⁵² 2020 m. liepos 6 d. Jungtinių Tautų aplinkos programos ataskaita „Preventing the next pandemic – Zoonotic diseases and how to break the chain of transmission“ („Išvenkime kitos pandemijos. Zoonozinės ligos ir kaip nutraukti infekcijos grandinę“).

⁵³ 2010 m. balandžio mėn. FAO, OIE ir PSO trišalis koncepcijos dokumentas dėl dalijimosi atsakomybe ir veiksmų koordinavimo pasaulio mastu šalinant sveikatai gresiančius pavojus, kylančius dėl gyvūnų, žmonių ir aplinkos sąsajų.

⁵⁴ 2020 m. lapkričio 11 d. Komisijos komunikatas „Europos sveikatos sąjungos kūrimas: ES atsparumo tarpvalstybinėms grėsmėms sveikatai didinimas“ (COM(2020)0724).

⁵⁵ 2020 m. lapkričio 11 d. pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1082/2013/ES (COM(2020)0727).

pavyzdinį esamų saugomų teritorijų tinklą; pabrėžia, kad, be saugomų teritorijų didinimo, taip pat turi būti užtikrinta saugomų teritorijų kokybė, be kita ko, užtikrinant pakankamą finansavimą ir įgyvendinant aiškius ir veiksmingus išsaugojimo planus, tinkamą valdymą, pakankamą stebėseną ir vertinimą ir veiksmingai užtikrinant susijusių teisės aktų įgyvendinimą;

16. primena, kad, remiantis IUCN nustatytais tarptautinėmis rekomendacijomis, bet kokios kategorijos saugomose teritorijose turėtų būti draudžiama vykdyti aplinkai kenkiančią pramonės veiklą ir infrastruktūros plėtrą⁵⁶;
17. pabrėžia, kad turi būti nustatyta aiški griežtos apsaugos apibrėžtis; ragina Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, patikslinti, kokia žmogaus veikla galėtų būti leidžiama griežtą apsaugos statusą turinčiose teritorijose, kai ji iš esmės netrukdo natūraliems procesams ir yra suderinama su teritorijų ekologiniais reikalavimais, remiantis geriausiais turimais moksliniais duomenimis, atskirai vertinant kiekvieną konkretų atvejį;
18. pabrėžia, kad norint pasiekti 2030 m. Biologinės strategijos tikslus taip pat reikės užkirsti kelią ES jūrų ir sausumos teritorijų aplinkos blogėjimui; ragina imtis priemonių biologinės įvairovės nykimo už saugomų zonų ribų klausimui spręsti; pažymi, kad gamtos ir ekosistemų atkūrimas saugomose vietovėse nekompensuoja tolesnio kitų teritorijų biologinės įvairovės nykimo ekosistemų blogėjimo;
19. pabrėžia, jog svarbu, kad aplinkos išsaugojimo ir atkūrimo pastangas dėtų ir užjūrio šalys bei teritorijos;
20. mano, kad svarbu atsižvelgti į biogeografinius regionus ir laikytis vyriausybės lygmens požiūrio į saugomas teritorijas, pagal kurį valstybės narės vertintų finansinės paramos ir kompensuojamųjų priemonių poreikį nustatant saugomas teritorijas; pabrėžia, kad reikia įtraukti visus susijusius suinteresuotuosius subjektus, įskaitant žemės savininkus;
21. primena, kad ES yra didžiausias koordinuojamas saugomų teritorijų tinklas pasaulyje;
22. atkreipia dėmesį į įsipareigojimą užtikrinti, kad iki 2030 m. visų saugomų geros būklės buveinių ir rūšių išsaugojimo tendencijos ir būklė neblogėtų, taip pat užtikrinti, kad valstybių narių lygmeniu ne mažiau kaip 30 proc. rūšių ir buveinių, kurių būklė šiuo metu yra prasta, pereitų į tą kategoriją arba būtų matyti tvirtos teigiamos tendencijos; vis dėlto mano, kad kaip galima greičiau turėtų būti pasiekta gera visų pagal Paukščių⁵⁷ ir Buveinių⁵⁸ direktyvas saugomų rūšių ir buveinių būklė; pabrėžia, kad pagal esamas direktyvas jau nustatytos pareigos užtikrinti, kad rūšys nenyktų; ragina Komisiją kartu su EAA nustatyti aiškų pagrindą, užtikrinti suderintą ir reguliarių ataskaitų teikimą ir

⁵⁶ 2016 m. rugsėjo 10 d. IUCN rekomendacija „Protected areas and other areas important for biodiversity in relation to environmentally damaging industrial activities and infrastructure development“ („Saugomos teritorijos ir kitos biologinės įvairovės požiūriu svarbios teritorijos vykdančios aplinkai kenksmingą pramonės veiklą ir plečiant infrastruktūrą“).

⁵⁷ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7),

⁵⁸ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

panaikinti dabartinės nustatytų tendencijų metodikos spragas;

23. ragina valstybes nares gerinti savo tinklo „Natura 2000“ stebėsenos, įskaitant valdymo veiksmingumo stebėseną, sistemų kokybę ir visapusiškumą; pabrėžia specializuotų valdymo įstaigų ir teritorijų valdymo planų svarbą; pabrėžia, kad, remiantis EAA informaciniu pranešimu⁵⁹, vykdytojai nepakankamai žino ir supranta galiojančius valdymo veiksmingumo standartus; ragina Komisiją ir valstybes nares tikslingiau stiprinti pajėgumus ir teikti geresnes gaires dėl valdymo veiksmingumo vertinant ir tobulinant tinklo „Natura 2000“ valdymą, be kita ko, vadovaujantis pasauliniais saugomų teritorijų valdymo veiksmingumo vertinimo standartais, pvz., IUCN žaliuoju saugomų ir išsaugotų teritorijų sąrašu; taip pat ragina Komisiją atnaujinti tinklo „Natura 2000“ pritaikomojo valdymo gaires, kuriose būtų atsižvelgiama į galimą klimato kaitos poveikį rūšims ir ekosistemoms;
24. ragina valstybes nares tinkamomis išsaugojimo priemonėmis apsaugoti laukinių rūšių genetinę įvairovę;
25. apgailestauja, kad valstybės narės nepasiekė geros jūrų vandenių aplinkos būklės iki 2020 m. tikslo, kaip nurodyta Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje; ragina Komisiją sustiprinti saugomų jūrų teritorijų tinklą užtikrinant geresnį junglumą, patikimesnį valdymą, geresnę žemėtvarką ir sistemingai atliekant vertinimus ir užtikrinant įgyvendinimą;
26. reiškia susirūpinimą dėl gėlo vandens ekosistemų ir rūšių padėties; pabrėžia, kad nuo 1970 iki 2016 m. jų Europoje sumažėjo daugiau nei bet kurioje kitoje pasaulio vietoje – 93 proc.⁶⁰;
27. pabrėžia, kad didžioji dalis sausumos biologinės įvairovės randama miškų vietovėse; pažymi, kad keletas miškų tipų išsaugojimo būklė šiek tiek pagerėjo⁶¹, tačiau į ES gamtos teisės aktus įtrauktų miškų buveinių ir rūšių išsaugojimo būklės pažangos beveik nematyti⁶²; pabrėžia, kad nuo 2011 m. iki 2020 m. beveik trečdalis ES miškų išsaugojimo būklė buvo įvertinta kaip bloga (31 proc.), o daugiau kaip pusės jų įvertinta kaip prasta (54 proc.)⁶³;
28. atkreipia dėmesį į prastą Europos miškų būklę; pabrėžia, kad tam tikruose biogeografiniuose regionuose vos 5 proc. I priede nurodytų miško buveinių išsaugojimo būklė yra gera⁶⁴; pabrėžia, jog pagal Biologinės įvairovės strategiją valstybės narės turi užtikrinti, kad visų saugomų buveinių ir rūšių išsaugojimo tendencijos ir būklė

⁵⁹ EAA informacinis pranešimas „Management effectiveness in the EU’s Natura 2000 network of protected areas“ („ES saugomų teritorijų tinklo „Natura 2000“ valdymo veiksmingumas“).

⁶⁰ 2020 m. liepos 28 d. Pasaulio žuvų migracijos fondo pranešimas spaudai „Massive decline in migratory freshwater fish populations could threaten livelihoods of millions, warns new report“.

⁶¹ „Gamtos padėtis ES. 2013–2018 m. ataskaitų pagal gamtos direktyvas rezultatai“.

⁶² 2015 m. spalio 2 d. Komisijos ataskaita „ES biologinės įvairovės strategijos iki 2020 m. laikotarpio vidurio peržiūra“ (COM(2015)0478),

⁶³ „Gamtos padėtis ES. 2013–2018 m. ataskaitų pagal gamtos direktyvas rezultatai“.

⁶⁴ Borealinis biogeografinis regionas, kuriame 4,84 proc. buveinių yra geros būklės, ir atlantinis biogeografinis regionas, kuriame 4,94 proc. buveinių yra geros būklės, remiantis 2013–2018 m. duomenimis,

neblogėtų; atkreipia dėmesį į tai, kad daugumoje biogeografinių regionų, kuriuose esančių ekosistemų išsaugojimo būklė prasta, ji ir toliau sparčiai blogėja⁶⁵;

29. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad pranešama apie didelį nykstančių miško rūšių ir buveinių skaičių; primena, kad Europos laukinėje gamtoje penkios miško medžių rūšys yra išnykusios, 42 miško medžių rūšys yra sparčiai nykstančios ir 107 miško medžių rūšys yra nykstančios;
30. mano, kad svarbu skubiai užtikrinti griežtą visų likusių neliečiamų miškų ir sengirių apsaugą; pabrėžia, kad miškų saugojimo būdas, kai natūraliems miškams leidžiama senti, yra pagrindinis sengirių ploto didėjimą užtikrinantis veiksnys; palankiai vertina vykstančius dalyvaujamuosius neliečiamų miškų ir sengirių apibrėžimo, kartografavimo ir stebėsenos procesus;
31. ragina valstybes nares tobulinti nacionalinės teisės aktus, kad būtų sustiprinta apsauga nuo neteisėtos medienos ruošos; ragina Komisiją ir valstybes nares suderinti turimus duomenis ir panaikinti spragas, susijusias su neliečiamų miškų ir sengirių vietos nustatymu, atgaline data nuo 2020 m. sukurti visų galimų vietovių, atitinkančių sengirių ir neliečiamų miškų kriterijus, duomenų bazę, ir nustatyti laikiną visų atitinkamų vietovių medienos ruošos moratoriumą, siekiant užkirsti kelią sąmoningam jų kirtimui ir nedelsiant teisėtai užtikrinti patvirtintų vietovių neintervencinį statusą;
32. itin palankiai vertina įsipareigojimą parengti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl ES gamtos atkūrimo plano, kuris apimtų teisiškai privalomus atkūrimo tikslus, ir pakartoja savo raginimą siekti tikslo atkurti ne mažiau kaip 30 proc. ES sausumos ir jūrų teritorijų⁶⁶; šį uždavinį turėtų visapusiškai įgyvendinti kiekviena valstybė narė savo teritorijoje tiek saugomose vietovėse, tiek už jų ribų, atsižvelgdama į biologinės įvairovės ir ekosistemos poreikius, kurie atspindėtų valstybių ypatumus; pabrėžia, kad atkūrimo tikslai turėtų būti grindžiami galiojančiais ES teisės aktais ir kad atkūrimo pastangos turėtų kiek įmanoma labiau remti natūralų atsinaujinimą;
33. mano, kad, be bendro atkūrimo tikslo, pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl ES gamtos atkūrimo plano ES ir valstybių narių lygmeniu turėtų būti nustatyti konkrečiai su ekosistema, buveinėmis ir rūšimis susiję tikslai atsižvelgiant į jų ekosistemas, ypač daug dėmesio skiriant ekosistemoms dėl dvejopos jų paskirties atkuriant biologinę įvairovę ir švelninant klimato kaitą bei prie jos prisitaikant; pabrėžia, kad į šią priemonę turėtų būti įtraukti miškai, pievos, šlapynės, raistai, apdulkiniojai, laisvai tekančios upės, pakrančių vietovės ir jūrų ekosistemos; pabrėžia, kad užbaigus atkūrimo etapą neturėtų likti sąlygų jokiam ekosistemų būklės blogėjimui; mano, kad pažanga siekiant atkūrimo tikslų turi būti reguliariai vertinama tiek valstybių narių, tiek ES lygmenimis, be kita ko, naudojant tarpinius tikslus siekiant 2030 m. tikslų;
34. pabrėžia, kad siekiant sustiprinti biologinės įvairovės atkūrimo įsipareigojimus reikia nustatyti paskatų ir dalyvaujamojo pobūdžio procedūrų sistemą;

⁶⁵ (2019 m.) pateiktais pagal Buveinių direktyvos 17 straipsnį.

⁶⁶ a2020 m. sausio 16 d. rezoliucija dėl 15-osios Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos susitikimo (COP 15).

35. tvirtai pabrėžia, kaip svarbu gamtos atkūrimo tikslus visapusiškai integruoti į kitą susijusią ES politiką ir strategijas; primena savo raginimą nustatyti privalomus miškų atkūrimo tikslus⁶⁷, įskaitant tikslą padidinti ir atkurti miškų junglumą; reikalauja į gamtos atkūrimo planą įtraukti tikslą ES atkurti sąlygas tekėti ne mažiau kaip 25 000 km upių, panaikinant kliūtis ir atkuriant užliejamąsias lygumas;
36. labai apgailestauja dėl to, kad sumažėjo apdulkintojų, nes jie yra pagrindinis aplinkos gerovės rodiklis; pabrėžia, kad toks mažėjimas reiškia ne tik biologinės įvairovės nykimą, bet ir grėsmę aprūpinimui maistu; pakartoja savo rezoliucijoje dėl ES iniciatyvos dėl apdulkintojų išreikštą nuomonę ir ragina nedelsiant persvarstyti šią iniciatyvą; pabrėžia, kad persvarstyta iniciatyva turėtų apimti ES lygmens apdulkintojų stebėsenos strategiją ir patikimas priemonės, aiškius, per nustatytą laiką pasiektinus tikslus, rodiklius, įskaitant poveikio rodiklius, ir būtiną pajėgumų stiprinimą;
37. primena savo 2019 m. spalio 23 d. pareikštą prieštaravimą dėl augalų apsaugos produktų poveikio naminėms bitėms vertinimo⁶⁸, ir apgailestauja, kad valstybės narės oficialiai nepatvirtino EFSA gairių dėl bičių dokumento; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad EFSA gairių dėl bičių dokumento peržiūra ir būsimais įgyvendinimo aktais būtų užtikrinta bent jau to paties lygio apsauga kaip buvo nustatyta 2013 m., atsižvelgiama tiek į ūmų ir lėtinį toksiškumą, tiek į lervų toksiškumą, taip pat įtraukiant laukinius apdulkintojus; pabrėžia, kad reikia užtikrinti didesnę peržiūros proceso skaidrumą; pažymi, kad EFSA kuria savo modeliavimo sistemą „ApisRAM“, kuri, tikimasi, labiau atitiks naminių bičių biologiją nei „BeeHAVE“ ir kad dėl jos kils mažiau interesų konfliktų;
38. pabrėžia didelės įvairovės kraštovaizdžio elementų žemės ūkio teritorijose svarbą dėl jų teikiamos naudos biologinei įvairovei ir apdulkintojų apsaugai ir atkūrimui, taip pat bitininkų vaidmenį; pabrėžia, kad žaliųjų erdvių miestuose didinimas taip pat gali padėti siekti šių tikslų; ragina valstybes nares į savo strateginių planų projektus įtraukti priemones, skirtas įvairioms apdulkintojų grupėms;

Biologinės įvairovės nykimo veiksniai

39. pabrėžia, kad imantis su 2030 m. Biologinės įvairovės strategija susijusių veiksmų būtina tinkamai kovoti su visais penkiais pagrindiniais tiesioginiais veiksniais, lemiančiais pokyčius gamtoje: žemės ir jūros naudojimo pokyčiais, tiesioginiu organizmų naudojimu, klimato kaita, tarša ir invazinėmis svetimomis rūšimis; pabrėžia, kad taip pat reikėtų šalinti pagrindines pokyčių priežastis arba netiesioginius veiksnius, pvz., netvarius gamybos ir vartojimo modelius, gyventojų dinamiką, prekybą, technologines inovacijas ir valdymo modelius;

Žemės ir jūros naudojimo pokyčiai

40. pabrėžia, kad dirvožemio biologinė įvairovė teikia būtinas ekosistemines paslaugas ir švelnina klimato kaitą, taigi ji yra vienas iš svarbiausių sausumos anglies dioksido

⁶⁷ Europos Parlamento rezoliucija dėl ES vaidmens apsaugant ir atkuriant pasaulio miškus.

⁶⁸ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos reglamento, kuriuo dėl augalų apsaugos produktų poveikio naminėms bitėms vertinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 546/2011, projekto (Priimti tekstai, P9_TA(2019)0041).

absorbento elementų; susirūpinęs pažymi, kad intensyvėja dirvožemio degradacija ir trūksta konkrečių šios srities ES teisės aktų; pripažįsta, kad įvairiuose teisės aktuose esama nuostatų, kuriomis netiesiogiai prisidedama prie dirvožemio apsaugos, tačiau mano, kad dėl to dirvožemio apsauga ES yra tik dalinė, o valdymas itin suskaidytas; todėl ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl bendros dirvožemio apsaugos, visapusiškai laikantis subsidiarumo principo, kad būtų užtikrinta dirvožemio apsauga ir tvarus naudojimas, ir dėl veiksmingo tos apsaugos integravimo į visą susijusią ES politiką;

41. pabrėžia, kad ši bendra sistema turėtų apimti pagrindines dirvožemiui kylančias grėsmes, įskaitant dirvožemio biologinės įvairovės nykimą, organinių medžiagų praradimą, užterštumą, druskėjimą, rūgštėjimą, dykumėjimą, eroziją ir sandarinimą; pabrėžia, kad į šią sistemą reikia įtraukti bendras apibrėžtis, aiškius tikslus ir stebėsenos sistemą; taip pat palankiai vertina tai, kad nustatomas konkretus su užterštumo šalinimu susijęs tikslas;
42. pabrėžia, kad geros būklės dirvožemis, įskaitant jo derlingumą ir struktūrą, yra itin svarbus žemės ūkio sektoriui; atkreipia dėmesį į neigiamą poveikį, kurį, be kita ko, dirvožemiui daro netvarus ūkininkavimas ir miškininkystė, žemės naudojimo paskirties keitimas, statybų veikla, sandarinimas ir pramonės išmetami teršalai; pabrėžia, kad turėtų būti diegiami mažiau dirvožemiui žalingi medienos ruošos ir žemės ūkio metodai;
43. ragina Komisiją persvarstyti Direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų ir Direktyvą 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo, siekiant geriau spręsti dirvožemio degradacijos, kurią lemia pramonės ir kasybos veikla, problemą; primena savo raginimą nustatyti tikslą iškastą dirvožemį naudoti medžiagoms gauti⁶⁹;
44. remdamasis atsargumo principu ir principu, kad reikėtų imtis prevencinių veiksmų, atsižvelgdamas į hidraulinio ardymo keliamą riziką siekiant išgauti netradicinius angliavandenilius ir neigiamą jo poveikį klimatui, aplinkai ir biologinei įvairovei, primygtinai ragina valstybes nares neišduoti leidimų jokioms naujoms hidraulinio ardymo operacijoms ES ir sustabdyti visas jau vykdomas operacijas;
45. primena, kad pagal Jungtinių Tautų konvenciją dėl kovos su dykumėjimu (UNCCD) ES yra įsipareigojusi iki 2030 m. pasiekti žemės būklės neblogėjimo tikslą⁷⁰, tačiau nepanašu, jog jis bus pasiektas, kaip nurodyta EAR specialiojoje ataskaitoje⁷¹; apgailestauja, kad, nepaisant dykumėjimo keliamos grėsmės biologinei įvairovei, dirvožemio derlingumui, natūraliam žemės atsparumui, maisto gamybai ir vandens kokybei ir nepaisant to, kad 13 valstybių narių pagal UNCCD paskelbė, jog jas paveikė dykumėjimas, Komisija veiksmingai nesprenžia šio klausimo; todėl ragina Komisiją didinti savo užmojus ir nedelsiant pateikti ES lygmens strategiją dėl dykumėjimo ir žemės degradacijos;

⁶⁹ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujo žiedinės ekonomikos veiksmų plano (Priimti tekstai, P9_TA(2021)0040).

⁷⁰ UNCCD konvencijos šalys žemės būklės neblogėjimą apibrėžė kaip: būklę, kai žemės išteklių kiekis ir kokybė, būtini ekosisteminiams funkcijoms ir paslaugoms palaikyti ir aprūpinimui maistu didinti, išlieka stabilūs arba didėja nurodytais laiko ir vietos mastais ir ekosistemose.

⁷¹ 2018 m. gruodžio 18 d. EAR specialioji ataskaita „Kova su dykumėjimu ES: didėjanti grėsmė, kuriai sumažinti reikia imtis daugiau veiksmų“.

46. pažymi, kad ES urbanizacijos ir laisvalaikio veikla sudaro 13 proc. visų apskritai gamtai daromo spaudimo atvejų ir 48 proc. visų jūroms daromo spaudimo atvejų⁷²; pabrėžia, kad žaliosios miestų zonos ir žalioji infrastruktūra gali teikti ekosistemines paslaugas, kuriomis remiama biologinė įvairovė ir prisidedama prie gyventojų fizinės ir psichinės gerovės;
47. remia Komisijos ketinimą sukurti ES miestų žalinimo platformą; ragina Komisiją nustatyti konkrečius plataus užmojo privalomus tikslus dėl miestų biologinės įvairovės, gamtos procesais pagrįstų sprendimų ir ekosisteminių metodų, taip pat žaliosios infrastruktūros, kurie būtų naudingi tiek žmonėms, tiek laukinei gamtai, ir padėtų siekti bendrą biologinės įvairovės tikslų; pabrėžia, kad reikia įtraukti priemones, pvz., mažiausią nustatytą apželdintų stogų dalį naujuose pastatuose, remti ūkininkavimą miestuose, įskaitant vaismedžių auginimą, kai tinkama, užtikrinti, kad nebūtų naudojami cheminiai pesticidai, mažinti trąšų naudojimą ES miestų žaliosiose zonose ir didinti žaliųjų erdvių skaičių atsižvelgiant į gyventojų skaičių, kartu sprendžiant nelygybės galimybių naudotis žaliosiomis erdvėmis problemą; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares išplėsti sausumos ir jūrų ekologinių koridorių miestų teritorijose, be kita ko, plėtoti transeuropinį žaliosios infrastruktūros tinklą (TEN-G), kuris būtų sujungtas su transeuropiniu gamtiniu tinklu (TEN-N);

Tiesioginis organizmų naudojimas

48. reiškia tvirtą paramą 2030 m. tikslui užtikrinti, kad ne mažiau kaip 25 proc. žemės ūkio paskirties žemės būtų vykdomas ekologinis ūkininkavimas ir kad ši dalis vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu būtų didinama; taip pat ypač palankiai vertina tikslą užtikrinti, kad bent 10 proc. žemės ūkio paskirties žemės pasižymėtų didelės įvairovės kraštovaizdžio savybėmis; šis tikslas turėtų būti įgyvendinamas tinkamu lygmeniu, kad būtų užtikrinami ekologiniai buveinių ryšiai dirbamos žemės kraštovaizdžio plotuose ir tarp jų; pabrėžia, kad abu tikslai turėtų būti įtraukti į ES teisės aktus ir įgyvendinami visose valstybėse narėse, taip pat ir vykdant bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) strateginius planus;
49. labai susirūpinęs pažymi, kad, kaip nurodyta EAR ataskaitoje dėl Biologinės įvairovės žemės ūkio paskirties žemėje, per daugelį metų nuolat mažėjo ES ūkiuose auginamų rūšių skaičius ir įvairovė; apgailestauja dėl to, kad 2020 m. ES biologinės įvairovės strategijoje nebuvo nustatyti išmatuojami žemės ūkio tikslai ir veiksmai, todėl buvo sunku įvertinti pažangą; primena, kad BŽŪP išlaidų, susijusių su biologine įvairove, stebėjimas buvo nepatikimas ir kad trūksta ES politikos ir strategijų koordinavimo, o viena iš to pasekmių yra ta, kad jomis nesprendžiama genetinės įvairovės mažėjimo problema⁷³; ragina Komisiją vadovautis EAR rekomendacijomis dėl biologinės įvairovės žemės ūkio paskirties žemėje ir remtis patirtimi, įgyta įgyvendinant 2030 m. biologinės įvairovės strategiją⁷⁴;
50. mano, kad būtina pertvarkyti ES žemės ūkį, kad jis taptų tvarus ir kad būtų užtikrinti aukšti gyvūnų gerovės standartai, atitinkantys ekologines ir su klimatu susijusias

⁷² „Gamtos padėtis ES. 2013–2018 m. ataskaitų pagal gamtos direktyvas rezultatai“.

⁷³ 2020 m. birželio 5 d. EAR specialioji ataskaita „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje. BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“.

⁷⁴ Ten pat.

permainas, kuo mažiau naudojant iškastines ir chemines medžiagas bei gydymą antibiotikais; pabrėžia, kad žemės ūkis turėtų prisidėti prie biologinės įvairovės saugojimo ir atkūrimo;

51. mano, kad atsižvelgiant į galimą socialinį ir ekonominį poveikį ūkininkams būtina skirti paramą, įskaitant ekonominę paramą, ir mokymus, susijusius su perėjimu prie tvarių žemės ūkio sistemų, siekiant skatinti agroekologinę ir kitokią novatorišką tvarią praktiką; todėl pabrėžia, kad svarbu užtikrinti aiškiai apibrėžtą ir pakankamą finansinę paramą, be kita ko, pagal daugiametę finansinę programą, siekiant padėti pasiekti šiuos tikslus, ir atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares šiais tikslais naudoti BŽŪP strateginius planus ir jos žalinimo išmokas, kartu rengiant abiem pusėms naudingus biologinės įvairovės apsaugos sprendimus;
52. ragina Komisiją parengti strategiją, pagal kurią būtų remiamos vietos vertės grandinės siekiant siūlomų tikslų, ir pabrėžia, kad smulkioms žemės ūkio įmonėms reikia skirti konkrečią paramą, kad jos galėtų prisidėti prie strategijos įgyvendinimo;
53. palankiai vertina tai, kad ekologinis ūkininkavimas pripažįstamas kaip yra vienas iš svarbiausių veiksnių ES pereinant prie tvaresnių maisto sistemų, visų pirma biologinės įvairovės aspektu, ir siekiant viešosios politikos tikslų, susijusių su ekonomine plėtra, užimtumu kaime, aplinkos apsauga ir kovos su klimato kaita veiksmais; pabrėžia, koks svarbus Europos ekologinio ūkininkavimo veiksmų planas didinant ekologinio ūkininkavimo praktikos taikymą;
54. pabrėžia, kad plėtojant ekologišką maisto gamybą turi būti vykdomi rinka pagrįsti tiekimo grandinės pokyčiai ir priemonės, kuriais būtų skatinama ekologiškų maisto produktų paklausa, be kita ko, vykdant viešąjį pirkimą ir taikant įvairias skatinimo priemones, mokslinius tyrimus, inovacijas, mokymą ir mokslinių žinių perdavimą, siekiant remti ekologiškų produktų rinkos stabilumą ir teisingą atlygį ūkininkams bei skatinti priemones, kuriomis remiami ekologiniu ūkininkavimu užsiimančios jaunieji ūkininkai; pabrėžia, kad reikia plėtoti visą ekologiško maisto grandinę, kad būtų galima vietos mastu perdirbti ir paskirstyti ES ekologiškus produktus;
55. pažymi, kad valstybės narės skirtingai prisidės prie šių Sąjungos masto tikslų, atsižvelgdamos į savo ekologiško sektoriaus išsivystymo lygį, todėl ragina apibrėžti nacionalinius tikslus; pabrėžia, kad šie tikslai nebus pasiekti be stiprios finansinės paramos, tvirtų mokymo programų ir konsultavimo paslaugų; ragina valstybes nares atitinkamai formuoti savo BŽŪP strateginius planus ir ragina Komisiją užtikrinti, kad šiais strateginiais planais būtų pasiektas tikslas;
56. primena, kad svarbu skatinti kolektyvinį požiūrį, pasinaudojant jo didinamuoju poveikiu, siekiant skatinti veiksmus pagal Biologinės įvairovės strategiją, ir ragina Komisiją skatinti bei remti asociacines įmones, tokias kaip žemės ūkio ir maisto kooperatyvai, įgyvendinant priemones, kuriomis siekiama kolektyviai apsaugoti biologinę įvairovę;
57. pabrėžia, kad BŽŪP kartu su kitomis Europos žaliojo kurso politikos kryptimis turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį apsaugant ir skatinant žemės ūkio paskirties žemės biologinę įvairovę; apgailestauja dėl to, kad BŽŪP nėra veiksminga siekiant sustabdyti dešimtmečius trunkantį biologinės įvairovės nykimą; primena, kad žemės ūkio našumas

ir atsparumas priklauso nuo biologinės įvairovės – ji yra itin svarbi siekiant užtikrinti ilgalaikį mūsų maisto sistemų ir aprūpinimo maistu tvarumą ir atsparumą; mano, kad nedideli pokyčiai įgyvendinant įvairias BŽŪP reformas nebuvo stiprus ženklas ūkininkams keisti savo praktiką, ir mano, kad būtinas didelis pokytis, remiantis klimato ir biologinės įvairovės krizių patirtimi ir jų prognozėmis;

58. pakartoja, kad BŽŪP turėtų visiškai derėti su padidinto užmojo ES klimato srities ir biologinės įvairovės tikslais; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares panaudoti BŽŪP strateginius planus tam, kad būtų įgyvendinti Biologinės įvairovės strategijos iki 2030 m. ir strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslai, įskaitant tolesnį biologinei įvairovei palankių ir agroekologinių metodų integravimą, ir primygtinai ragina valstybes nares, kai jos nustato paramos sąlygų standartus, nustatyti plataus užmojo bazinius tvarumo ir biologinės įvairovės kriterijus ir užtikrinti plataus užmojo ir spartų priemonių, visų pirma ekologinių programų ir agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemonių, rengimą ir įgyvendinimą; pabrėžia, kad atkūrimui turėtų būti skirta pakankamai finansinių išteklių; ragina valstybes nares šiuo tikslu remtis Komisijos rekomendacijomis;
59. ragina valstybes nares parengti būtinas priemones, susijusias su didelės įvairovės kraštovaizdžio elementais, visų pirma pagal savo BŽŪP strateginius planus, pavyzdžiui, dėl gyvatvorių arba apsauginių juostų, kuriomis taip pat turėtų būti siekiama skatinti buveinių tarpusavio sąsajas ekologijos požiūriu ir žaliųjų koridorių kūrimą;
60. pabrėžia, kad reikia stiprinti BŽŪP stebėsenos sistemą, be kita ko, parengti patikimesnius jos poveikio vertinimo rodiklius; ragina Komisiją, patvirtinus nacionalinius strateginius planus, atlikti nepriklausomą jų bendro tikėtino poveikio vertinimą; ragina Komisiją tais atvejais, kai atlikus šią analizę manoma, kad nepakanka pastangų siekiant Europos žaliojo kurso tikslų, imtis atitinkamų veiksmų, pavyzdžiui, prašyti valstybių narių iš dalies pakeisti savo strateginius planus arba persvarstyti Reglamentą dėl BŽŪP strateginių planų atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą;
61. pabrėžia darnios mitybos svarbą; pažymi, kad, be kitų veiksnių, gyvulininkystės produkcija gali prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo ir klimato kaitos; mano, kad Komisija ir valstybės narės turėtų sudaryti palankesnes sąlygas pereiti prie sveikos ir darnios mitybos, įskaitant augalinę mitybą, ypač prie šviežių vaisių ir daržovių, ir turėtų iki 2022 m. taip pat įvertinti subsidijas, kurios kenkia gyvūnų gerovei, siekiant palaipsniui jas panaikinti;
62. apgailestauja, kad žemės ūkio gamyba ir vartojimas vis labiau koncentruojasi į ribotą žemės ūkio augalų grupę ir ribotas jų rūšis ir genotipus; pabrėžia, kad, siekiant skatinti žemės ūkio ekosistemų įvairovę ir išsaugoti vietas genetinius išteklius, būtina didinti ir išsaugoti genetinę įvairovę natūraliomis priemonėmis, ypač kaip sprendimų saugyklą, padėsiančią įveikti aplinkos ir klimato iššūkius; pabrėžia, kad svarbu naudoti vietines veisles ir rūšis, nes jos yra tinkamiausios vietos ekosistemai;
63. ragina Komisiją įvertinti, ar plėtojant gamtinio kapitalo apskaitos praktiką būtų galima apriboti ir racionalizuoti išteklių naudojimą bei poveikį ekosistemoms ir taip prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo; tačiau abejoja, ar įmanoma tiksliai kiekybiškai įvertinti gamtinio kapitalo vertę, ir pabrėžia, kad gamta turi savąją vertę; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją pateikti daugiau informacijos apie galimą

tarptautinę gamtinio kapitalo apskaitos iniciatyvą;

64. ragina valstybes nares savo BŽŪP strateginiuose planuose parengti reikiamas priemones, kuriomis būtų skatinama kurti didelės įvairovės kraštovaizdžio elementus, siekiant, kad bent 10 proc. teritorijos užimtų didelės įvairovės plotai, naudingi biologinei įvairovei, pvz., gyvatvorės, apsauginės juostos, plotai, kuriuose nenaudojamos cheminės medžiagos, ir laikini pūdymai bei ekstensyviosios žemdirbystės plotai, ilguoju laikotarpiu skirti biologinei įvairovei, taip pat būtų skatinama kurti jungtis tarp buveinių ir žaliuosius koridorius, siekiant kuo labiau padidinti galimybes biologinei įvairovei;
65. pažymi, kad kailių gamyba, dėl kurios tūkstančiai neprijaukintų panašaus genotipo gyvūnų laikomi izoliuotai, arti vienas kito lėtinio streso sąlygomis, gali smarkiai pakenkti gyvūnų gerovei ir padidinti jų sergamumą infekcinėmis ligomis, įskaitant zoonozes, kaip nutiko audinių atveju per COVID-19 krizę;
66. apgailestauja dėl to, kad nebuvo įgyvendintas ES įsipareigojimas iki 2020 m. visapusiškai taikyti didžiausio galimo tausios žvejojimo laimikio lygį, kuris buvo vienas iš svarbiausių bendros žuvininkystės politikos (BŽP) tikslų; pabrėžia, kad turi būti atkurtas toks žuvų populiacijų lygis, kad būtų užtikrintas didžiausio galimo tausios žvejojimo laimikio lygis, sykiu laikantis atsargumo principo ir užtikrinant, kad populiacijos amžiaus ir dydžio pasiskirstymas rodytų gerą išteklių būklę; ragina Komisiją ir valstybes nares įsipareigoti visiškai atkurti didžiausio galimo tausios žvejojimo lygio nesiekiančias jūrų buveines ir žuvų išteklius, nedelsiant pradėdant taikyti ekosistemomis grindžiamą požiūrį į žuvininkystės valdymą, gerinti selektyvumą ir netikslinių rūšių išlikimą ir vadovaujantis šiuo požiūriu mažinti žvejojimo poveikį jūrų ekosistemoms, be kita ko, ribojant praktiką ir naudojimą, kurie daro neigiamą poveikį;
67. taip pat primena, kad pagal naująjį Techninių priemonių reglamentą⁷⁵ Komisija iki 2020 m. gruodžio 31 d. turi pateikti Parlamentui ir Tarybai ataskaitą ir kad tais atvejais, kai yra įrodymų, jog tikslai ir uždaviniai nebuvo pasiekti, Komisija gali pasiūlyti priemonių;
68. ragina Komisiją pristatyti plataus užmojo jūrų ekosistemos apsaugos ir žuvininkystės išteklių išsaugojimo veiksmų planą ir taip spręsti vandenynų būklės blogėjimo, vandenynų eutrofikacijos ir rūgštėjimo klausimus; mano, kad turėtų būti priimtos visos priemonės, įskaitant teisės aktus, siekiant sumažinti galimą neigiamą ekonominės ir kitos veiklos poveikį jūrų buveinėms;
69. pabrėžia, kad svarbu nustatyti žuvų išteklių atkūrimo teritorijas (arba uždraustas veiklos zonas), kad būtų galima atkurti laukines žuvų populiacijas, be kita ko, jauniklių augimo vietose ir nerštavietėse; pabrėžia, kad zonose, kuriose draudžiama veikla, svarbu uždrausti bet kokią žvejojimą ir kitą gavybos veiklą;
70. labai pritaria tikslui visiškai netoleruoti NNN žvejojimo; pažymi, kad NNN žvejojimas daro itin neigiamą poveikį išteklių būklei, jūrų ekosistemoms, biologinei įvairovei ir Europos žvejų konkurencingumui; atsižvelgdamas į tai ragina užtikrinti didesnę ES prekybos ir žuvininkystės politikos nuoseklumą siekiant užtikrinti veiksmingą kovą su NNN

⁷⁵ OL L 198, 2019 7 25, p. 105.

žvejyba;

71. ragina Komisiją laikytis tikro ekosisteminio požiūrio į visus jūrų biologinės įvairovės nykimo veiksnius, kuriuo būtų atsižvelgiama ne tik į žvejybos poveikį ištekliams, biologinei įvairovei ir jūrų ekosistemoms, bet ir į kitus veiksnius, pavyzdžiui, taršą, klimato kaitą, laivybą, pakrančių ir šalia esančių regionų išnaudojimą, be kita ko, atliekant visos žvejybos veiklos ir kitos jūrinės veiklos poveikio ekosistemoms vertinimą, atsižvelgiant į ekosistemų galimybes prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, taip pat prie aukų ir plėšrūnų sąveikos;
72. prašo Komisijos ir valstybių narių imtis priemonių, kuriomis, remiantis geriausiais turimais moksliniais duomenimis, būtų skatinama kurti ir įgyvendinti didesnę žuvų gerovę užtikrinančius gaudymo, iškrovimo ir skerdimo metodus;
73. mano, jog svarbu užtikrinti, kad žuvininkystės praktika būtų tvari ir paremta aukštais žuvų gerovės standartais; mano, kad akvakultūros gamyba turėtų būti grindžiama tvariais gamybos metodais, tokiais kaip ekstensyvieji metodai ir dumblių, dvigeldžių moliuskų ir tvenkinių žuvų sistemų naudojimas bei lagūnų akvakultūra, kurie gali teikti svarbias ekosistemines funkcijas ir paslaugas, įskaitant šlapynių buveinių išsaugojimą, ir sumažinti ištekliams bei biologinei įvairovei daromą spaudimą, be to, taikant šiuos metodus išmetama mažiau anglies dioksido ir aprūpinama maistu; reiškia susirūpinimą dėl tokios žuvų žvejybos, kurios vienintelis tikslas – ūkiuose auginamų plėšriųjų žuvų šėrimas, ir mano, kad tokios žvejybos praktikos reikėtų palaipsniui atsisakyti ir ją pakeisti tvariomis alternatyvomis; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad su akvakultūra susijusios administracinės procedūros būtų aiškios ir visiškai įgyvendinamos; ragina Komisiją, jei reikia, atnaujinti savo gaires dėl akvakultūros ir „Natura 2000“ teritorijų;
74. susirūpinęs pažymi, kad ES vandenių pakrančių jūros dugnei ir toliau daroma didelio masto fizinė žala, visų pirma dėl žvejybos dugniniais tralais⁷⁶, kurią FAO įvertino kaip labiausiai prisidedančią prie metinio į jūrą išmetamo priegaudos kiekio ir kad ji gali daryti labai žalingą poveikį jūros dugnei, priklausomai nuo žvejybos metodo ir žvejybos teritorijų ypatumų⁷⁷; primena, kad žvejyba dugniniais tralais yra vienas iš labiausiai paplitusių žvejybos įrankių ES⁷⁸; primena galiojantį reikalavimą nutraukti žvejybą su dugną liečiančiais įrankiais giliau nei 400 m teritorijose, kuriose yra arba gali būti pažeidžiamų jūrų ekosistemų; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti visišką ir veiksmingą Reglamento (ES) 2016/2336⁷⁹ įgyvendinimą, įskaitant tai, kiek jis susijęs su povandeniniais kalnais; taip pat ragina Komisiją, vadovaujantis laimikio ribojimo Viduržemio jūroje taisykle⁸⁰, apriboti, kai tai būtina siekiant apsaugoti pakrančių ekosistemas, dugninių tralų naudojimą ir kitose pakrančių teritorijose, be kita ko, būsimame žvejybos išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos veiksmų plane,

⁷⁶ EAA ataskaita „Marine messages II“ („II-asis pranešimas apie jūrų būklę“), p. 34.

⁷⁷ 2019 m. vasario 19 m. FAO žuvininkystės ir akvakultūros techninis dokumentas „A third assessment of global marine fisheries discards“ („Trečiasis pasaulyje vykdamas jūrų žvejybą į jūrą išmetamo laimikio vertinimas“).

⁷⁸ Audito Rūmų specialioji ataskaita „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“.

⁷⁹ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2336, kuriuo nustatomos specialios giliavandenių žuvų išteklių žvejybos šiaurės rytų Atlante sąlygos bei žvejybos šiaurės rytų Atlanto tarptautiniuose vandenyse nuostatos (OL L 354, 2016 12 23, p. 1).

⁸⁰ 2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo Viduržemio jūroje valdymo priemonių (OL L 409, 2006 12 30, p. 11).

kad būtų užtikrinta tvariausia ir mažiausiai kenkianti praktika;

75. pabrėžia, kad žuvininkystės valdymo planuose turėtų būti atsižvelgiama į mokslinių tyrimų, kuriuose analizuojamas įvairių žvejybos būdų poveikis rūšims, buveinėms, vandenynų biologinei įvairovei ir jūrų aplinkai, rezultatus ir į juos turėtų būti atsižvelgiama šalinant nustatytą neigiamą poveikį, be kita ko, ribojant jų naudojimą arba diegiant naujus technologinius klimato kaitos švelninimo sprendimus; taip pat pabrėžia, kad pažeidžiamų rūšių priegauda turėtų būti sustabdyta arba sumažinta tiek, kad jos galėtų visiškai atsikurti, taip pat turėtų būti kuo labiau sumažinta jūros dugnei daroma žala;
76. ragina Komisiją parengti supertralerių apibrėžtį ir svarstyti priemones, kuriomis ribojama jų veikla ES vandenyse, visų pirma uždraudžiant jiems vykdyti veiklą saugomose teritorijose;
77. mano, kad labai svarbu užtikrinti gerą bendradarbiavimą su ES nepriklausančiomis šalimis, ypač su kaimyninėmis šalimis, be kita ko, skatinant lygiavertę žuvininkystės išteklių ES nepriklausančiuose vandenyse stebėseną, siekiant užtikrinti sveiką jūrų buveinių ekosistemą tarpvalstybiniu mastu;
78. primena, kad BŽP ir Žuvininkystės kontrolės reglamentas⁸¹ suteikia ES reglamentavimo sistemą, kurioje nustatytos konkrečios žuvininkystei skirtos priemonės; pabrėžia, kad reikia užtikrinti socialinį ir ekonominį tvarumą žvejams, nukentėjusiems dėl perėjimo prie ekologinės praktikos mėlynojoje ekonomikoje, įskaitant susijusius mokymo poreikius; pabrėžia, kad svarbu šiems tikslams užtikrinti tinkamą finansavimą iš Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo ir programos „Europos horizontas“;
79. prašo, kad Taryba aktyviai viešai skelbtų visus dokumentus, susijusius su priimtais reglamentais dėl bendro leidžiamo sužvejoti kiekio, laikantis Europos ombudsmeno rekomendacijos byloje 640/2019/FP;
80. rekomenduoja nuolat rinkti duomenis, siekiant geriau įvertinti tvarumo kriterijus ir užkirsti kelią žvejybos rajonų nustatymui ten, kur buvo aptikta pažeidžiamų jūrų ekosistemų;
81. primygtinai tvirtina, kad saugomose teritorijose pirmenybė turi būti teikiama aplinkos išsaugojimui bei atkūrimui ir kad jokia šiose teritorijose vykdoma veikla neturėtų būti trukdoma siekti šio tikslo; ragina Komisiją ir valstybes nares uždrausti žalingą žmogaus veiklą saugomose jūrų teritorijose; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad nacionaliniuose jūrų teritorijų planuose būtų atsižvelgta į rūšių ir buveinių pažeidžiamumą visose jūrų teritorijose vykdomos žmogaus veiklos daromam poveikiui;
82. pabrėžia, kad svarbu stiprinti ir veiksmingai įgyvendinti esamas saugomas jūrų teritorijas, ypač biologinės įvairovės židiniuose; ragina Komisiją ir valstybes nares prioritetine tvarka parengti konkrečius šių teritorijų valdymo planus, kuriuose būtų nustatyti aiškūs išsaugojimo tikslai ir veiksmingos stebėsenos, priežiūros ir kontrolės

⁸¹ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendros žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

priemonės; ypač primygtinai ragina valstybes nares sparčiau rengti ir teikti bendras rekomendacijas dėl žuvininkystės valdymo jūrų saugomose jūrų teritorijose pagal BŽP reglamento 11 straipsnį; mano, kad reikėtų visapusiškai atsižvelgti į klimato kaitos poveikį jūrų gyvūnų rūšims; be to, ragina Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, pateikti tinkamo nustatytų saugomų jūrų teritorijų, be kita ko, ekologiniuose koridoriuose, valdymo planavimo kriterijus ir gaires, remiantis geriausiais turimais moksliniais duomenimis, ir sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių bendradarbiavimui;

83. ragina Komisiją saugomas jūrų teritorijas įtraukti į tarptautinius tikslus tik tada, kai jos bus tinkamai valdomos;
84. mano, kad naujos saugomos jūrų teritorijos turėtų būti įtrauktos į „Natura 2000“ sistemą ir jose turėtų būti skatinami ekologiniai ryšiai;
85. pabrėžia, kad sėkmingai veikiančios saugomos jūrų teritorijos teikia didelę socialinę ir ekonominę naudą, ypač pakrantės bendruomenėms ir žuvininkystės bei turizmo sektoriams, ir kad saugomos jūrų teritorijos gali atlikti pagrindines ekologines žuvų išteklių atkūrimo funkcijas ir didinti jų atsparumą;
86. pabrėžia, kad naujoji ES miškų strategija turi būti suderinta su Europos klimato teisės aktu ir 2030 m. Biologinės įvairovės strategija ir jas atitikti; pabrėžia, kad reikia holistinės ir nuoseklios ES miškų strategijos, kuri stiprintų daugiafunkcinį miškų ir su mišku susijusio sektoriaus vaidmenį ES ir kuri propaguotų didelę miškų naudą aplinkai, visuomenei ir ekonomikai, visapusiškai laikantis ES klimato ir aplinkos tikslų; pabrėžia, kad naujoje ES miškų strategijoje reikėtų aiškiai teikti pirmenybę klimato ir biologinės įvairovės apsaugai ir atkūrimui, kaip pagrindiniams ir tarpusavyje susijusiems tikslams; ragina į gamtos atkūrimo planą įtraukti konkrečius privalomus tikslus dėl miškų ekosistemų atkūrimo ir paskesnės apsaugos, kurie taip pat turėtų būti įtraukti į ES miškų strategiją; mano, kad reikėtų atsižvelgti į įvairias aplinkybes vietas, regionų ir valstybių narių lygmenimis;
87. pabrėžia, kad ES miškų strategijoje turi būti laikomasi subsidiarumo principo ir pripažįstama ES kompetencija aplinkos, įskaitant miškus, apsaugos srityje; primena, kad, remiantis SESV 191 straipsniu, ES aplinkos politika, be kitų tikslų, turi prisidėti prie aplinkos kokybės išsaugojimo, apsaugos ir gerinimo bei apdairaus ir racionalaus gamtos išteklių naudojimo; primena, kad keli ES teisės aktai daro įtaką miškams ir miškotvarkai;
88. ragina ES ir valstybes nares savo vidaus ir išorės politikoje užtikrinti, kad miškams būtų taikomi aukščiausi aplinkos apsaugos standartai;
89. pabrėžia, kad naujaja ES miškų strategija turėtų būti skatinama tvari miškotvarka; primena, kad ES ir jos valstybės narės įsipareigojo taikyti tvarios miškotvarkos apibrėžtį ir principus; vis dėlto pažymi, kad Komisija rengia ES lygmens tvarios miškotvarkos apibrėžtį, kuri turėtų būti grindžiama aukščiausiais tvarumo standartais, o biologinės įvairovės ir vertingų anglies dioksido absorbentų apsauga turėtų būti pagrindiniai elementai, ir šiuo atžvilgiu ragina nustatyti su biologine įvairove susijusius rodiklius ir ribines vertes, kad ši sąvoka būtų toliau plėtojama; palankiai vertina tai, kad Komisija ketina parengti gamtiškajai miškininkystei skirtas gaires, kurios turėtų būti įtrauktos

įgyvendinant tvarią miškotvarką;

90. pabrėžia miškų vaidmenį padedant įgyvendinti ES klimato srities tikslus; mano, kad pirmenybė turėtų būti teikiama žiediniam ir pakopiniam miškų ir kitų biomasės išteklių naudojimui, nekenkiančiam moksliskai pagrįstiems apsaugos ir atkūrimo veiksams bei klimato srities veiksams; mano, kad geras pavyzdys yra medienos kaip statybinės medžiagos naudojimas;
91. pabrėžia, kad reikia peržiūrėti ES biomasės naudojimo energijos gamybai taisykles ir suderinti jas su 2030 m. biologinės įvairovės strategijos ir Europos klimato teisės akto tikslais, visų pirma įtrauktas į Atsinaujančiųjų išteklių energijos direktyvą ir deleguotuosius aktus pagal Taksonomijos reglamentą;
92. palankiai vertina įsipareigojimą pasodinti bent tris milijardus papildomų medžių ES; pažymi, kad ES medžių sodinimo iniciatyvos turėtų būti grindžiamos aiškiais ekologiniais principais, sąmoningu esamų miškų saugojimu, tvariu miško atkūrimu, miestų ir priemiesčių teritorijų žalinimu, atkūrimu, sujungiamumo gerinimu ir agrarine miškininkyste, atsižvelgiant į naujausias mokslo žinias; ragina Komisiją užtikrinti, kad šios iniciatyvos būtų vykdomos tik tokiu būdu, kuris atitiktų biologinės įvairovės tikslus ir padėtų juos įgyvendinti, užtikrinant, kad tie sodinimai nepakeistų esamų sengirių ir biologiniu požiūriu įvairių miškų, ir padedant užtikrinti, kad miškai būtų atsparūs, mišrūs ir sveiki;
93. primena savo poziciją, išdėstytą rezoliucijoje dėl ES teisinės sistemos, skirtos ES sukeliama pasauliniam miškų naikinimui sustabdyti ir pradėti juos atkurti; ragina Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl ES teisinės sistemos, grindžiamos privalomu išsamiu patikrinimu, kuriuo būtų užtikrinta, kad vertės grandinės būtų tvarios ir kad ES rinkai teikiami produktai ar prekės nebūtų miškų naikinimo, miškų alinimo, ekosistemų pertvarkymo ar alinimo arba žmogaus teisių pažeidimų priežastis ar rezultatas; pažymi, kad tokia ES teisinė sistema taip pat turėtų būti išplėsta, kad apimtų dideles anglies sankaupas turinčias ir biologine įvairove pasižyminčias kitas nei miškai ekosistemas, pvz., jūrų ir pakrančių ekosistemas, šlapynes, durpynus ir savanas, kad būtų išvengta spaudimo perkėlimo šiems kraštovaizdžiams;
94. prašo Komisijos ištirti galimybę sukurti teisinę sistemą, visų pirma Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) viduje, pagal kurią būtų galima uždrausti prekybą tam tikromis žaliavomis, produktais ir paslaugomis, keliančiais pavojų biologinei įvairovei;
95. pabrėžia, kad reikėtų skubiai sumažinti ES gamybos ir vartojimo aplinkosauginį pėdsaką, kad nebūtų peržengtos planetos galimybių ribos; ragina Komisiją pasiūlyti privalomus 2030 m. ES tikslus, kad iki 2050 m. būtų gerokai sumažinti ES medžiagų ir vartojimo pėdsakai ir kad jie atitiktų planetos galimybes⁸²; pritaria tam, kad Komisija, vertindama produktų ir organizacijų aplinkosauginį pėdsaką, laikosi gyvavimo ciklo požiūrio; mano, kad reikėtų mažinti plastiko gamybą ir naudojimą; mano, kad ekonominė veikla, kurią vykdančios daromos poveikis ekosistemoms ir jų biologinei įvairovei ir jomis naudojamos, turėtų apimti visas įmanomas apsaugos priemones, kuriomis siekiama švelninti jos neigiamą poveikį šioms ekosistemoms;

⁸² Europos Parlamento rezoliucija dėl naujo žiedinės ekonomikos veiksmų plano.

Klimato kaita

96. reiškia susirūpinimą dėl to, kad pagal 1,5–2 °C visuotinio atšilimo scenarijų dauguma sausumos rūšių arealų smarkiai sumažės ir kad jūrinėms rūšims taip pat iškilis grėsmė, ypač dėl to, kad esant dabartinėms trajektorijoms šis temperatūros kilimas veikiausiai bus viršytas; todėl pakartoja, kad, siekiant klimato kaitos švelninimo tikslų ir rengiant prisitaikymo strategijas, reikia gerokai padidinti ES užmojus, teikiant pirmenybę gamtai palankiems sprendimams ir ekosisteminiams metodams, taip pat didinti sausumos ir jūrų natūralių anglies dioksido absorbentų, kaip papildomos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo priemonės, apsaugą ES;
97. ragina Komisiją įvertinti klimato kaitos poveikį rūšių gausai ir geografiniam paplitimui, atsižvelgti į šį vertinimą įgyvendinant 2030 m. biologinės įvairovės strategiją ir padėti valstybėms narėms įtraukti rezultatus į savo nacionalinę politiką ir būsimas ataskaitas pagal gamtos direktyvas;
98. atkreipia dėmesį į esminį sveikų vandenynų ekosistemų vaidmenį stabdant biologinės įvairovės nykimą ir ją atkuriant bei švelninant klimato kaitą; ragina išsaugoti ir atkurti daug anglies dioksido turinčias vandenynų buveines siekiant pagerinti anglies dioksido saugojimą, pakrančių apsaugą ir jūrų gyvūnų rūšių bei žuvininkystės atsparumą klimato kaitai; taip pat ragina įtraukti jas į veiksmingai valdomas saugomas jūrų teritorijas;
99. ragina Komisiją, priėmus Europos klimato teisės aktą⁸³ ir atsižvelgiant į svarbų natūralių anglies dioksido absorbentų vaidmenį siekiant neutralizuoti poveikį klimatui, pasiūlyti plataus užmojo moksliskai pagrįstą ES 2030 m. išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo natūraliais anglies dioksido absorbentais tikslą, kuris turėtų derėti su 2030 m. biologinės įvairovės strategija ir būti nustatytas teisės aktuose; be to, primena, kad skubus išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas ir toliau turi būti prioritetas;
100. ragina Komisiją kuo greičiau pasiūlyti ilgalaikį ES veiksmų planą dėl klimato ir biologinės įvairovės, įskaitant atitinkamus tikslus, kurį įgyvendinant būtų pagerintas koordinavimas ir užtikrintas būsimų veiksmų nuoseklumas, tvarumas ir tarpusavio sąsajos, taip pat įtraukti pagal Pasaulinę biologinės įvairovės strategiją po 2020 m. ir Paryžiaus susitarimą prisiimti įsipareigojimai, jos nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai ir DVT; pabrėžia, kad svarbu kuo greičiau oficialiai koordinuoti klimato ir biologinės įvairovės planų stebėseną, ataskaitų teikimą ir peržiūrą; pabrėžia, kad atsparios ir sveikos ekosistemos yra itin svarbios kovojant su klimato kaita ir prisitaikant prie jos ir kad vykdant veiksmus pagal Europos klimato paktą turėtų būti užtikrinta biologinės įvairovės ir klimato politikos sinergija;
101. palankiai vertina naująją ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją; mano, kad veiksmai, kurių imamasi pagal prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją, turėtų būti visiškai suderinti su 2030 m. biologinės įvairovės strategija ir su gaivalinių nelaimių prevencijos ir pasirengimo joms priemonėmis pagal Sąjungos civilinės saugos

⁸³ Preliminarus susitarimas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralizavimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (COM(2020)0080 – C9 0077/2020 – 2020/0036(COD)).

mechanizmą;

102. taip pat remia ekosisteminius metodus, nustatytus Biologinės įvairovės konvencijoje, kurioje pateikiama holistinė integruoto žemės, vandens ir gyvųjų išteklių valdymo strategija, kuria skatinamas išsaugojimas ir teisingas tausūs naudojimas;
103. pabrėžia, kad reikėtų geriau apibrėžti terminą „gamtos procesais pagrįstas sprendimas“ ir kad šia apibrėžtimi turėtų būti užtikrinta, jog nebus pakenkta biologinei įvairovei ir ekosistemų vientisumui; todėl ragina ES lygmeniu parengti aiškesnę apibrėžtį, taip pat gaires ir priemones, susijusias su gamtos procesais pagrįstų sprendimų naudojimu, siekiant kuo labiau padidinti gamtos sąsają, taip pat biologinės įvairovės išsaugojimo ir klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos naudą ir sąveiką;
104. pažymi, kad daugelyje nacionalinių klimato strategijų vis dar nėra gamtos procesais pagrįstų sprendimų; mano, kad įvairių suinteresuotųjų subjektų platforma, skirta gamtos procesais pagrįstiems sprendimams, galėtų padėti stiprinti daugiašalių tarptautinių biologinės įvairovės ir klimato kaitos konvencijų sąveiką ir remti DVT siekimą;

Tarša

105. palankiai vertina Komisijos tikslus 50 proc. sumažinti pavojingesnių ir cheminių pesticidų naudojimą ir 50 proc. sumažinti maistinių medžiagų nuostolius dėl trąšų ir todėl iki 2030 m. naudoti bent 20 proc. mažiau trąšų, kurie turėtų būti nustatyti teisės aktuose ir peržiūrėti laikotarpiui po 2030 m., siekiant juos toliau mažinti ir prisiimti ilgalaikius įsipareigojimus; ragina veiksmingai įvertinti šiuos tikslus remiantis konkrečiais orientyrais;
106. ragina Komisiją nustatyti aiškius ir plataus užmojo šių tikslų rodiklius ir kartu su valstybėmis narėmis nustatyti teisingą kiekvienos valstybės narės indėlį siekiant ES lygmens tikslų, atsižvelgiant į jų skirtingas pradines pozicijas ir aplinkybes; primygtinai reikalauja, kad kiekviena valstybė narė įgyvendintų ryžtingas priemones savo tikslams pasiekti;
107. nepitaria tam, kad po 2022 m. gruodžio 31 d. veikliajai medžiagai glifosatui būtų pakartotinai išduotas leidimas; ragina visas valstybes nares atlikti susijusį parengiamąjį darbą, kad po to, kai bus uždraustas glifosatas, visiems ūkininkams būtų pasiūlyti perspektyvūs alternatyvūs sprendimai;
108. primena savo 2019 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl Sąjungos pesticidų autorizacijos procedūros⁸⁴ ir tikisi, kad Komisija ir valstybės narės neatidėliodamos atsižvelgs į visus joje nurodytus raginimus; ragina Komisiją persvarstant augalų apsaugos produktų sistemos įgyvendinimo priemones įtraukti nuostatas, kuriomis būtų remiamas pesticidų kiekio mažinimo tikslas visoje ES, pvz., griežtinant ir paaiškinant aplinkosauginius kriterijus, kuriais remiantis suteikiamas leidimas pesticidams patekti į rinką; pabrėžia, jog, kai EFSA nustato, kad yra daromas nepriimtinas poveikis aplinkai, neturėtų būti priimamas sprendimas dėl patvirtinimo; ragina Komisiją užtikrinti, kad reguliavimo rizikos duomenys būtų skaidresni ir prieinamesni;

⁸⁴OL C 411, 2020 11 27, p. 48.

109. mano, kad Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnio 1 dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą reikėtų patikslinti ir taikyti tik sveikatos ir aplinkos apsaugos tikslais; apgailestauja dėl to, kad šia nukrypti leidžiančia nuostata naudojama siekiant išvengti draudimo visoms reikmėms lauke naudoti tris neonikotinoideus;
110. ragina Komisiją skubiai užbaigti Direktyvos 2009/128/EB dėl tausiojo pesticidų naudojimo⁸⁵ peržiūrą, įtraukiant į ją pesticidų mažinimo tikslus, ir imtis visų priemonių siekiant užtikrinti, kad valstybės narės įsipareigotų ją įgyvendinti, be kita ko, savo nacionaliniuose veiksmų planuose;
111. pažymi, kad plačiai naudojant pesticidus didėja atsparumas pesticidams, o tai yra didelė problema, nes pesticidai dėl to tampa ne tokie veiksmingi; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl didesnių pesticidų kiekių naudojimo ir priklausomybės nuo jų ūkininkai patiria dideles sąnaudas; pažymi, kad, siekiant išvengti biologinės įvairovės nykimo ir kenkėjų atsparumo, reikėtų laikytis veiksmų hierarchijos, laikantis Direktyvos 2009/128/EB III priede nustatytų aštuonių integruotosios kenkėjų kontrolės principų, pagal kuriuos cheminiai pesticidai gali būti naudojami tik kraštutiniu atveju;
112. apgailestauja dėl to, kad cheminių medžiagų poveikio aplinkai ir biologinei įvairovei vertinimas paprastai nuvertinamas ir į jį nepakankamai atsižvelgiama atliekant socialinę ir ekonominę analizę autorizacijos proceso pagal REACH reglamentą metu; reiškia susirūpinimą dėl to, kad toliau naudojamos pavojingosios cheminės medžiagos, kurios daro neigiamą poveikį aplinkai, arba kai neturima saugos duomenų apie jų aplinkos rodiklius, ir joms išduodami leidimai; ragina Komisiją, atliekant savo, kaip rizikos valdytojos, vaidmenį, labiau atsižvelgti į cheminių medžiagų poveikį, įskaitant jų lėtinį ir ilgalaikį poveikį aplinkai ir biologinei įvairovei;
113. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad iš ES nepriklausančių šalių importuojamiems žemės ūkio produktams būtų taikomi vienodi standartai ir veiksminga kontrolė;
114. ragina Komisiją peržiūrėti Reglamentą (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių⁸⁶ ir į jį įtraukti pavojų gyvūnų sveikatai ir aplinkai, kaip teisės aktų kriterijus;
115. palankiai vertina tai, kad Komisija įsipareigojo bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais siekdama užtikrinti, kad nuo pat pradžių nacionaliniuose strateginiuose žemės ūkio planuose būtų visapusiškai atsižvelgta į Europos žaliojo kurso ir strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ užmojus, įskaitant didesnę užmojų gerokai sumažinti naudojamų cheminių pesticidų kiekį ir riziką, taip pat naudojamą trąšų ir antibiotikų kiekį; pabrėžia, kad svarbu siekti šių tikslų holistiniais ir žiediniais būdais, pvz., taikant patvirtintus agroekologinius metodus, kaip antai integruotą gamybą ir ekologinį ūkininkavimą, įskaitant sėjomainą; taip pat pabrėžia tikslojo ūkininkavimo, skaitmeninio ir kitų priemonių indėlį mažinant ir veiksmingai naudojant pesticidus,

⁸⁵ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

⁸⁶ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ir ant jų (OL L 70, 2005 3 16, p. 1).

trąšas ir maisto medžiagas;

116. pabrėžia, kad ES žemės ūkio, žuvininkystės ir miškininkystės sektoriams tenka svarbus vaidmuo saugant ir atkuriant gamtą ir jie turi visapusiškai dalyvauti įgyvendinant 2030 m. biologinės įvairovės strategiją; pabrėžia, kad įgyvendinimo priemonės turėtų papildyti aiškiai apibrėžta parama, mokymo programos ir tvarių, saugių, veiksmingų ir įperkamų sprendimų ir alternatyvų rinkinys, taip pat galimybė naudotis naujausiomis žiniomis, technologijomis ir konsultavimo paslaugomis; be to, pabrėžia, kad teigiamos paskatos ir keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais gali prisidėti prie strategijos įgyvendinimo;
117. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslai būtų visapusiškai atspindėti įgyvendinant strategiją "Nuo ūkio iki stalo", Cheminių medžiagų strategiją tvarumui užtikrinti ir būsimame nulinės taršos veiksmų plane, kuriame taip pat turėtų būti sprendžiami šviesinės ir triukšmo taršos, įskaitant povandeninį triukšmą, klausimai; pabrėžia, kad svarbu pirmiausia kovoti su tarša jos susidarymo vietoje, kartu užtikrinant geriausių turimų technologijų naudojimą;
118. ragina Komisiją nustatyti plataus užmojo tikslą iki 2030 m. sumažinti dirbtinės šviesos naudojimą lauke ir pasiūlyti gaires, kaip valstybės narės galėtų sumažinti dirbtinės šviesos naudojimą naktį;
119. pabrėžia, kad į 2030 m. biologinės įvairovės strategiją reikia įtraukti konkrečias priemones, kuriomis siekiama mažinti taršą, darančią tiesioginį poveikį biologinei įvairovei ir sveikatai, kaip antai taršą plastiko ir mikroplastiko atliekomis ir chemine tarša; ragina Komisiją užtikrinti greitą visų veiksmų, numatytų naujajame žiedinės ekonomikos veiksmų plane ir susijusiuose teisės aktuose, įgyvendinimą;

Invazinės svetimės rūšys (ISR)

120. reiškia susirūpinimą dėl to, kad ISR kelia didelę grėsmę aplinkai, pragyvenimo šaltiniams ir apsirūpinimo maistu saugumui, darydamos neatitaisomą žalą saugomoms teritorijoms ir jų biologinei įvairovei, ir kad klimato kaita dar labiau apsunkina šią padėtį;
121. apgailestauja dėl to, kad Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašė yra mažiau nei 6 proc. ES esančių ISR; ragina Komisiją imtis aktyvesnių veiksmų ir užtikrinti, kad į sąrašą būtų įtrauktos ISR, kurios daro poveikį nykstančioms rūšims; be to, ragina Komisiją gerinti prevenciją nustatant privalomus rizikos vertinimus prieš pirmąjį nevietinių rūšių importą ir kuo greičiau pasiūlant ES lygmens baltuosius sąrašus rūšims, kurias leidžiama į ES importuoti, laikyti, veisti ir jomis prekiauti kaip gyvūnais augintiniais, remiantis moksliniu rizikos vertinimu ir ekologinėmis savybėmis;
122. pabrėžia, kad prekyba egzotiniais gyvūnais augintiniais yra vienas iš pagrindinių ISR atsiradimo kelių ir kad, be to, ISR atsiradimas taip pat siejamas su kitais stresą keliančiais veiksniais, kaip antai sausumos ir jūrų transportu ir jūrą teršiančiomis šiukšlėmis; ragina ES lygmeniu parengti papildomų priemonių, skirtų ISR prevencijai, kontrolei ir naikinimui, įskaitant specialius planus toms ISR, kurios daro poveikį sparčiai nykstančioms rūšims; pabrėžia, kad reikia skirti pakankamai žmogiškųjų, techninių ir finansinių išteklių siekiant remti prevenciją ir padėti nukentėjusioms

teritorijoms kovoti su esamomis ir naujai atsiradusiomis ISR;

123. apgailestauja dėl to, kad į Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą⁸⁷ įtraukta tik viena jūrų gyvūnų rūšis; ragina Komisiją spręsti su šiuo neproporcingai mažu jūrų ISR skaičiumi susijusį klausimą, siekiant užtikrinti tinkamą suderinimą su Reglamentu (ES) Nr. 1143/2014⁸⁸;

Finansavimas, integravimas ir valdymo sistema

124. pabrėžia, kad prevencijos ir atkūrimo nauda visuomenei ir aplinkai viršija investicijų sąnaudas; ragina Komisiją užtikrinti veiksmingą biologinės įvairovės aspekto integravimą į visas ES išlaidas ir programas, taip pat jų palankumą biologinei įvairovei, remiantis ES taksonomija; ragina veiksmingai taikyti reikšmingos žalos nedarymo principą visose ES išlaidose ir programose; ragina Komisiją pateikti išsamų vertinimą, kaip būtų galima sutelkti gamtai būtinus bent 20 mlrd. EUR per metus, parengti atitinkamus pasiūlymus ES metiniam biudžetui ir išnagrinėti, ar reikia specialios TEN-N skirtos finansavimo priemonės; atkreipia dėmesį į susitarimą nuo 2024 m. integruoti 7,5 proc., o nuo 2026 m. – 10 proc. biologinei įvairovei skirtų išlaidų; mano, jog reikia dėti pastangas, kad nuo 2021 m. būtų kuo skubiau pasiektas bent 10 proc. biologinei įvairovei skirtų metinių išlaidų tikslas pagal daugiametę finansinę programą; pabrėžia, kad reikia užtikrinti nuoseklų klimato srities veiksmų ir biologinės įvairovės finansavimą; primygtinai ragina valstybes nares įtraukti su biologine įvairove susijusius veiksmus į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus; primygtinai reikalauja, kad su biologine įvairove susijusios ES išlaidos būtų stebimos vadovaujantis veiksminga, skaidria ir išsamia metodika, kurią turės nustatyti Komisija, bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ir Taryba;
125. ragina Komisiją ir valstybes nares iki 2022 m. įvertinti, kurios subsidijos kenkia aplinkai, siekiant nedelsiant jas laipsniškai panaikinti; ragina nukreipti finansines paskatas į biologinei įvairovei palankias investicijas ir mokesčių sistemas – į platesnio masto aplinkos mokesčių ir aplinkosauginių pajamų naudojimą;
126. primena, kad ES yra įsipareigojusi įgyvendinti Paryžiaus susitarimo tikslus; ragina Komisiją ir valstybes nares kuo anksčiau ir ne vėliau kaip iki 2025 m. nutraukti visas netiesiogines ir tiesiogines subsidijas iškastiniam kurui;
127. mano, kad laipsniškas iškastinio kuro ir kitų aplinkai kenksmingų subsidijų panaikinimas taip pat turėtų būti remiamas pasauliniu mastu įgyvendinant ES prekybos politiką ir žaliąją diplomatiją, be kita ko, susitariant dėl veiksmų plano, kuriame būtų nustatyti orientyrai kiekvienai prekybos partnerei;
128. primena, jog Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija apskaičiavo, kad vyriausybės visame pasaulyje kasmet išleidžia apie 500 mlrd. JAV dolerių paramai, kuri gali būti žalinga biologinei įvairovei, t. y. penkis-šešis kartus daugiau nei bendros

⁸⁷ Tsiamis, K. et al., „[Prioritising sea invasive alien species in the European Union through horizon scanning](#)“, *Aquatic Conservation – Marine and Freshwater Ecosystems*, 30 t., Nr. 4, John Wiley & Sons Ltd, Chichester, 2020.

⁸⁸ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL L 317, 2014 11 4, p. 35).

išlaidos biologinei įvairovei⁸⁹;

129. ragina Komisiją teikti aiškias gaires ir paskatas siekiant pritraukti privačiojo sektoriaus lėšas biologinei įvairovei ir suderinti investicijas su Europos žaliojo kurso ir 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslais; be to, ragina Komisiją užtikrinti plataus užmojo ir perspektyvią sistemą, į kurią būtų įtrauktos teisinės priemonės ir finansinės paskatos, skirtos tiek viešajam, tiek privačiajam sektoriams, kad įgyvendinant būsimą atnaujintą tvaraus finansavimo strategiją būtų remiamas 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimas; ragina Komisiją imtis veiksmų tvarių įmonių viešųjų pirkimų srityje;
130. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti politikos suderinamumą, taip pat suderinti ES ir nacionalinę politiką su 2030 m. biologinės įvairovės strategija; be to, ragina visose ES politikos srityse laikytis visų sutarties principų, ypač atsargumo principo ir principo „teršėjas moka“;
131. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina sukurti teisiškai privalomą biologinės įvairovės valdymo sistemą – biologinės įvairovės teisės aktą, prieš tai atlikus išsamų poveikio vertinimą, kuriuo būtų vadovaujama iki 2050 m. nustatant uždavinius, įskaitant 2030 m. tikslus ir COP 15 įsipareigojimus, ir pagal kurį būtų sukurtas SMART (konkrečių, išmatuojamų, pasiekiamų, aktualių, per nustatytą laiką įvykdytinų) rodiklių pagrindu veikiantis stebėsenos mechanizmas, tiek saugomose teritorijose, tiek už jų ribų; ragina Komisiją 2022 m. šiuo tikslu pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto; pabrėžia, kad norint užtikrinti veiksmingą valdymą bus itin svarbu užtikrinti pakankamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius;
132. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę įsteigti nepriklausomą mokslinę Europos biologinės įvairovės ekspertų grupę arba panašią įstaigą, kuri įvertintų ES priemonių suderinamumą su 2030 m. biologinės įvairovės strategijos užmojais ir atitinkamai pateiktų politikos rekomendacijas, kad būtų išvengta galimo dubliavimosi su EAA ar kitų ES ir tarptautinių organizacijų politika;
133. primena, kad ES chartijos 37 straipsnyje aptariamas aplinkos apsaugos užtikrinimo ES teisės aktais principas; mano, kad Chartijoje turėtų būti pripažįstama teisė į sveiką aplinką ir kad ES turėtų imtis iniciatyvos siekiant pripažinti panašaus pobūdžio teisę tarptautiniu mastu;

Moksliniai tyrimai, inovacijos ir švietimas

134. ragina Komisiją įgyvendinant jaunimui skirtas ES programas, tokias kaip Europos savanorių tarnyba, didinti biologinės įvairovės aktualumą ir pradėti įgyvendinti programą „Green Erasmus“, kaip bendros programos „Erasmus“ dalį, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama žinių, studentų ir specialistų mainams atkūrimo ir išsaugojimo srityje;
135. pabrėžia, kad reikia geriau suprasti biologinės įvairovės sandarą, jos poveikį ekosistemų veikimui ir ekosistemų atsparumui; mano, kad reikėtų didinti tiek fundamentinius, tiek taikomuosius biologinės įvairovės mokslinius tyrimus, ir pabrėžia, kad tam turėtų būti

⁸⁹ 2020 m. balandžio mėn. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos ataskaita „A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance“.

užtikrintas pakankamas finansavimas; ragina biologinės įvairovės mokslinius tyrimus įtraukti į įvairias ES ir nacionalines finansavimo programas; pakartoja savo raginimus ES mokslinių tyrimų programoje numatyti konkretų uždavinį, skirtą biologinei įvairovei; pabrėžia, kad reikia gerokai padidinti viešųjų mokslinių tyrimų finansavimą;

136. pabrėžia, kad svarbu atlikti daugiau mokslinių tyrimų, susijusių su biogeografiniais regionais ir organizmų taksonomija, taip pat miškų naikinimo ir biologinės įvairovės nykimo poveikiu pagrindinėms paslaugoms, pvz., aprūpinimui maistu; pabrėžia, kad reikia gerinti žinias apie ligų atsiradimo ir teisėtos bei neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais, išsaugojimo ir ekosistemų būklės blogėjimo sąsajas;
137. tvirtai mano, kad reikėtų toliau vykdyti mokslinius tyrimus vandenynų tema, atsižvelgiant į tai, kad jie tebėra nepakankamai ištirti; šiuo atžvilgiu ragina Komisiją atlikti svarbų vaidmenį įgyvendinant JT vandenynų mokslo dešimtmečio iniciatyvą ir laikytis pasiūlyme „Misija „Jūrų žvaigždė 2030“: atkurkime mūsų vandenynus ir vandenį“ pateiktų rekomendacijų; mano, kad taip pat reikėtų skirti finansavimą giliai vandenims jūrų ekosistemoms ir biologinei įvairovei;
138. skatina vykdyti mokslinius tyrimus ūkininkams skirtų tvarių žemės ūkio inovacijų, technologijų ir gamybos metodų bei praktikos, kuriais gerinama biologinė įvairovė ir ekosistemų sveikata, srityse, įskaitant tyrimus skaitmeninimo, tvarios agrarinės miškininkystės, mažos rizikos biologinės kilmės cheminių pesticidų alternatyvų ir žemės ūkio be pesticidų srityse;
139. mano, kad vykdant didesnio masto mokslinius tyrimus taip pat reikėtų įtraukti išsaugojimo politikos priemonių daromą socialinį ir ekonominį poveikį bei teikiamas galimybes, taip pat dirvožemio biologinės įvairovės ir ledynų bei amžinojo įšalo tirpimo klausimus;
140. palankiai vertina Biologinės įvairovės žinių centro ir naujos ES dirvožemio observatorijos įsteigimą;
141. pabrėžia, kad svarbu skirti pakankamai išteklių duomenų rinkimui ir rodiklių rengimui siekiant remti gebėjimų stiprinimą ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą biologinės įvairovės srityje; pripažįsta skaitmeninimo, didžiųjų duomenų ir dirbtinio intelekto potencialą gerinant mūsų supratimą ir žinias apie biologinę įvairovę;
142. ragina Komisiją remti mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimą mokslinių tyrimų ir inovacijų veikloje siekiant prisidėti prie 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos tikslų;
143. mano, kad žinios apie aplinką turėtų būti neatsiejama švietimo programų dalis; pritaria tam, kad saugomos teritorijos būtų steigiamos ir švietimo tikslais; pabrėžia, kad turėtų būti remiami dalyvaujantieji mokslo projektai ir informuotumo didinimas, be kita ko, siekiant parodyti visuomenei, kad reikia saugoti ir atkurti biologinę įvairovę;

Pasaulinė biologinės įvairovės strategija po 2020 m., tarptautinio lygmens veiksmai, prekyba ir vandenynų valdymas

144. primena savo rezoliucijoje dėl COP 15 išdėstytą poziciją dėl biologinės įvairovės ir tai,

kad reikia į Paryžiaus susitarimą panašaus daugiašalio privalomo susitarimo laikotarpiui po 2020 m., siekiant iki 2030 m. sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ją didinti, nustatant SMART tikslus ir rodiklius, patikimą įgyvendinimo sistemą ir mokliškai pagrįstą, nepriklausomą ir skaidrų peržiūros mechanizmą; mano, kad 2021-ieji yra pasaulinės biologinės įvairovės lūžio metai ir kad ES turėtų tapti pasauline lydere ir derybose siekti plataus užmojo tikslų, atitinkančių arba viršijančių jos pačios tikslus, įskaitant teisiškai privalomus visuotinius tikslus iki 2030 m. atkurti ir apsaugoti ne mažiau kaip 30 proc. biologinės įvairovės; šiuo atžvilgiu palankiai vertina Didelio užmojo koalicijos gamtai ir žmonėms įsipareigojimą visame pasaulyje apsaugoti 30 proc. sausumos ir jūrų; pabrėžia, kad reikia remti mažas pajamas gaunančias šalis įgyvendinant šią naują sistemą; pabrėžia, jog svarbu, kad privatusis sektorius toliau įsipareigotų saugoti ir atkurti biologinę įvairovę;

145. ragina Komisiją siekti plataus užmojo ir aiškių pasaulinių ilgalaikių tikslų; pakartoja savo poziciją, kad derybose ES turėtų potencialiai raginti iki 2050 m. apsaugoti pusę planetos⁹⁰;
146. pritaria, kad Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) sistemoje būtų parengta Tarptautinė sutartis dėl pandemijos, siekiant didinti atsparumą būsimoms pandemijoms; pažymi, kad viena iš IPBES praktinio seminario dėl biologinės įvairovės ir pandemijų rekomendacijų – suformuoti aukšto lygio tarpvyriausybinių pandemijos prevencijos tarybą, kuri sudarytų palankesnes sąlygas vyriausybėms bendradarbiauti, be kita ko, teikdama politikai svarbią mokslinę informaciją ir koordinuodama stebėsenos sistemos kūrimą, ir padėtų pagrindą galimiems tikslams sprendžiant su trimis Rio de Žaneiro konvencijomis susijusius klausimus; ragina ES ir valstybes nares 15-ojoje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje (COP 15) propaguoti tokios tarybos įsteigimą, kuri turėtų dirbti užtikrinant sinergiją su esamomis įstaigomis, pvz., PSO;
147. ragina Komisiją ir valstybes nares prašyti priimti IPCC specialiąją ataskaitą dėl biologinės įvairovės ir klimato kaitos;
148. yra susirūpinęs dėl naujų teisinių, aplinkosaugos, biologinės saugos ir valdymo problemų, kurios gali kilti į aplinką išleidus genų inžinerijos būdu gautus priverstinio genų slinkio organizmus, be kita ko, gamtos apsaugos tikslais; pripažįsta Biologinės įvairovės konvencijos Ad hoc techninių ekspertų grupės išvadas dėl priverstinio genų slinkio ir gyvų genetiškai modifikuotų žuvų⁹¹, kurios kelia susirūpinimą dėl to, kad sunku prognozuoti jų elgesį, įvertinti susijusią riziką ir kontroliuoti jas po išleidimo; pažymi, kad priverstinio genų slinkio organizmai patys gali tapti invazinėmis rūšimis; mano, kad turėtų būti visiškai parengta pasaulinio ir ES lygmens rizikos vertinimo gairių medžiaga, priemonės ir aplinkos stebėsenos sistema, taip pat aiškus pasaulinis valdymas ir veiksmingi priverstinio genų slinkio organizmų poveikio kontrolės ir keitimo mechanizmai, ir kad būtina atlikti papildomus mokslinius tyrimus dėl priverstinio genų slinkio organizmų padarinių sveikatai, aplinkai, ekologijai, etikai ir kitų padarinių, siekiant geriau suprasti jų galimą poveikį; todėl mano, kad, laikantis atsargumo principo, neturėtų būti leidžiama į aplinką išleisti genų inžinerijos būdu

⁹⁰ Europos Parlamento rezoliucija dėl 15-osios Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos (COP 15).

⁹¹ 2020 m. balandžio 15 d. Biologinės įvairovės konvencijos Ad hoc techninių ekspertų grupės išvados dėl rizikos vertinimo.

gautų priverstinio genų slinkio organizmų, įskaitant gamtos apsaugos tikslais⁹²;

149. atkreipia dėmesį į galimybes naudoti žaliąją diplomatiją, prekybos politiką ir daugiašalius veiksmus biologinės įvairovės apsaugai už Europos ribų skatinti; reiškia paramą „JT ekosistemų atkūrimo dešimtmečiui“ (2021–2031 m.) ir ragina Komisiją ir valstybes nares veiksmingai integruoti aplinkos ir biologinės įvairovės apsaugą į visus išorės veiksmus;
150. prašo Komisijos vadovauti tarptautinėms pastangoms sudaryti susitarimą dėl gamtos išteklių valdymo, kad būtų užtikrintas jų naudojimas neviršijant planetos galimybių ribų;
151. taip pat pabrėžia, kad ekosistemų degradacija ir patiriamas stresas kenkia bendroms pastangoms siekti darnaus vystymosi ir trukdo daryti pažangą siekiant daugelio iš 2030 m. DVT, ypač tikslų užtikrinti, kad nebebūtų skurdo ir bado, užtikrinti prieigą prie vandens ir higienos, užtikrinti apsirūpinimo maistu saugumą ir sveiką gyvenimą, taip pat sumažinti socialinius bei ekonominius skirtumus tarp šalių;
152. pabrėžia, kad klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas vis glaudžiau siejasi su priverstinę migraciją skatinančiais veiksniais, nes dėl klimato kaitos, blogėjančios aplinkos būklės ir nelaimių padarinių gyventojai priversti palikti savo namus; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo artimiausioje ateityje tokių krizių daugės, jeigu dabar nebus imtasi skubių ir efektyvių veiksmų; pabrėžia, kad ES turi būti pasirengusi klimato kaitos paskatintai priverstinei migracijai ir tokiai migracijai dėl blogėjančios aplinkos būklės ir nelaimių, ir pripažįsta, kad reikia imtis tinkamų priemonių, kuriomis būtų apsaugotos poveikį patiriančių gyventojų žmogaus teisės;
153. ragina Komisiją skatinti pagalbą gaunančių šalių pajėgumo stiprinimą, įskaitant žinių perdavimą, dalijimąsi technologijomis ir įgūdžių ugdymą, siekiant įgyvendinti Biologinės įvairovės konvenciją, Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją (CITES) ir kitas konvencijas bei susitarimus, būtinus biologinei įvairovei apsaugoti, pagal Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (NDICI) ir pagalbos prekybai nuostatas; pabrėžia, kad reikia stiprinti bendradarbiavimo su ES nepriklausančiomis šalimis programas, siekiant jų vietos biologinės įvairovės išsaugojimo, įskaitant tarpparlamentinį dialogą, ir padėti besivystančioms šalims tas programas įgyvendinti; taip pat ragina toliau gerinti bendrą tarpvalstybinių ekosistemų ir migracijos maršrutų bei rūšių valdymą ir mažinti biologinės įvairovės nykimo rizikos perkėlimo į kitas pasaulio šalis galimybes;
154. palankiai vertina tokias iniciatyvas kaip Afrikos Didžiosios žaliosios sienos iniciatyva ir ragina Komisiją plėtoti panašias iniciatyvas kitiems regionams ir remti tarptautines iniciatyvas, kuriomis siekiama atkurti biologinę įvairovę visame pasaulyje, sykiu išplečiant pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, kuriomis siekiama didinti besivystančių šalių atsparumą klimato kaitai; mano, kad naująją Kaimynystės, vystymo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę gali būti svariai prisidedama prie pokyčių visuotinio biologinės įvairovės atkūrimo ir išsaugojimo srityse; mano, kad pagal naująją Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę

⁹² Ten pat.

didelis biudžeto įnašas turėtų būti panaudotas biologinei įvairovei atkurti ir išsaugoti, prisidedant prie bendro biologinės įvairovės integravimo į veiksmus tikslo;

155. mano, kad čiabuvių ir vietos gyventojų žinios yra labai svarbios siekiant veiksmingai apsaugoti biologinę įvairovę, ir primena, kad Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos specialiojoje ataskaitoje dėl klimato kaitos ir žemės pripažįstama, kad čiabuvių tautos ir vietos bendruomenės atlieka itin svarbų vaidmenį išsaugant aplinką; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares toliau bendradarbiauti su tarptautine bendruomene, siekiant pripažinti čiabuvių tautų ir vietos bendruomenių indėlį į biologinės įvairovės apsaugą, užtikrinti jų teises ir remti jų dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose; be to, ragina visas valstybes nares nedelsiant ratifikuoti 1989 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją dėl čiabuvių tautų ir genčių (TDO konvencija Nr. 169);
156. remia Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais pastangas parengti gaires, skirtas su aplinka, ekosistemomis ir biologine įvairove susijusiems išsipareigojimams žmogaus teisių srityje; ragina ES valstybes nares ir institucijas remti ir propaguoti visuotinį 2018 m. Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais pateiktų pagrindinių žmogaus teisių ir aplinkos principų įgyvendinimą; taip pat ragina ES remti Jungtinių Tautų aplinkos programos aplinkos teisių iniciatyvą;
157. ragina ES ir valstybes nares pritarti tam, kad natūralios aplinkos naikinimas būtų pripažintas tarptautiniu nusikaltimu pagal Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą;
158. palankiai vertina Komisijos išsipareigojimus užtikrinti visų ES prekybos susitarimų nuostatų dėl biologinės įvairovės visapusišką įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą ir geriau įvertinti jų poveikį biologinei įvairovei; taip pat palankiai vertina tai, kad naujojoje prekybos strategijoje raginama užtikrinti glaudesnę prekybos politikos ir ES vidaus politikos integraciją, ir pripažįstama, kad biologinės įvairovės išsaugojimas yra pasaulinė problema, kuriai spręsti reikia pasaulinių pastangų⁹³; pabrėžia, kad tiek esamų laisvosios prekybos susitarimų (LPS) struktūroje, tiek dabartinėse PPO taisyklėse nėra tinkamai atsižvelgiama į tai, kiek prekyba prisideda prie drastiško biologinės įvairovės nykimo; todėl ragina Komisiją nedelsiant apsvarstyti konkrečias tikslines priemones, siekiant užtikrinti, kad ES prekybos susitarimais nebūtų prisidedama prie biologinės įvairovės nykimo ir kad jie nekeltų tokio pavojaus, o ES prekybos politika būtų veiksmingai suderinta su jos 2030 m. biologinės įvairovės strategija;
159. taip pat ragina Komisiją užtikrinti, kad visi nauji ir būsimi prekybos ir investicijų susitarimai būtų visiškai suderinami su Europos žaliuoju kursu, Paryžiaus susitarimu, ES išsipareigojimais biologinės įvairovės srityje ir DVT, kad į juos būtų įtraukti privalomi ir vykdytini skyriai dėl prekybos ir darnaus vystymosi, įskaitant apsaugos priemones ir veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas už reikalavimų nesilaikymą, įskaitant galimybę vėl įvesti tarifus; be to, ragina Komisiją propaguoti panašias priemones esamuose prekybos ir investicijų susitarimuose;

⁹³ 2021 m. vasario 18 d. Komisijos komunikatas „Prekybos politikos peržiūra. Atvira, tvari ir ryžtinga prekybos politika“ (COM(2021)0066).

160. pabrėžia, kad kartu su socialiniais ir ekonominiais aspektais svarbu sistemingai įtraukti biologinės įvairovės aspektą į visus poveikio darniam vystymuisi vertinimus, kurie privalo būti atliekami laikantis patikimesnės metodikos nei anksčiau, kaip siūloma Komisijos atliktuose tyrimuose, ir nuosekliai įtraukti biologinės įvairovės klausimus; ragina poveikio darniam vystymuisi vertinimus atlikti kaip būsimų laisvosios prekybos ir investicijų susitarimų taikymo srities nustatymo etapo dalį; ragina, kad poveikio darniam vystymuisi vertinimai būtų reguliariai atnaujinami vykstant deryboms, siekiant kuo anksčiau tinkamai nustatyti, įvertinti ir šalinti galimą riziką biologinei įvairovei atitinkamame regione bei ES, ir kad jais remiantis būtų tiksliau suformuluoti atitinkami dvišaliai įsipareigojimai, bendrais bruožais apibrėžti derybose;
161. ragina Komisiją užtikrinti, kad į prekybos ir darnaus vystymosi skyrius būtų įtrauktas veiksmų planas su konkrečiais ir patikrinamais įsipareigojimais, pagal kuriuos bus daroma pažanga kitų skyrių srityse; pabrėžia, kad svarbu sistemingai atlikti reguliarius *ex post* prekybos susitarimų tvarumo ir poveikio darniam vystymuisi vertinimus, siekiant užtikrinti derėjimą su tarptautiniais ES įsipareigojimais biologinės įvairovės srityje; ragina Komisiją atnaujinti esamus prekybos ir investicijų susitarimų skyrius, pasinaudojant iniciatyvos ir savalaikės peržiūros nuostatomis, siekiant užtikrinti, kad esami LPS kuo greičiau būtų suderinti su Europos žaliuoju kursu, ir pateikti rezultatus ir planuojamus pakeitimus Parlamentui;
162. prašo, kad savo įgaliojimų dėl būsimų susitarimų projekte ir peržiūrdama dabartinius susitarimus Taryba padarytų Biologinės įvairovės konvenciją esminiu LPS elementu su sąlyga, kad bus susitarta dėl privalomų nacionalinių tikslų peržiūros mechanizmų; prašo Tarybos taip pat užtikrinti, kad CITES ir Paryžiaus susitarimas taptų esminiais LPS elementais, ir pabrėžti, kad juos reikia veiksmingai įgyvendinti; pabrėžia būsimos Bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistemos (BLS) reglamento reformos svarbą sudarant sąlygas tam, kad būtų veiksmingai įgyvendinamos daugiašalės konvencijos dėl klimato ir aplinkos aspektų, kuriuos apima tas reglamentas, įskaitant Biologinės įvairovės konvenciją;
163. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad importuojami produktai atitiktų tuos pačius standartus, kuriuos atitikti reikalaujama iš Europos gamintojų, siekiant apsaugoti aplinką ir biologinę įvairovę ir užtikrinti pagarbą žmogaus ir darbuotojų teisėms; pabrėžia, kad reikia skatinti vienodas veiklos sąlygas visame pasaulyje ir imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias galimam biologinės įvairovės nykimo perkėlimui į užsienį; ragina Komisiją atlikti išsamų nepriklausomą ES eksportuojamų prekių ir jų gamybos metodų poveikio biologinei įvairovei tyrimą;
164. ragina Komisiją imtis veiksmų siekiant uždrausti ES draudžiamų pavojingų medžiagų eksportą iš ES laikantis žalos nedarymo principo, Roterdamo konvencijos dėl sutikimo, apie kurią pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje, ir Europos žaliojo kurso;
165. remia Komisijos siekį tarptautinėse diskusijose dėl prekybos ir aplinkos didinti, plėsti ir skatinti informuotumą apie atitinkamų PPO nuostatų, kuriomis pripažįstama narių teisė veiksmingai spręsti pasaulines aplinkos problemas, visų pirma tokias kaip klimato kaita ir biologinės įvairovės apsauga, konkrečiai pasinaudojant su produktais nesiejamais

procesais ir produkcijos metodais, aiškinimą; be to, mano, kad ES turėtų stengtis į būsimą darbą, susijusį su PPO reforma, įtraukti privalomus biologinės įvairovės apsaugos lygius; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę į ginčus, kylančius dėl prieštaravimų tarp prekybos išipareigojimų ir aplinkos apsaugos išimčių, įtraukti prekybos ir aplinkos ekspertinį vertinimą; primygtinai ragina Komisiją propaguoti šį pasiūlymą savo PPO klimato ir prekybos iniciatyvos srityje; prašo atlikti nepriklausomą išsamią kitų investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo ir investicijų teismų sistemos nuostatų prekybos susitarimuose poveikio analizę;

166. apgailestauja dėl ES prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais reglamentų įgyvendinimo spragų, nes į juos įtrauktos ne visos itin svarbios rūšys ir pagal juos nelaisvėje veisiamiems gyvūnams netaikoma tokia pati apsauga; ragina Komisiją kartu spręsti teisėtos komercinės prekybos ir neteisėtos prekybos klausimus peržiūrint ES kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų planą, kuris turėtų visiškai atitikti 2030 m. biologinės įvairovės strategiją ir gauti tinkamą finansavimą, įskaitant paramą ES nepriklausančioms šalims ir laukinės gamtos gelbėjimo centrams bei draustinams; taip pat ragina Komisiją pasiūlyti teisės aktų, siekiant užtikrinti, kad būtų uždraustas laukinių augalų ir gyvūnų, kurie buvo gauti, apdoroti, gabenami arba parduodami pažeidžiant kilmės šalies teisės aktus, importas, perkrovimas, pirkimas ir pardavimas;
167. ragina Komisiją ir valstybes nares vadovauti pastangoms nutraukti komercinę prekybą nykstančiomis rūšimis ir jų dalimis; pabrėžia, kad šiuo tikslu svarbu parengti SMART (konkrečius, išmatuojamus, pasiekiamus, aktualius, per nustatytą laiką įvykdytinus) tikslus; pakartoja savo raginimą Europos lygmeniu nedelsiant visiškai uždrausti prekybą dramblio kaulu, jį eksportuoti arba reeksportuoti ES viduje ir į paskirties vietas už ES ribų⁹⁴, įskaitant dramblio kaulą, gautą iki konvencijos priėmimo dienos, ir prašo panašius apribojimus taikyti kitoms nykstančioms rūšims, pvz., tigrams ir raganosiams; ragina tokį draudimą nedelsiant įgyvendinti 2021 m.;
168. ragina Komisiją ir valstybes nares padėti pasaulio bendruomenei šalinti riziką, susijusią su komercine prekyba laukiniais gyvūnais ir jų pardavimu; ragina Komisiją naudotis reguliavimo srities dialogais, numatytais LPS, siekiant propaguoti griežtus ES sanitarijos ir fitosanitarijos standartus ir gyvūnų gerovę, kad būtų kuo labiau sumažinta epidemijų ir pandemijų ateityje rizika; ragina Komisiją, siekiant spręsti saugumo problemas, apsvarstyti galimybę prireikus paskelbti moratoriumą laukinių gyvūnų ir kitų rūšių importui iš naujų infekcinių ligų plitimo centrų;
169. su dideliu susirūpinimu pažymi, kad nuo 1980 m. jūrų tarša plastikumu išaugo dešimt kartų ir daro tiesioginį poveikį ne mažiau kaip 267 rūšims ir žmonių sveikatai; reiškia susirūpinimą dėl mikroplastiko ir nanoplastikų keliamos taršos ir jų poveikio jūrų biologinei įvairovei; pabrėžia, kad reikia užtikrinti Žiedinės ekonomikos veiksmų plano ir 2030 m. biologinės įvairovės strategijos sinergiją;
170. ragina ES vesti derybas dėl visuotinio susitarimo dėl plastikų ir privalomų tikslų, be kita ko, siekiant, kad iki 2030 m. būtų pasiektas vandenynų be plastiko tikslas;

⁹⁴ 2016 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES veiksmų plano siekiant sustabdyti neteisėtą prekybą laukiniais augalais ir gyvūnais (OL C 224, 2018 6 27, p. 117).

171. atkreipia dėmesį į tai, kad PPO narės neįstengė iki 2020 m. pabaigos užbaigti vykstančių derybų dėl žvejybos subsidijų; labai apgailestauja dėl nesugebėjimo įvykdyti pagal darnaus vystymosi tikslus (14.6 DVT) prisiimtų įsipareigojimų iki 2020 m. laipsniškai panaikinti žalingas subsidijas žvejybai; pritaria raginimui sudaryti visuotinį susitarimą, pagal kurį būtų draudžiama teikti žalingas subsidijas žvejybai; todėl ragina ES atlikti ryškesnį vaidmenį derybose, o Komisiją – užtikrinti, kad žvejybos nuostatos prekybos susitarimuose derėtų su jūrų biologinės įvairovės apsauga;
172. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti vandenynų apsaugą tarptautiniu lygiu jie turėtų būti pripažinti pasauliniu bendru ištekliumi; taip pat ragina ES aktyviai siekti, kad kitoje Tarpvyriausybės konvencijos dėl už nacionalinės jurisdikcijos ribų esančios biologinės įvairovės sesijoje būtų priimta plataus užmojo visuotinė sutartis dėl vandenynų, kad būtų apsaugota jūrų biologinė įvairovė už nacionalinės jurisdikcijos ribų esančiose viso pasaulio teritorijose, ir siekti, kad būtų įsteigta tarpvyriausybė grupė vandenynų klausimais;
173. pabrėžia, kad reikia sukurti integruotą ES jūrų politikos sistemą, kuri užtikrintų jūrų biologinės įvairovės, klimato srities politikos ir BŽP nuoseklumą;
174. pabrėžia, kad jūros gelmių biologinė įvairovė, kaip manoma, yra didžiausia visoje Žemėje ir teikia ypatingos svarbos ekosistemines paslaugas, įskaitant ilgalaikę anglies dioksido sekvestraciją; atkreipia dėmesį į tai, kad labai tikėtina, jog giliavandenė jūros dugno kasyba lems neišvengiamą biologinės įvairovės sunykimą visam laikui; pabrėžia, kad besiformuojančiam giliavandenės jūros dugno kasybos sektoriui turi būti taikomas atsargumo principas; primena savo 2018 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl tarptautinio vandenynų valdymo⁹⁵ ir ragina Komisiją ir valstybes nars propaguoti moratoriumą, be kita ko, veikiant Tarptautinei jūros dugno institucijai, dėl giliavandenės jūros dugno kasybos, kol nebus pakankamai ištirtas ir ištirtas giliavandenės kasybos ir žmogaus veiklos jūroje poveikis jūros aplinkai ir biologinei įvairovei ir nebus galima valdyti giliavandenės jūros dugno kasybos taip, kad nebūtų prarasta jūrų biologinė įvairovė ir nenyktų jūrų ekosistemos; pabrėžia, kad Komisija turi nutraukti jūros dugno kasybos technologijų kūrimui skiriamą finansavimą, siekiant pereiti prie žiedinės ekonomikos, grindžiamos naudingųjų iškasenų ir metalų naudojimo mažinimu, pakartotiniu naudojimu ir perdirbimu;
175. pakartoja savo raginimą⁹⁶ valstybėms narėms ir Komisijai dirbti pasitelkiant Tarptautinę jūros dugno instituciją, kad būtų užtikrintas jos darbo metodų skaidrumas, taip pat veiksminga jūrų aplinkos apsauga nuo žalingo poveikio ir jūrų aplinkos apsauga bei išsaugojimas, kaip reikalaujama pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos XI ir XII dalis, ir ragina valstybes nars imtis aktyvaus ir pažangaus vaidmens tarptautinėse organizacijose, kad būtų vykdomos skaidrumo reformos ir padidintas bendras veiksmų, kurių imamasi, užmojis aplinkos apsaugos srityje;
176. atkreipia dėmesį į itin didelę banginių populiacijų svarbą jūrų ekosistemoms ir anglies dioksido sekvestracijai; primena, kad tvirtai remia tolesnį visuotinį komercinės banginių medžioklės moratoriumą ir tarptautinės komercinės prekybos banginių produktais

⁹⁵ 2018 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija „Tarptautinis vandenynų valdymas. Mūsų vandenynų ateities darbotvarkė atsižvelgiant į darnaus vystymosi tikslus iki 2030 m.“ (OL C 458, 2018 12 19, p. 9).

⁹⁶ Europos Parlamento rezoliucija dėl tarptautinio vandenynų valdymo.

draudimą⁹⁷; apgailestauja dėl Japonijos pasitraukimo iš Tarptautinės banginių medžioklės komisijos (IWC); primygtinai ragina Norvegiją ir Japoniją nutraukti banginių medžioklę; ragina ES ir valstybes nares primygtinai raginti IWC oficialiai spręsti Norvegijos komercinės banginių medžioklės klausimą;

177. ragina Farerų salas nutraukti kasmet vykdomą kontraversišką grindų medžioklę, vadinamą *Grindadráp*; ragina Europos Komisiją ir valstybes nares nuolat bendradarbiauti su Farerų salomis šiuo klausimu, siekiant panaikinti šią praktiką;

Gamtos apsaugos teisės aktų įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

178. primygtinai ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti esamuose ES aplinkos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus ir jų laikytis; ragina Komisiją greičiau, veiksmingiau ir skaidriau, be kita ko, reguliariai imantis tolesnių veiksmų dėl atvejų, vykdyti pažeidimų nagrinėjimo procedūras, kad būtų panaikinti visi reikalavimų nesilaikymo atvejai, ir iki 2022 m. patobulinti savo viešąją duomenų bazę, kad valstybių narių ir Komisijos veiksmai, kurių jos ėmėsi reaguodamos į aplinkosaugos pažeidimus, būtų stebimi aiškiai suprantamai ir prieinamai; be to, ragina Komisiją skirti pakankamai išteklių, kad būtų galima panaikinti dabartinius vėlavimus; mano, kad pakankamas kvalifikuotų darbuotojų skaičius ir ištekliai yra būtina sėkmingo ES politikos įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo sąlyga;
179. konkrečiau, ragina Komisiją skubiai pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras neteisėtose medienos ruošos atvejais, bendradarbiaujant su kitomis Europos organizacijomis, pavyzdžiui, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), ir dėl Vandens pagrindų direktyvos ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvos nesilaikymo, kad būtų įvykdyti reikalavimai užtikrinti gerą Europos jūrų ir vandenų aplinkos būklę;
180. ragina valstybes nares, įskaitant regionines ir vietos valdžios institucijas, paspartinti įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, o valstybių narių vyriausybes – atnaujinti savo nacionalines biologinės įvairovės strategijas ir kas dvejus metus nacionaliniu lygmeniu teikti Komisijai 2030 m. biologinės įvairovės strategijos įgyvendinimo ataskaitas; ragina Komisiją atlikti laikotarpio vidurio vertinimą ir prireikus persvarstyti strategiją;
181. pabrėžia, kad siekiant sukurti stabilią ir skaidrią reguliavimo sistemą suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant ekonominės veiklos vykdytojus, taip pat svarbu įgyvendinti ES teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą visose valstybėse narėse; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares kuo veiksmingiau siekti 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslų, sykiu vengiant nereikalingos administracinės naštos;
182. mano, kad valstybėse narėse ir už jų ribų reikia stiprinti kovą su nusikaltimais aplinkai; mano, kad ES valstybėse narėse esama didelių skirtumų, dėl kurių užkertamas kelias baudžiamosios aplinkos teisės veiksmingumui; todėl primygtinai ragina Komisiją persvarstyti Nusikaltimų aplinkai direktyvą, siekiant panaikinti šiuos skirtumus; ragina nusikaltimus aplinkai, pvz., neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą žvejybą, ir nusikaltimus laukinei gamtai pripažinti sunkiais nusikaltimais, už kuriuos turėtų būti tinkamai baudžiama taikant griežtas atgrasomąsias priemones, ypač atsižvelgiant į

⁹⁷ Europos Parlamento rezoliucija dėl banginių medžioklės Norvegijoje.

organizuotą nusikalstamumą; taip pat ragina Komisiją išnagrinėti galimybę prie Jungtinių Tautų konvencijos prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą pridėti protokolą dėl nusikaltimų laukinei gamtai;

183. pabrėžia atsakomybės už teisės aktų pažeidimus ar žalą aplinkai svarbą; ragina kuo greičiau persvarstyti Atsakomybės už aplinkos apsaugą direktyvą ir paversti ją visiškai suderintu reglamentu;
184. reiškia didelį susirūpinimą dėl aplinkos gynėjų ir aktyvistų padėties, ypač besivystančiose šalyse, ir ragina Komisiją ir valstybes nares juos remti visame pasaulyje;
185. primygtinai ragina Komisiją nustatyti konkrečią vietos bendruomenių ir žmogaus teisių aplinkos srityje bei žemės naudojimo teisių gynėjų apsaugos ir paramos strategiją, kuri turėtų būti koordinuojama visose išorės pagalbos programose; taip pat ragina labiau remti pilietinės visuomenės organizacijas, siekiančias apsaugoti aplinką ir biologinę įvairovę, visų pirma sudarant partnerystes ir stiprinant pajėgumą ginti čiabuvių tautų ir vietos bendruomenių teises;
186. pakartoja, kad valstybės narės privalo užtikrinti „Natura 2000“ teritorijų apsaugą ir palaikyti arba atkurti gerą saugomų rūšių ir buveinių apsaugos būklę; ragina visapusiškai įgyvendinti Buveinių direktyvą, kad išsaugojimo veiksmai būtų suderinti su naujausia technika ir mokslo pažanga; supranta problemas, kylančias dėl gyvulininkystės ir stambiųjų plėšrūnų sambūvio kai kuriose valstybėse narėse; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares imtis tinkamų priemonių, kad būtų išspręsti socialiniai ir ekonominiai konfliktai dėl sambūvio su stambiais plėšrūnais, pvz., imtis prevencinių ir kompensavimo priemonių, kuriomis būtų užtikrinama jų apsauga; pažymi, kad parengtos aiškios šių priemonių įgyvendinimo gairės, atitinkančios Direktyvą 92/43/ES, be kita ko, dėl vilkų hibridizacijos;
187. pabrėžia, kad sėkmingas strategijos įgyvendinimas priklauso nuo visų atitinkamų veiklos vykdytojų ir sektorių dalyvavimo; pabrėžia, kad reikia įtraukti ir skatinti šiuos subjektus ir sektorius siekiant 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslų; ragina Komisiją sukurti suinteresuotųjų subjektų platformą, skirtą diskusijoms su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais ir atstovaujamosiomis bendruomenėmis, ir užtikrinti įtraukimą, lygiateisę ir teisingą pertvarką; mano, kad ši platforma turėtų palengvinti aktyvų ir atstovaujamojų bendruomenių ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą sprendimų priėmimo procese;
188. pabrėžia, kad atliekant būsimą Nefinansinės informacijos atskleidimo direktyvos peržiūrą būtina įtraukti reikalavimus, kurie apimtų tiek klimato, tiek biologinės įvairovės reikalavimus;

o

o o

189. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Biologinė įvairovė yra ekosistemų veikimo ir gyvybės mūsų planetoje pagrindas. Švaraus vandens ir oro, taip pat būtinausių išteklių tiekimas ir pati žmonių bei gyvūnų sveikata priklauso nuo biologinės įvairovės ir sveikos aplinkos.

Deja, nepaisant jos svarbos, naujausi pranešimai apie biologinę įvairovę atskleidžia niūrų vaizdą. IPBES visuotiniame biologinės įvairovės ir ekosistemų paslaugų vertinime⁹⁸ perspėjama, kad milijonui rūšių gresia išnykimas, o ataskaitoje „Pasaulio biologinės įvairovės apžvalga“⁹⁹ atskleidžiama, kad nepasiekta nė vienas iš Aičio tikslų. Ataskaitoje „Pandemijų amžius“¹⁰⁰ taip pat įspėjama, kad nerimą keliantis ekosistemų būklės blogėjimas ir dabartinis žmonių santykis su gamta didina pandemijų riziką.

Todėl turime keisti savo sąveiką su gamta, savo visuomenę ir ekonomiką, pirmiausia apribodami žmogaus veiklą, lemiančią ekosistemų pokyčius ir nykimą. Europos lygmeniu tai daroma remiantis biologinės įvairovės strategija ir Europos žaliuoju kursu, o tarptautiniu lygmeniu puiki ir galbūt paskutinė galimybė pakeisti nykimo procesą bus Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje (COP 15) patvirtinta nauja pasaulinė sistema.

Biologinės įvairovės nykimo veiksniai

Nors biologinės įvairovės nykimą lemia daug veiksnių, mokslininkai išskiria penkias pagrindines tiesiogines priežastis: žemės ir jūros naudojimo pokyčiai, tiesioginis organizmų naudojimas, klimato kaita, tarša ir svetimų rūšių invazija. Norint ištaisyti padėtį, būtina tinkamai spręsti šiuos klausimus.

Žemės ir jūros naudojimo pokyčiai

Nepaisant to, kad dirvožemio biologinė įvairovė yra pagrindinių ekologinių procesų esminis veiksnys, ES neturi specialių dirvožemio apsaugos teisės aktų ir prie jo išsaugojimo fragmentiškai prisidedama žemės ūkio, pramonės ir vandens srities standartais. Todėl labai svarbu, kad Komisija pateiktų pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriame būtų nustatyti bendrieji dirvožemio apsaugos ir darnaus naudojimo principai.

Taip pat turime spręsti dykumėjimo problemą. ES yra Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu šalis. Pagal šią konvenciją ji įsipareigojusi iki 2030 m. pasiekti žemės būklės neblogėjimo tikslą, todėl ES būtina dykumėjimo ir žemės degradacijos strategija, kad galėtume įvykdyti šį įsipareigojimą.

Kita vertus, reikia spręsti urbanizacijos ir jos poveikio biologinei įvairovei klausimus. Gamta ir žaliaja infrastruktūra grindžiamais sprendimais prisidedama prie miestų atsparumo, todėl reikia strateginio požiūrio, kuriuo remiantis būtų geriau pasinaudota finansavimu ir jis būtų įtrauktas į ES politiką ir teisės aktus. Atsižvelgiant į žaliosios infrastruktūros svarbą, kad būtų sujungtos saugomos teritorijos, reikalingas transeuropinis žaliosios infrastruktūros tinklas (TEN-G), susietas su transeuropiniu gamtiniu tinklu (TEN-N).

⁹⁸ <https://ipbes.net/global-assessment>

⁹⁹ <https://www.cbd.int/gbo5>

¹⁰⁰ <https://ipbes.net/pandemics>

Tiesioginis organizmų naudojimas

ES įsipareigojo siekti Aičio tikslų ir iki 2020 m. perpus sumažinti per metus išnykstančių natūralių miškų kiekį, nors naujoje FAO ataskaitoje įspėjama, kad šiam tikslui pasiekti prireiks dar 25 metų¹⁰¹. Miškai yra išskirtinės ekosistemos, kuriose yra 60 000 medžių rūšių ir gyvena beveik trečdalis Žemės varliagyvių, paukščių ir žinduolių rūšių. Jie taip pat neįkainojami natūraliuose procesuose, tokiuose kaip anglies dioksido sekvestracija ar temperatūros reguliavimas. Todėl visi neliečiami miškai ir sengirės ES turi būti griežtai saugomi.

Miškai yra bendras Sąjungos paveldas¹⁰², todėl būsima miškų strategija turi būti suderinta su Biologinės įvairovės strategijos tikslais. Turėtų būti nustatyti konkretūs miškų atkūrimo tikslai, nes tik 15 proc. Europai svarbių miško buveinių apsaugos būklė yra gera.

Kalbant apie žemės ūkį, jo poveikis biologinei įvairovei yra neginčijamas, o žemės ūkio sektoriaus svarba ES – neabejotina. Žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriuose reikės įgyvendinti esminius pokyčius, kad jie prisitaikytų prie naujų žaliajai pertvarkai būtinų modelių, todėl jiems būtina suteikti reikiamą paramą ir mokymą.

25 proc. žemės ūkio paskirties žemės būtina skirti ekologiniam ūkininkavimui, ir ne mažiau kaip 10 proc. žemės ūkio paskirties žemės būtina grąžinti didelės įvairovės kraštovaizdžio elementams. Abu šie tikslai turi būti įtraukti į teisės aktus, kad būtų teisiškai privalomi.

Nors žvejojimo sektorius Europoje jau įdėjo daug pastangų, reikia toliau dirbti siekiant užtikrinti, kad visai žvejojimo veiklai būtų taikomos didžiausio galimo tausios žvejojimo laimikio nuostatos, būtų išvengta atsitiktinių pažeidžiamų rūšių laimikių ir visose saugomose jūrų teritorijose būtų taikomos žvejojimo valdymo priemonės, kurių pagrindinis tikslas turėtų būti ekosistemų išsaugojimas ir atkūrimas.

Kalbant apie gamybą ir vartojimą, medžiagų išteklių gavyba ir perdirbimas lemia daugiau kaip 90 proc. pasaulio biologinės įvairovės nykimo. Jei ir toliau taikysime tokius gamybos ir vartojimo modelius, 2050 m. vartojimas bus tokio masto, tarsi Žemės planetos būtų trys¹⁰³. Todėl labai svarbu nustatyti ES lygmens tikslą mažinti pirminių žaliavų naudojimą.

Klimato kaita

Remiantis IPBES ataskaita, pagal 4,3 °C atšilimo scenarijų 16 proc. rūšių gresia išnykimas, ir net pagal 1,5–2 °C scenarijų rūšių mažėjimas vis tiek būtų drastiškas.

Jūrų ir sausumos ekosistemos sugeria apie 60 proc. pasaulyje per metus išmetamo antropogeninės kilmės teršalų kiekio, o gamta grindžiamais sprendimais klimato kaita iki 2030 m. bus sušvelninta 37 proc.¹⁰⁴

Tai rodo, kad biologinės įvairovės nykimas ir klimato krizė yra tarpusavyje susiję ir šie klausimai turi būti sprendžiami kartu. Todėl reikalingas ilgalaikis bendras veiksmų planas klimato ir biologinės įvairovės srityje, kuriuo būtų pagerintas būsimų priemonių

¹⁰¹ <http://www.fao.org/3/ca8642en/CA8642EN.pdf>

¹⁰² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=ecli:ECLI:EU:C:2018:255>.

¹⁰³ [Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos.](#)

¹⁰⁴ https://ipbes.net/sites/default/files/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf

suderinamumas ir tarpusavio sąsajos ir įtraukti ES įsipareigojimai pagal Biologinės įvairovės konvenciją ir Paryžiaus susitarimą.

Tarša

Siekiant spręsti tokių aplinką teršiančių veiksnių kaip išmetamieji teršalai, cheminės ar maisto medžiagos ir jų poveikio biologinei įvairovei klausimus, reikia integruoto požiūrio, kuris taip pat apimtų šviesinę ir triukšmo taršą. Todėl busimas nulinės taršos veiksmų planas, strategija „Nuo ūkio iki stalo“ ir cheminių medžiagų strategijos veiksmai turi būti suderinti su Biologinės įvairovės strategija.

Kad pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų būtų privalomi, Komisija į juos turi įtraukti tikslus iki 2030 m. 50 proc. sumažinti naudojamų cheminių pesticidų ir pavojingesnių pesticidų kiekį, 20 proc. sumažinti naudojamų trąšų kiekį ir 50 proc. sumažinti prarandamų maisto medžiagų kiekį. Be to, nukrypti leidžiančios nuostatos pagal Reglamento Nr. 1107/2009 53 straipsnio 1 dalį turėtų būti taikomos tik išimtiniais atvejais, o Komisija turėtų paaiškinti sąvokas „ypatinga situacija“, „ypatingos aplinkybės“, „pagrįstos priemonės“, taip pat „ribotas ir kontroliuojamas naudojimas“.

Invazinės svetimės rūšys (ISR)

Šiuo metu ES yra 354 rūšys, kurioms kelia pavojų invazinės rūšys, o 66 rūšys, įtrauktos į ES sąrašą, sudaro tik 6 proc. Europoje esančių rūšių – tai neatitinka grėsmės biologinei įvairovei masto.

Apskaičiuota, kad šių rūšių daromos žalos valdymo ir atlyginimo išlaidos ES siekia apie 12 mlrd. EUR per metus, todėl prevencinės priemonės yra ekonomiškiausios¹⁰⁵. Dėl šios priežasties prieš pirmąjį nevietinių rūšių importą Komisija turėtų atlikti privalomus rizikos vertinimus ir patvirtinti baltuosius sąrašus, kad nustatytų, kuriomis išskirtinėmis rūšimis bus prekiaujama ir kurios bus valdomos ES.

Be to, Komisija kartu su valstybėmis narėmis turėtų teikti pirmenybę sparčiai nykstančioms rūšims kenkiančių invazinių rūšių prevencijos, kontrolės ar likvidavimo planų įgyvendinimui ir siekti, kad į ES sąrašą būtų tinkamai įtrauktos invazinės rūšys, darančios poveikį rūšims, kurioms gresia pavojus, ir tos rūšys, kurios dar tik pradeda invaziją arba kurių dar nėra ES.

Išsaugojimas ir atkūrimas

Atsižvelgiant į mokslinius kriterijus ir biologinės įvairovės poreikius, iki 2030 m. turėtų būti apsaugota ne mažiau kaip 30 proc. jūros ir sausumos teritorijų, o trečdalis šių teritorijų, įskaitant visus natūralius anglies dioksido absorbentus ES, turėtų būti griežtai saugomos. Šie tikslai turėtų būti įtraukti į teisės aktus.

Be to, iki 2030 m. turėtų būti atkurta ne mažiau kaip 30 proc. nualintų ekosistemų. 2021–2030 m. dešimtmetį Jungtinės Tautos paskelbė ekosistemų atkūrimo dešimtmečiu. Atsižvelgiant į tai, ES gamtos atkūrimo planas turėtų būti plataus užmojo, taikomas atsižvelgiant į visą kiekvienos valstybės narės teritoriją ir orientuotas į ekosistemas, kurios

¹⁰⁵ <https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/docs/ias-brochure-en-web.pdf>

atitinka dvejopą tikslą – atkurti biologinę įvairovę ir sušvelninti klimato kaitą bei prie jos prisitaikyti.

Finansavimas, integravimas ir valdymo sistema

Komisija apskaičiavo, kad Biologinės įvairovės strategijos strategijos veiksams įgyvendinti reikia 20 mlrd. EUR per metus, tačiau reikėtų išsamiai įvertinti, kaip ši suma bus surinkta.

Biologinės įvairovės vertinimas turi būti įtrauktas į visas ES išlaidas ir programas, remiantis ES taksonomija, pirmiausia vadovaujantis atsargumo ir „teršėjas moka“ principais, kai įgyvendinami ES veiksmai, mokesčių sistemas perorientuojant į didesnę ekologinių mokesčių naudojimą ir ne vėliau kaip iki 2030 m. panaikinant aplinkai žalingas subsidijas.

Be to, reikia biologinės įvairovės teisinio valdymo sistemos, panašios į Klimato srities teisės aktą, kurioje būtų nustatyti privalomi veiksmai siekiant privalomų 2030 ir 2050 m. tikslų ir vykdam COP 15 priimtus įsipareigojimus. Šiuo tikslu 2022 m. Komisija turėtų pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Kita vertus, priešingai nei pagal kai kuriuos nacionalinės teisės aktus, Europos ir tarptautiniu lygmeniu nepripažįstama asmens teisė į sveiką aplinką. ES pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnyje aptariamas tik bendrasis ES aplinkos apsaugos aspekto integravimo teisės principas, tačiau jame neskelbiama, kad tai yra esminė teisė. Komisija turėtų siekti užpildyti šią spragą Europos lygmeniu ir skatinti tarptautinį šios žmogaus teisės pripažinimą.

Moksliniai tyrimai ir švietimas

Siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, itin svarbus bus švietimas ir jaunosios kartos vaidmuo. Šiuo atžvilgiu pageidautina sukurti programą „Green Erasmus“, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama jaunimui skirtiems ekosistemų išsaugojimo ir atkūrimo projektams.

Mokslinių tyrimų srityje, be nacionalinių programų ir ES MTP programos, kiti fondai turėtų skirti didesnę biudžeto dalį moksliniams tyrimams ir inovacijoms, ypač žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriuose, ir remti jų perėjimą prie darnios praktikos.

Tarptautinio lygmens veiksmai ir vandenynų valdymas

Pasaulinis gamtos saugos susitarimas, pasiektas 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos konferencijoje, bus priemonė siekiant išsaugoti mūsų gamtą. Panašiai kaip Paryžiaus susitarimas, jis turėtų būti teisiškai privalomas, juo turėtų būti nustatytos ribos, kurias peržengus biologinės įvairovės nykimas bus negrįžtamas, ir nustatyti plataus užmojo tikslai, pvz., apsaugoti bent 30 proc. planetos ir iki 2030 m. atkurti 30 proc. nualintų ekosistemų.

Kartu verta atkreipti dėmesį į prekybos ir vystymosi politikos potencialą siekiant biologinės įvairovės ir aplinkos apsaugos už Europos ribų. Šiuo požiūriu ES turėtų pasisakyti už privalomus prekybos susitarimų darnaus vystymosi skyrius ir stengtis pažaboti visuotinį miškų naikinimą, pateikdama pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl su miškų naikinimu nesusijusių grandinių, kuriuo būtų užkirstas kelias prie to prisidedančių produktų importui.

Nuo 1980 m. vandenynų tarša plastikų padidėjo dešimt kartų, todėl ES turėtų vesti derybas dėl tarptautinio susitarimo dėl plastikų, kuriuo būtų užtikrinta, kad iki 2030 m. mūsų jūrose ir vandenynuose neliktų plastiko.

Teisės aktų įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

Šiuo metu su gamta susijusių teisės aktų įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas nepakankami. Su aplinka susijusių pažeidimų nagrinėjimo procedūros taip pat nepagrįstai vėluoja, o tai trukdo įgyvendinti teisės aktus, todėl Komisija turėtų atidžiau stebėti padėtį ir skirti pakankamai išteklių, kad tokių vėlavimų nebebūtų.

Sėkmingas Biologinės įvairovės strategijos įgyvendinimas priklausys nuo visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo ir įtraukimo. Reikalinga platforma, kurioje visi suinteresuotieji subjektai galėtų diskutuoti dėl idėjų, siekiant užtikrinti įtraukimą, lygiateisę ir teisingą pertvarką.

19.4.2021

TARPTAUTINĖS PREKYBOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į mūsų gyvenimą
(2020/2273(INI))

Nuomonės referentė: Saskia Bricmont

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

PASIŪLYMAI

Tarptautinės prekybos komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. primena, kad biologinė įvairovė visame pasaulyje mažėja precedento neturinčiu tempu žmonijos istorijoje ir rūšių išnykimo tempas didėja, o tai įvairiais būdais daro poveikį žmonių sveikatai visame pasaulyje, ir, kaip pranešė PSO, kad biologinės įvairovės nykimas yra zoonozų sukėlėjų, pvz., COVID-19, varomoji jėga; atkreipia dėmesį į mokslinius netvarios prekybos, visų pirma prekybos naudingosiomis iškasenomis, biomase, laukiniais augalais ir gyvūnais bei tam tikromis žemės ūkio žaliavomis, poveikio biologinės įvairovės nykimui įrodymus, taip pat į biologinės įvairovės nykimą dėl klimato kaitos, žemės naudojimo pokyčių pasauliniu mastu, invazinių svetimų rūšių, išteklių pereikvojimo ir taršos; primena, kad 44 trln. JAV dolerių ekonominės vertės, t. y. daugiau nei pusė viso pasaulio BVP, kūrimas yra vidutiniškai arba labai priklausomas nuo gamtos ir jos paslaugų, todėl jam kyla pavojus dėl gamtos išteklių praradimo;
2. pabrėžia, kad Aičio biologinės įvairovės tikslai nebuvo įgyvendinti taip, kaip tikėtasi, ir kad pasaulio biologinė įvairovė susiduria su sunkia krize, kuri kelia tiesioginę grėsmę žmonijos interesams, įskaitant maistą, sveikatą ir saugumą; pažymi, kad 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje (COP 15) turi būti susitarta dėl naujų Pasaulinės biologinės įvairovės strategijos po 2020 m. pagal Biologinės įvairovės konvenciją (BĮK) tikslų, be kita ko, dėl prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais klausimų; ragina Komisiją skatinti platesnius užmojus privalomų biologinės įvairovės apsaugos tikslų srityje, kiekybinius rodiklius ir veiksmingus stebėsenos mechanizmus; pabrėžia, kad siekiant sudaryti vienodas sąlygas tarptautinėje arenoje svarbu, kad ES ir Pasaulinė biologinės įvairovės strategija pagal BĮK siektų tokio pat užmojo, visų pirma sausumos ir jūrų apsaugos lygio tikslų;

3. pabrėžia, kad tiek esamų laisvosios prekybos susitarimų (LPS) struktūroje, tiek dabartinėse PPO taisyklėse nebuvo tinkamai atsižvelgiama į prekybos indėlį į drastišką biologinės įvairovės nykimą; pabrėžia, kad atsargumo principas turi būti pagrindinis biologinės įvairovės apsaugos principas; įspėja dėl rizikos, kad kai kurie gamybos sektoriai bus perkelti į šalis, kuriose biologinės įvairovės teisės aktai yra švelnesni nei ES, ir todėl ragina Komisiją imtis vadovaujamo vaidmens tarptautiniuose forumuose ir skatinti biologinės įvairovės apsaugą; palankiai vertina tai, kad naujojoje prekybos strategijoje „raginama glaudesnė prekybos politikos ir ES vidaus politikos integracija“, ir pripažįsta, kad „biologinės įvairovės išsaugojimas yra pasaulinė problema, kuriai reikia pasaulinių pastangų“; tikisi, kad Komisija ir toliau laikysis plataus užmojo tikslų ne tik žodžiais, bet ir veiksmais; todėl ragina Komisiją nedelsiant apsvarstyti konkrečias tikslines priemones siekiant užtikrinti, kad ES prekybos susitarimais nebūtų prisidedama prie biologinės įvairovės nykimo ir kad jie nekeltų tokio pavojaus, o ES prekybos politika būtų veiksmingai suderinta su jos biologinės įvairovės strategija; pabrėžia, kad tarptautinės prekybos srityje labai svarbu užtikrinti įvairių ES politikos krypčių nuoseklumą, apibrėžiant visus tvarumo ir vystymosi aspektus, socialinius, aplinkos, įskaitant biologinę įvairovę, ir ekonominius aspektus, kuriais taip pat užtikrinama sąžininga konkurencija, ypatingą dėmesį skiriant MVĮ ir ūkininkavimo sektoriui, ir kad tai turėtų atsispindėti būsimoje Atviros strateginės autonomijos strategijoje; primena, kad prekybos susitarimais turi būti užtikrinama, kad susitariančios šalys, įskaitant ES ir valstybes nares, aktyviai dalyvautų skatinant darnaus vystymosi principus;
4. pabrėžia, kad kartu su socialiniais ir ekonominiais aspektais svarbu sistemingai įtraukti biologinės įvairovės aspektą į visus poveikio darniam vystymuisi vertinimus, kurie privalo būti atliekami laikantis patikimesnės metodikos nei anksčiau, kaip siūloma Komisijos atliktuose tyrimuose, ir nuosekliai įtraukti biologinės įvairovės klausimus; prašo Komisijos užtikrinti tinkamą finansavimą šioms biologinės įvairovės analizėms atlikti; ragina poveikio darniam vystymuisi vertinimus atlikti kaip būsimų laisvosios prekybos ir investicijų susitarimų taikymo srities nustatymo etapo dalį; ragina, kad poveikio darniam vystymuisi vertinimai būtų reguliariai atnaujinami vykstant deryboms, siekiant kuo anksčiau tinkamai nustatyti, įvertinti ir šalinti galimą riziką biologinei įvairovei atitinkamame regione bei ES, ir kad jų pagrindu būtų tiksliai suformuluoti atitinkami dvišaliai įsipareigojimai, bendrais bruožais apibrėžti derybose; ypač pabrėžia, kad svarbu tinkamai finansuoti vyriausybės įstaigas, remti pilietinės visuomenės organizacijas, apibrėžti saugomas teritorijas ir jų aprėptį bei paskirti kompetentingas institucijas; pabrėžia, kad svarbu sistemingai atlikti reguliarius ex post tvarumo ir poveikio darniam vystymuisi vertinimus, siekiant užtikrinti suderinamumą su tarptautiniais ES įsipareigojimais biologinės įvairovės srityje; ragina Komisiją pasimokyti iš ES ir Pietų Korėjos ekspertų grupės ir iš precedento, kai Vietnamas parengė Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijų ratifikavimo veiksmų planą, kad į prekybos ir darnaus vystymosi skyrius būtų įtrauktas veiksmų planas su konkrečiais ir patikrinamais įsipareigojimais, pagal kuriuos bus daroma pažanga kituose skyriuose; ragina Komisiją atnaujinti esamus prekybos ir investicijų susitarimų skyrius, pasinaudojant aktyvios ir savalaikės peržiūros nuostatomis, siekiant užtikrinti, kad esami LPS kuo greičiau būtų suderinti su Europos žaliuoju kursu, ir pateikti savo rezultatus ir planuojamus pakeitimus Parlamentui; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad ES prekybos ir investicijų susitarimais sudaromos palankesnės sąlygos oficialiam dialogui su partneriais visais Europos žaliojo kurso aspektais, įskaitant biologinę įvairovę, tvariai

maisto politiką, taršą ir žiedinę ekonomiką, remiantis prekybos ir darnaus vystymosi skyriais;

5. palankiai vertina tai, kad pradėta išankstinė 15 punktų veiksmų plano dėl prekybos ir darnaus vystymosi skyrių peržiūra; pripažįsta Nyderlandų ir Prancūzijos neoficialų dokumentą dėl prekybos, socialinio ekonominio poveikio ir darnaus vystymosi, įskaitant pasiūlymus dėl galimybės palaiptai liberalizuoti tarifus, susijusius su veiksmingu daugiašalių aplinkosaugos susitarimų įgyvendinimu; atsižvelgdamas į peržiūrą primena savo raginimą Komisijai išnagrinėti galimybę prekybos susitarimuose kraštutiniu atveju taikyti sankcijomis grindžiamą mechanizmą, kad būtų užtikrintas veiksmingas jų įgyvendinimas; primena, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nuomonės 2/15 161 punktą prekybos ir darnaus vystymosi skyriaus pažeidimas galėtų leisti kitai šaliai „nutraukti arba sustabdyti tos prekybos liberalizavimą, jei tai numatyta šiame susitarime“;
6. palankiai vertina tai, kad paskirtas už prekybos taisyklių laikymosi užtikrinimą atsakingas vyriausiasis pareigūnas ir įsteigtas bendras prieigos punktas, kurio vaidmuo – vadovauti visos Komisijos pastangoms stiprinti įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, pasinaudojant įvairiomis turimomis priemonėmis, ir šalinti prekybos kliūtis ir tvarios prekybos išsipareigojimų pažeidimus, apie kuriuos pranešta; mano, kad Sąjunga suinteresuota imtis veiksmų reaguojant į šių išsipareigojimų pažeidimus, ir ragina Komisiją imtis veiksmų, kai prekybos partneriai nevykdo savo dvišalių ar daugiašalių išsipareigojimų, įskaitant galimybę vėl nustatyti tarifus; ragina Komisiją pasimokyti iš ES ir Pietų Korėjos ginčų, kuriuos išsprendė Ekspertų grupė ir kuri ypač pažymėjo, kad prekybos ir darnaus vystymosi skyriuje nenustatyta konkreti data ar konkretus ratifikavimo proceso etapas ir kad šalys nenurodė jokių konkrečių tikslų datų ar pastebimų tvarkaraščių, kurie galbūt būtų galėję nukreipti grupę, jai atliekant analizę¹;
7. prašo Komisijos naudoti rodiklius, parengtus ieškant galimos rizikos biologinei įvairovei, siekiant suformuluoti trumpalaikius, vidutinės trukmės ir ilgalaikius biologinės įvairovės apsaugos tikslus; ragina Komisiją kasmet teikti Parlamentui aktualią informaciją apie šių tikslų įgyvendinimo padėtį;
8. pabrėžia, kad reguliavimo reikalavimai, kurių turi laikytis ES gamintojai, taip pat turėtų būti taikomi ES importui ir turėtų būti užtikrinamas jų vykdymas ir kad patekti į ES rinką turėtų būti leidžiama tik tiems gaminiams, kurie atitinka šiuos reikalavimus; mano, kad tai negali būti derybų dėl laisvosios prekybos susitarimų punktas; mano, kad labai svarbu, jog Komisija skatintų požiūrį, grindžiamą su produktu nesusijusiais procesais ir gamybos metodais, kad paremtų priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią tolesniam biologinės įvairovės nykimui, laikantis saugios, nuspėjamos ir nediskriminacinės sistemos vidaus produktų ir importuojamų produktų atžvilgiu, kuri atitinka PPO taisykles; remia Komisijos siekį tarptautinėse diskusijose dėl prekybos ir aplinkos didinti ir plėsti informuotumą apie atitinkamų PPO nuostatų, kuriomis pripažįstama narių teisė veiksmingai reaguoti į pasaulines aplinkos problemas, ypač klimato kaitą ir biologinės įvairovės apsaugą, aiškinimą bei jį skatinti; be to, mano, kad ES turėtų stengtis į būsimą darbą, susijusį su PPO reforma, taigi ir į mūsų laisvosios

¹ Ekspertų kolegijos, sudarytos pagal ES ir Korėjos laisvosios prekybos susitarimo 13.15 straipsnį, 276 dalis. Ekspertų grupės ataskaita.

prekybos susitarimus įtraukti privalomus biologinės įvairovės apsaugos lygius, pagrįstus moksliniais įrodymais ir be protekcionistinių tikslų;

9. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę į ginčus, kylančius dėl prieštaravimų tarp prekybos įsipareigojimų ir aplinkos apsaugos išimčių, įtraukti ekspertines žinias apie prekybą ir aplinką; primygtinai ragina Komisiją skatinti šį pasiūlymą savo PPO klimato ir prekybos iniciatyvos kontekste; prašo atlikti nepriklausomą išsamią likusių investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo (angl. ISDS) ir investicinių teismų sistemos (ITS) nuostatų prekybos susitarimuose, poveikio biologinei įvairovei analizę, taip pat Energetikos chartijos sutarties (angl. ECS) poveikį biologinei įvairovei, ir prašo skubiai pritaikyti Energetikos chartijos sutartį ir iš naujo įvertinti narystę, įskaitant galimybę pasitraukti iš Energetikos chartijos sutarties, jei jai neįmanoma pakankamai modernizuoti;
10. primena, kad EBPO apskaičiavo, jog vyriausybės visame pasaulyje kasmet išleidžia apie 500 mlrd. JAV dolerių paramai, kuri gali būti žalinga biologinei įvairovei, t. y. penkis-šešis kartus daugiau nei bendros išlaidos biologinei įvairovei²; mano, kad ES prekybos politika ir žaliaja diplomatija turėtų būti siekiama remti poveikio klimatui neutralizavimą ne vėliau kaip iki 2050 m. ir kuo skubiau palaipsniui atsisakyti iškastinio kuro ir kitų aplinkai kenksmingų subsidijų, laikantis įsipareigojimų, prisiimtų 2009 m. Pitsburge įvykusiame G20 aukščiausiojo lygio susitikime; ragina Komisiją su kiekvienu prekybos partneriu, kuriam taikomas prekybos susitarimas, susitarti dėl veiksmų plano, kuriame būtų nustatyti pagrindiniai etapai, ir imtis vadovaujamo vaidmens atitinkamuose tarptautiniuose forumuose; pabrėžia, kad tvarumas ir anglies dioksido poveikio neutralizavimas ir toliau bus pagrindiniai ES programų ir prekybos politikos tikslai, įskaitant paramą perėjimui prie žaliosios ekonomikos, ypač MVĮ;
11. prašo, kad savo įgaliojimų dėl būsimų susitarimų projekte ir peržiūredama dabartinius susitarimus Taryba padarytų Biologinės įvairovės konvenciją (BĮK) esminiu LPS elementu, su sąlyga, kad bus susitarta dėl privalomų nacionalinių tikslų peržiūros mechanizmų; prašo Tarybos taip pat užtikrinti, kad Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija (CITES) kartu su Paryžiaus susitarimu taptų esminiais LPS elementais, ir pabrėžti veiksmingą jų įgyvendinimą; mano, kad būsimuose transatlantiniuose santykiuose ES turėtų raginti JAV prisijungti prie BĮK ir ją įgyvendinti; pabrėžia būsimos BLS reglamento reformos svarbą sudarant sąlygas tam, kad būtų veiksmingai įgyvendinamos daugiašalės konvencijos dėl klimato ir aplinkos, įskaitant BĮK, kurioms taikomas šis reglamentas;
12. ragina valstybes nares integruoti biologinės įvairovės išsaugojimą ir tausų naudojimą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis įgyvendinant sektorių ir tarpsektorinę politiką, įskaitant prekybą, planus ir programas ir sukurti veiksmingą institucinę, teisinę ir reguliavimo sistemą, kuri apimtų įtraukų požiūrį; pabrėžia atvirumo ir nuspėjamumo svarbą Europos įmonėms, ypač MVĮ, ir tai, kad reikia stiprinti komunikaciją ir stiprinti gebėjimus, kad MVĮ galėtų tvariai visapusiškai pasinaudoti prekybos susitarimų teikiamais privalumais;

² <https://www.oecd.org/environment/resources/biodiversity/report-a-comprehensive-overview-of-global-biodiversity-finance.pdf>

13. pažymi, kad, viena vertus, Tarpvvyriausybinės mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) vertinimu nuo 2005 m. tarptautinės teisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais vertė išaugo 500 proc., o nuo XX a. 9-ojo dešimtmečio – 2 000 proc., ir, kita vertus, jos teisėtos ir neteisėtos formos dažnai yra labai tarpusavyje susijusios; pažymi, kad daugiau kaip 38 700 rūšių, įskaitant maždaug 5 950 gyvūnų rūšių ir 32 800 augalų rūšių CITES saugo nuo per didelio išnaudojimo vykdant tarptautinę prekybą; pripažįsta, kad dabartinė neteisėtos prekybos nykstančiomis rūšimis draudimo sistema turi didelių vykdymo užtikrinimo trūkumų; ragina Komisiją pradėti dabartinės sistemos stebėseną ir analizę; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją išnagrinėti galimybę sudaryti baltąjį nykstančių rūšių sąrašą siekiant veiksmingai kovoti su neteisėta prekyba, gerinti muitinės ir kitų pareigūnų mokymą ir remti mechanizmo, pagal kurį būtų draudžiama importuoti į ES rūšis, kurios yra nacionaliniu lygmeniu saugomos nykstančios rūšys jų kilmės šalyse pagal Savanorišką partnerystės susitarimą dėl miškų pagal teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) arba panašias į kovos su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (NNN) žvejojimo priemones, sukūrimą; ragina Komisiją būsime Muitų sąjungos veiksmų plane išplėsti ekologiškos muitinės iniciatyvą ir prašo Komisijos užtikrinti geresnį galiojančių muitinės nuostatų įgyvendinimą patikrinimų kertant sieną metu; ragina ilgesnės trukmės perspektyvoje įvykdyti CITES reformą, pagal kurią daugiausia dėmesio būtų skiriama atvirkštinio įtraukimo į sąrašą mechanizmui ir kuria būtų siekiama užtikrinti elektroninį veikimą ir padidinti jos biudžetą;
14. pabrėžia, kad COVID-19 pandemija parodė, kaip svarbu formuojant politiką taikyti bendros sveikatos principą ir reikia radikalių pokyčių, apimančių įvairių mokslo sričių ir sektorių bendradarbiavimą; ragina Komisiją naudotis reguliavimo srities dialogais, numatytais LPS, siekiant skatinti griežtus ES sanitarijos ir fitosanitarijos standartus ir gyvūnų gerovę, kad būtų kuo labiau sumažinta ateities epidemijų ir pandemijų rizika; siekiant tinkamai spręsti saugumo problemas ragina Komisiją apsvarstyti galimybę prireikus paskelbti moratoriumą laukinių gyvūnų arba bet kokių kitų rūšių importui iš naujų infekcinių ligų plitimo centrų, apie kuriuos pranešta;
15. ragina Komisiją išnagrinėti galimybę į JT konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą įtraukti protokolą dėl nusikaltimų laukinei gamtai; mano, kad Direktyvos dėl nusikaltimų aplinkai vertinimas ir peržiūra suteikia galimybę geriau apibrėžti tokio tipo baudžiamąsias veikas ir sustiprinti jos vykdymą;
16. yra susirūpinęs į Amazonės miškus nukreipta miškų naikinimo politika bei jų unikalios ekosistemos ir biologinės įvairovės praradimu; palankiai vertina Komisijos ketinimą 2021 m. pavasarį pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų uždrausta teikti ES rinkai produktus, kurių gamyba susijusi su miškų naikinimu ar alinimu; pabrėžia papildomo darbo pasiūlos srityje poreikį, pabrėžiant savanoriškos partnerystės susitarimų (SPS) dėl FLEGT, kuriais siekiama išsaugoti miškus, kadangi jie yra natūrali daugelio nykstančių rūšių buveinė, pavyzdį, siekiant skatinti tvarią miškotvarką, kovoti su miškų naikinimu ir alinimu pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., Paryžiaus susitarimą ir BJK Aichi tikslus;
17. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti žemės ūkio ir kaimo aplinkos vaidmenį saugant biologinę įvairovę ir ekosistemą; pažymi, kad ES vidaus rinka yra didžiausia pasaulyje

žemės ūkio maisto produktų importuotoja ir eksportuotoja; yra įsitikinęs, kad ES turėtų pasinaudoti šia pozicija nustatydamas tvarių maisto sistemų standartus, grindžiamus atsargumo principu, aplinkos apsauga ir gyvūnų gerove; pabrėžia, kad ES turi ne tik įgyvendinti Žaliojo kurso principus, bet ir skatinti aukštynkryptę pasaulinę standartų konvergenciją, kad būtų išvengta galimo aplinkosauginio pėdsako perkėlimo ir jo perdavimo trečiosioms šalims; pripažįsta, kad netvarus ūkininkavimas yra pagrindinis pasaulio biologinės įvairovės nykimo veiksnys; mano, kad prekybos politika turėtų būti skatinama plėtoti ekologinį ūkininkavimą šalyse partnerėse pagal standartus, lygiaverčius ES pagamintoms prekėms taikomiems standartams, laikantis ES 2030 m. tikslų ir kad pirmenybė turėtų būti teikiama produktams iš tvarių tiekimo grandinių, pvz., produktams, saugomiems kaip geografinės nuorodos ir ekologiški maisto produktai, ir siekti DVT įvykdymo; ragina Komisiją pavesti atlikti išsamų nepriklausomą tyrimą dėl ES eksportuojamų prekių ir jų gamybos metodų poveikio biologinei įvairovei; ragina Komisiją imtis veiksmų siekiant uždrausti ES draudžiamų pavojingų medžiagų eksportą iš ES laikantis žalos nedarymo principo, Roterdamo konvencijos dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto, procedūros, taikomos tam tikroms pavojingoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams tarptautinėje prekyboje ir Europos žaliojo kurso;

18. ragina Komisiją užtikrinti, kad prekybos susitarimų nuostatos dėl žuvininkystės būtų suderinamos su jūrų biologinės įvairovės apsauga, ir primygtinai ragina prekybos partnerius spręsti bet kokio dėl žmogaus veiklos daromo žalingo poveikio jūrų aplinkai klausimą laikantis holistinio požiūrio, siekiant iki 2030 m. apsaugoti 30 proc. vandenynų; ragina Komisiją ir valstybes nares sutelkti pastangas norint pasiekti susitarimą dėl nacionalinėms jurisdikcijoms nepriskiriamos jūrų biologinės įvairovės; primena, kad saugomų jūrų teritorijų steigimas nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose turi būti paremtas socialinio, ekonominio ir ekologinio poveikio vertinimais, pagrįstais patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis;
19. pažymi, kad prekyba ir investicijos į biologinę įvairovę grindžiamus produktus ir paslaugas gali paskatinti sumažinti biologinės įvairovės poreikvojimą ir kartu sudaryti sąlygas kurti tvaresnius ekonomikos sektorius, kurie prisidėtų prie integracinio augimo ir tvarių gamybos, prekybos ir vartojimo modelių, taip pat skirtų besivystančioms šalims; prašo Komisijos ištirti galimybę sukurti teisinę sistemą, visų pirma PPO viduje, pagal kurią būtų galima uždrausti prekybą tam tikromis žaliavomis, produktais ir paslaugomis, keliančiais pavojų biologinei įvairovei; remia EBPO vykdomą darbą siekiant stiprinti Atsakingo verslo gairių biologinės įvairovės aspektą ir prašo Komisijos tai tinkamai atspindėti būsimame ES išsamaus patikrinimo dokumentų rinkinyje;
20. pabrėžia, kad ekosistemų būklės blogėjimas kenkia pažangai siekiant daugelio iš 2030 m. DVT, visų pirma skurdo panaikinimo, galimybės gauti vandens ir sanitarijos užtikrinimo, apsirūpinimo maistu saugumo ir sveiko gyvenimo užtikrinimo bei nelygybės sumažinimo tikslų; ragina Komisiją teikti pirmenybę pagalbą gaunančių šalių pajėgumų stiprinimui, įskaitant žinių perdavimą, dalijimąsi technologijomis ir įgūdžių ugdymą, siekiant įgyvendinti BJK, CITES ir kitas konvencijas bei susitarimus, būtinus biologinei įvairovei apsaugoti pagal Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę bei pagalbą prekybai; ragina Komisiją skatinti sąveiką su kitomis konvencijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis šalimis sudarant

palankesnes sąlygas gebėjimų stiprinimo veiklai, susijusiai su biologinės įvairovės apsauga, ir ją įgyvendinant bei užtikrinti integruotą ir koordinuotą požiūrį į gebėjimų stiprinimą bei techninį ir mokslinį bendradarbiavimą; pažymi, kad rinkos paskatos ir gebėjimų stiprinimas turėtų būti prieinami įmonėms, kad jos galėtų įsitraukti į pažangų, tvarų ir integracinį augimą, taip pat siekiant padėti joms patenkinti vartotojų lūkesčius ir atitikti didėjančius gamtos apsaugos reikalavimus; atsižvelgdamas į tai taip pat pabrėžia, kad reikia remti trečiąsias šalis, ypač mažiausiai išsivysčiusias šalis (MIŠ) ir besivystančias šalis, kurių vystymosi modelis priklauso nuo biologinei įvairovei kenksmingų prekių ir paslaugų eksporto, teikiant finansinę paramą ir stiprinant gebėjimus, kad būtų sumažintas pernelyg didelė priklausomybė nuo tokių prekių; šiuo atžvilgiu pabrėžia itin svarbų vietos bendruomenių, čiabuvių tautų ir aplinkos apsaugos žmogaus teisių gynėjų vaidmenį išsaugant biologinę įvairovę ir būtinybę laikytis JT laisvo, išankstinio ir informacija pagrįsto sutikimo principo, laikantis TDO konvencijos Nr. 169 dėl čiabuvių ir gentimis gyvenančių tautų;

21. ragina Komisiją sukurti Eurostato ir valstybių narių statistikos agentūrų remiamą centralizuotą duomenų ir statistinės analizės sistemą, kad būtų galima gauti išsamesnius ekosistemų inventorius.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	15.4.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 33 -: 1 0: 7
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Liesje Schreinemacher, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jürgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Markus Buchheit, Jean-Lin Lacapelle, Joachim Schuster

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

33	+
ID	Jean-Lin Lacapelle
NI	Tiziana Beghin
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Liesje Schreinemacher, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

1	-
ID	Maximilian Krah

7	0
ECR	Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil
ID	Markus Buchheit, Roman Haider, Danilo Oscar Lancini

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

12.3.2021

ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą (2020/2273(INI))

Nuomonės referentė: Isabel Carvalhais

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi žemės ūkio biologinė įvairovė apima visus biologinės įvairovės komponentus, svarbius maistui ir žemės ūkiui; kadangi ji apima ekosistemų, gyvūnų, augalų ir mikroorganizmų įvairovę ir kintamumą genetiniu, rūšių ir ekosistemų lygmenimis, kurie yra būtini pagrindinėms ekosistemų funkcijoms palaikyti;
- B. kadangi pagrindiniai tiesioginiai biologinės įvairovės nykimo veiksniai yra žemės ir jūros naudojimo keitimas, gamtos išteklių gavyba, klimato kaita, tarša ir svetimų rūšių invazija; kadangi šie veiksniai atsiranda dėl įvairių neigiamų pagrindinių priežasčių, visų pirma susijusių su gamybos ir vartojimo modeliais, žmonių populiacijos dinamika ir tendencijomis, prekyba ir technologinėmis inovacijomis¹⁰⁸;
- C. kadangi žemės ūkio paskirties žemės, miško ir plačiai paplitusių paukščių rūšių ir pievų drugelių populiacijos ilgalaikės tendencijos rodo, kad Europoje labai sumažėjo žemės ūkio paskirties žemės biologinė įvairovė; kadangi tai vyksta visų pirma dėl natūralių ekosistemų nykimo, susiskaidymo ir degradacijos, kuriuos daugiausia sukelia žemės ūkio intensyvinimas, intensyvus miškų valdymas, žemės apleidimas ir miestų plėtra¹⁰⁹;
- D. kadangi žemės ūkio paskirties žemė užima beveik pusę ES ploto, o miškai užima apie 42 proc. ES teritorijos; kadangi tvariu žemės ūkio paskirties žemės valdymu prisidedama prie platesnių ekosistemų

¹⁰⁸ Tarpyvairausybines mokslines politines biologines įvairoves ir ekosisteminiu paslaugu platforma (IPBES), „Visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaita“ (angl. „Global assessment report on biodiversity and ecosystem services“), 2019 m.

¹⁰⁹ Europos aplinkos agentūra „Europos aplinka. Būklė ir perspektyvos 2020 m. Žinios siekiant tvarios Europos“ (angl. „The European environment – state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe“), 2019 m.

funkcijų, tokių kaip biologinės įvairovės apsauga, anglies dioksido sekvestracija, vandens ir oro kokybės palaikymas, dirvožemio drėgmės sulaikymas mažinant nuotėkį, vandens infiltracija ir erozijos kontrolė;

- E. kadangi žemės ūkis ir miškininkystė yra pagrindiniai Europos ekonomikos ir visuomenės komponentai, kurie teikia saugų, kokybišką ir prieinamą maistą ir yra pagrindinis kaimo vietovių gyvybingumo faktorius, padedanti išsaugoti užimtumo ir ekonomines galimybes, gyvenimo kokybę ir aplinką;
- F. kadangi ES žemės ūkio sektoriaus, kurį daugiausia sudaro smulkieji ūkiai, naudojantys šeimos darbo jėgą, iš kurių du trečdaliai yra mažesni nei 5 ha dydžio ir maždaug trečdalis valdytojų yra 65 metų ar vyresni asmenys, specifinis pobūdis ir struktūrinės savybės kelia konkrečių uždavinių, į kuriuos politikos formuotojai turi atsižvelgti rengdami priemones ir politiką, apimančias šį sektorių;
1. primena, kad žemės ūkio našumas ir atsparumas priklauso nuo biologinės įvairovės, kuri yra itin svarbi, kad būtų garantuojamas ilgalaikis mūsų maisto sistemų ir aprūpinimo maistu tvarumas ir atsparumas; be to, pabrėžia, kad didelė dalis Europos biologinės įvairovės egzistuoja kaip įvairių jos ūkininkavimo sistemų ir miškininkystės rezultatas, ir kad jos išlaikymas priklauso nuo tolesnės aktyvaus, mažą poveikį darančio ir tvaraus žemės ir žemės ūkio bei miškų ekosistemų valdymo; tačiau pabrėžia neigiamą poveikį biologinei įvairovei, kurį daro tam tikros ūkininkavimo sistemos, dėl kurių pereikvojami gamtos išteklių;
 2. pažymi, kad pakopinis kraštovaizdžio supaprastinimo poveikis lemia mažesnę augalų auginimą, visų pirma sumažėjusį apdulkintojų ir natūralių priešų gausumą¹¹⁰; pakartoja, kad natūralių priešų populiacijos pakeitimas naudojant insekticidus dar labiau sustiprina sumažėjusio apdulkinimo, kuris yra tiesioginis augalų auginimo komponentas, problemą; ragina laikytis visa apimančio požiūrio siekiant apsaugoti ekosistemines paslaugas, pasitelkiant priemones, kuriomis didinamas kraštovaizdžio nevienalytiškumas;
 3. pabrėžia, kokia svarbi genetinė įvairovė, rūšys ir natūralus kraštovaizdis, ir mano, kad ūkininkavimas suteikia galimybę išsaugoti daugelio regionų, pvz., atvirų kalnuotų vietovių, biologinę įvairovę, užkertant kelią invazinių augalų ir gyvūnų rūšių gausėjimui;
 4. pabrėžia, kokie svarbūs smulkieji ūkiai biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui išsaugoti; pabrėžia, kad smulkieji ūkiai prisideda prie biologinės įvairovės išsaugojimo, nes taiko mažiau intensyvių ir mechanizuotą praktiką ir naudoja mažiau išteklių, tokių kaip pesticidai ir trąšos; be to, pabrėžia, kad smulkieji ūkiai saugo jautrias kaimo vietas (kalnuotas, palankių sąlygų neturinčias vietas, salų ir „Natura 2000“ teritorijas), išsaugodami žemės ūkį, taigi ir biologinę įvairovę;
 5. teigiamai vertina aukšto lygio užmojus 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje siekiant sustabdyti biologinės įvairovės praradimą ES ir pradėti ją didinti; mano, kad tokio lygio užmojai yra būtini, skatina imtis plėtoti atitinkamą politiką ir ją įgyvendinti visais lygmenimis ir ragina vystyti bei integruoti mokslinių tyrimų, inovacinius ir įgyvendinamus sprendimus ir juos paversti politikos priemonėmis, siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą;
 6. primena, kad norint efektyviai įgyvendinti strategiją reikia pripažinti visus tris tvarumo aspektus: aplinkos, socialinį ir ekonominį; pabrėžia, kad nuolatinis žemės ūkio paskirties žemės biologinės įvairovės nykimas, be kita ko, nykimas kraštovaizdžio lygmeniu, yra realybė ir kad, norint pasipriešinti šiai tendencijai, visai visuomenei reikia imtis drąsių veiksmų, paremtų moksliniu konsensusu;
 7. apgailestauja dėl to, kad 2020 m. ES biologinės įvairovės strategijoje nebuvo nustatyti išmatuojami tikslai žemės ūkiui, todėl buvo sunku įvertinti pažangą ir ES finansuojamų veiksmų rezultatus; primena, kad dėl prasto ES politikos ir strategijų, susijusių su biologine įvairove, koordinavimo nepavyko išspręsti genetinės įvairovės mažėjimo problemos¹¹¹; ragina Komisiją vadovautis Europos Audito Rūmų rekomendacijomis ir remtis patirtimi, įgyta įgyvendinant 2030 m. biologinės įvairovės strategiją;

¹¹⁰ Dainese, M. ir kt., „A global synthesis reveals biodiversity-mediated benefits for crop production“, *Science Advances*, Vol. 5, Nr. 10, 2019 m.

¹¹¹ Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 13/2020 „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“, 2020 m.
<https://www.eca.europa.eu/lt/Pages/DocItem.aspx?did=%7bB5A7E9DE-C42E-4C1D-A5D2-03CA1FADE6F8%7d>

8. pažymi, kad žaliajame kurse paskelbus idealus ir gerus ketinimus, būtina imtis tolesnių įgyvendinimo veiksmų, visų pirma, be kita ko, pagal bendrą žemės ūkio politiką, kuri turi labai didelį poveikį biologinei įvairovei, nes ja remiantis žemės naudojimas valdomas ne tik ES, bet ir už jos ribų;
9. ragina Komisiją užtikrinti galimybę Europos ūkininkams naudotis naujomis technologijomis ir sudaryti sąlygas nuolatinei žemės ūkio sektoriaus plėtrai užtikrinant inovacijoms palankią reglamentavimo sistemą;
10. primena, kad svarbu skatinti kolektyvinį požiūrį, pasinaudojant jo didinamuoju poveikiu, siekiant skatinti veiksmus pagal Biologinės įvairovės strategiją, ir ragina Komisiją skatinti bei remti asociacines įmones, tokias kaip žemės ūkio ir maisto kooperatyvai, įgyvendinant priemones, kuriomis siekiama kolektyviai apsaugoti biologinę įvairovę;
11. pabrėžia, kad yra stiprus ryšys tarp ES biologinės įvairovės strategijos ir miškų strategijos ir poreikio taikyti holistinį požiūrį į maisto sistemą ir miško vertės grandinę;
12. ragina Komisiją atlikti poveikio vertinimus ir atlikti išsamų moksliskai ir įrodymais pagrįstą Biologinės įvairovės strategijos priemonių ir tikslų įgyvendinimo, be kita ko, didelės įvairovės kraštovaizdžio elementų srityje, atsižvelgiant į konkrečias nacionalines sąlygas, vertinimą; mano, kad strategijoje visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į individualų ir kaupiamąjį poveikį socialiniam ir ekonominiam ES žemės ūkio, miškininkystės ir kaimo vietovių tvarumui, apsirūpinimo maistu saugumui, žemės ir žemės ūkio maisto produktų prieinamumui, kainoms, galimybėms gauti medienos ir galimai rizikai, kad vietos žemės ūkio gamybą pakeičiant importu biologinės įvairovės praradimas bus perkeltas į ES nepriklausančias šalis; pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į ilgalaikį neigiamą ir teigiamą poveikį išteklių naudojimo ir apsirūpinimo maistu aspektais;
13. mano, kad siekiant veiksmingo įgyvendinimo biologinės įvairovės tikslai, dėl kurių susitarė teisėkūros institucijos, turi atspindėti atitinkamuose ES teisės aktuose;
14. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į JAV Žemės ūkio departamento Ekonominių tyrimų tarnybos neseniai atliktą mokslinį strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijos kaupiamojo poveikio vertinimą¹¹²;
15. be to, ragina Komisiją parengti įrodymais pagrįstą poveikio vertinimą dėl galimos šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo, biologinės įvairovės nykimo rizikos ir rizikos kaimo ir regionų gyvybingumui, maisto kainoms ir strateginiam regioniniam maisto ir tiekimo saugumui, kylančios dėl galimo žemės ūkio produkcijos perkėlimo ir pakeitimo Europos Sąjungoje įgyvendinant strategijos priemones ir tikslus;
16. mano, kad biologinės įvairovės išsaugojimas yra pagrindinis visuomenės tikslas, kurį remia dauguma europiečių¹¹³ ir kuriam įgyvendinti reikia visų socialinių ir ekonomikos sektorių veiksmų ir plataus masto bei įtraukčių diskusijų, kuriose Europos, nacionaliniu ir regionų lygmenimis veiksmingai dalyvautų visi piliečiai; pažymi, kad siekiant išsaugoti biologinę įvairovę visų pirma reikia aktyvesnio visų priemonės įgyvendinančių subjektų, pvz., ūkininkų bendruomenių, įskaitant smulkiuosius ir jaunosius ūkininkus, ir miškų sektoriaus atstovų dalyvavimo, kartu naudotis jų žiniomis ir patirtimi, dalytis visiems naudingais sprendimais, kurie naudingi tiek biologinei įvairovei, tiek žemės ūkiui ir miškininkystei, ir sukurti atsakomybės jausmą, kuris yra gyvybiškai svarbus sėkmingam strategijos įgyvendinimui;
17. pabrėžia dalyvavimo pagal principą „iš apačios į viršų“, teigiamų paskatų ir paramos svarbą didinant motyvaciją ir įsipareigojimą siekti biologinės įvairovės apsaugos ir kartu pabrėžia savanoriškų iniciatyvų teikiamą papildomą pridėtinę vertę;

¹¹² Beckman, J. et al, „*Economic and Food Security Impacts of Agricultural Input Reduction Under the European Union Green Deal's Farm to Fork and Biodiversity Strategies*“, JAV Žemės ūkio departamento Ekonominių tyrimų tarnyba.

¹¹³ Specialusis „Eurobarometro“ tyrimas Nr. 481, „Europiečių požiūris į biologinę įvairovę“ (angl. „*Attitudes of Europeans towards biodiversity*“), 2019 m. gegužės mėn.
https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2194_90_4_481_ENG.

18. mano, kad visais politikos lygmenimis reikėtų skirti daugiau dėmesio priimant visiems naudingus biologinės įvairovės apsaugos sprendimus, kai skatinami visi trys tvarumo aspektai (ekonominis, socialinis ir aplinkosauginis);
19. mano, kad sukūrus pazines ar regionus esamose saugomose zonose, kuriose, atsižvelgiant į šių vietovių ypatumus, galima suteikti galimybę vykdyti įvairių rūšių veiklą, būtų suteikta daugiau lankstumo ir kartu padidintas apsaugos veiksmingumas;
20. pabrėžia, kad, saugant ir skatinant žemės ūkio paskirties žemės biologinę įvairovę, pagrindinis vaidmuo tenka bendrai žemės ūkio politikai (BŽŪP), taip pat kitų sričių politikai ir priemonėms, nustatytoms Europos žaliajame kurse; primena BŽŪP tikslus, nustatytus Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 39 straipsnyje;
21. pabrėžia būsimosios BŽŪP žaliosios struktūros komponentų galią remiant ir skatinant individualias ir kolektyvines paskatas pereiti prie tvaresnių ir atsparesnių žemės ūkio sistemų maisto gamyboje ir išlaikyti aukštos gamtinės vertės žemės ūkio paskirties žemę ir biologinę įvairovę žemės ūkio paskirties žemėje, jei tie komponentai bus tinkamai parengti;
22. mano, kad valstybės narės, apibrėždamos savo sąlygiškumo standartus, turi nustatyti tinkamus tvarumo ir biologinės įvairovės atskaitos scenarijus ir užtikrinti, jog vykdamas kaimo plėtrą taikomos intervencinės priemonės, visų pirma ekologinių sistemų bei agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemonės, galinčios prisidėti prie galimos naudos biologinei įvairovei, būtų plataus užmojo ir įgyvendinamos greitai ir laikantis reikiamo lygio užmojų, atsižvelgiant į specifinius vietos poreikius, sąlygas ir išeities taškus, remiantis įrodymais grindžiama SSGG analize;
23. pabrėžia didelę BŽŪP agrarinės miškininkystės ir miško įveisimo priemonių svarbą ir ragina toliau taikyti miškininkystės priemones, laikantis ES miškų strategijos;
24. pabrėžia, kad aplinkosaugos požiūriu šios strategijos įgyvendinimas nebus toks veiksmingas, kaip numatyta, jei nebus skiriama parama, kuria būtų užtikrinama, kad ūkininkai ir jų verslas išlaikytų gyvybingumą ir konkurencingumą;
25. ragina Komisiją nedelsiant pasinaudoti galimybėmis siekiant klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, kurias teikia miškų, šlapynių, durpynų, pievų ir pakrančių ekosistemų atkūrimas, ir įtraukti gamtos išsaugojimą į visas atitinkamas ES politikos kryptis ir programas;
26. mano, kad nedideli pokyčiai įgyvendinant įvairias BŽŪP reformas nebuvo stiprus ženklas ūkininkams keisti savo praktiką, ir mano, kad siekiant užtikrinti jų svarbą ūkininkams, taip pat jų verslui ir pragyvenimui, būtina atlikti reikšmingus pokyčius, atsižvelgiant į klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizes;
27. apgailestauja dėl to, kad BŽŪP nebuvo veiksminga siekiant pakeisti dešimtmečius trukusį biologinės įvairovės nykimą priešinga kryptimi, o intensyvus ūkininkavimas tebėra pagrindinė biologinės įvairovės nykimo priežastis; be to, pabrėžia, kad, remiantis Europos Audito Rūmų specialiąja ataskaita Nr. 13/2020¹¹⁴, žemės ūkio tikslai ir ES biologinės įvairovės strategijos veiksmai nėra išmatuojami, todėl sunku įvertinti veiklos rezultatus;
28. todėl pabrėžia, kaip svarbu laikytis Europos Audito Rūmų rekomendacijų Komisijai siekiant geriau koordinuoti 2030 m. biologinės įvairovės strategiją, didinti tiesioginių išmokų ir kaimo plėtros indėlį į žemės ūkio paskirties žemės biologinę įvairovę, tiksliau sekti biudžeto išlaidas ir parengti patikimus BŽŪP poveikio vertinimo rodiklius;

¹¹⁴ Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 13/2020 „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“, 2020 m.
<https://www.eca.europa.eu/lt/Pages/DocItem.aspx?did=%7bB5A7E9DE-C42E-4C1D-A5D2-03CA1FADE6F8%7d>

29. pabrėžia didelės įvairovės kraštovaizdžio elementų kūrimo, išlaikymo ir atkūrimo žemės ūkio kraštovaizdžiuose ir ūkininkavimo praktikos ir (arba) gamybos savybių, naudingų biologinei įvairovei, apdulkintojams ir natūraliai gamtinei kenkėjų kontrolei, išlaikymo ir rėmimo svarbą;
30. ragina valstybes nares savo BŽŪP strateginiuose planuose parengti reikiamas priemones, kuriomis būtų skatinama kurti didelės įvairovės kraštovaizdžio elementus, siekiant, kad bent 10 proc. teritorijos užimtų didelės įvairovės plotai, naudingi biologinei įvairovei, pvz., gyvatvorės, apsauginės juostos, plotai, kuriuose nenaudojamos cheminės medžiagos, ir laikini pūdymai, taip pat ekstensyviosios žemdirbystės plotai, ilguoju laikotarpiu skirti biologinei įvairovei, skatinama kurti jungtis tarp buveinių ir žaliuosius koridorius, siekiant kuo labiau padidinti galimybes biologinei įvairovei;
31. primena, kad galimybių naudotis žeme trūkumas yra vienas iš pagrindinių veiksnių, ribojančių jaunųjų ūkininkų įsikūrimą ir kartų kaitą Europos ūkiuose, o tai yra svarbus žemės ūkio politikos tikslas; mano, kad reikėtų įvertinti ne gamybos teritorijų nustatymą siekiant kuo labiau išvengti neigiamo poveikio jaunųjų ūkininkų galimybės naudotis žeme;
32. pabrėžia, kad tais atvejais, kai išsaugojimo priemonėmis ribojamas privačios žemės naudojimas arba daromas neigiamas poveikis jos vertei, savininkui turi būti skiriama tinkama kompensacija;
33. teigiamai vertina tai, kad ekologinis ūkininkavimas pripažįstamas kaip yra vienas iš svarbių komponentų ES pereinant prie tvaresnių maisto sistemų, visų pirma biologinės įvairovės aspektu, ir siekiant viešosios politikos tikslų, susijusių su ekonomine plėtra, užimtumu kaime, aplinkos apsauga ir kovos su klimato kaita veiksmais; pabrėžia, koks svarbus Europos ekologinio ūkininkavimo veiksmų planas didinant ekologinio ūkininkavimo praktikos taikymą;
34. pabrėžia, kad plėtojant ekologišką maisto gamybą turi būti vykdomi rinkta pagrįsti tiekimo grandinės pokyčiai ir priemonės, kuriais būtų skatinama ekologiškų maisto produktų paklausa, be kita ko, vykdant viešuosius pirkimus ir taikant įvairias skatinimo priemones, mokslinius tyrimus, inovacijas, mokymą ir mokslinių žinių perdavimą, siekiant remti ekologiškų produktų rinkos stabilumą ir teisingą atlygį ūkininkams bei skatinti priemones, kuriomis remiami ekologiniu ūkininkavimu užsiimantys jaunieji ūkininkai; pabrėžia, kad reikia plėtoti visą ekologiško maisto grandinę, kad būtų galima vietos mastu perdirbti ir paskirstyti Sąjungos ekologinius produktus;
35. pažymi, kad valstybės narės skirtingai prisidės prie šių Sąjungos masto tikslų, atsižvelgdamos į savo ekologiško sektoriaus išsivystymo lygį, todėl ragina apibrėžti nacionalinius tikslus; pabrėžia, kad šie tikslai nebus pasiekti be stiprios finansinės paramos, tvirtų mokymo programų ir konsultavimo paslaugų; ragina valstybes nares atitinkamai formuoti savo BŽŪP strateginius planus ir ragina Komisiją užtikrinti, kad šiais strateginiais planais būtų pasiektas tikslas;
36. atkreipia dėmesį į tvirtą Europos miškų ir biologinės įvairovės strategijų sąsają;
37. pabrėžia atsparių ir sveikų miškų ekosistemų, įskaitant gyvūniją ir augaliją, svarbą, siekiant išlaikyti ir gerinti įvairių ekosisteminių paslaugų, kurias teikia miškai, pavyzdžiui, biologinės įvairovės, švaraus oro, vandens, sveiko dirvožemio ir medienos bei ne medienos žaliavų, teikimą; atkreipia dėmesį į tai, kad be miškų ir miškininkystės, kurie būtų daugiafunkciai, sveiki ir tvariai valdomi vadovaujantis ilgalaikė perspektyva, niekada nebus įmanoma pasiekti ES tikslų aplinkos apsaugos, klimato ir biologinės įvairovės srityse;
38. atkreipia dėmesį į poreikį parengti nuoseklią viziją, siekiant suderinti biologinės įvairovės apsaugą ir klimato apsaugą su klestinčiu su mišku susijusiu sektoriumi ir tvaria bioekonomika;
39. atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad miškininkystės socialinei, aplinkosauginei ir ekonominei naudai skyrus tokį patį dėmesį, būtų galima padėti užtikrinti miškų atsparumą ir gebėjimą prisitaikyti, taip pat užtikrinti perėjimą prie žiedinės bioekonomikos ir pagerinti biologinės įvairovės apsaugą; mano, kad nustatant tikslus ir juos įgyvendinant reikia atsižvelgti į tiksliai kiekvienos šalies sąlygas ir galimybes ir daryti teigiamą poveikį miškams ir miškininkystės sąlygoms, pragyvenimui kaimo vietovėse ir ES miškų biologinei įvairovei;

40. pabrėžia, kad miškai, ypač neliesti miškai, yra ypač svarbūs saugant biologinę įvairovę, ir ragina juos apsaugoti; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją ir valstybes nares į būsimą ES miškų strategiją įtraukti sengirių apibrėžtį, kurią turėtų parengti Miškininkystės nuolatinis komitetas;
41. pabrėžia, kokios svarbios tinklo „Natura 2000“ miškų teritorijos išsaugant miškų biologinę įvairovę; vis dėlto pažymi, kad tokioms teritorijoms tvarkyti ir jų išlikimui užtikrinti reikia pakankamai finansinių išteklių;
42. pabrėžia, kad svarbu subalansuotai stiprinti tvarią miškotvarką siekiant užtikrinti miškų ekosistemų sveikatą, atsparumą klimato kaitai ir ilgaamžiškumą ir išsaugoti daugiafunkcį miškų vaidmenį, be kita ko, išlaikant miškų biologinę įvairovę, taip pat siekiant darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir įgyvendinant Europos žaliajį kursą; pabrėžia genetinės įvairovės įtraukimo į sodinimo klausimus vertę, nes ji riboja kenkėjų protrūkių ir ligų plitimo riziką, taip pat riziką vietos rūšims;
43. pabrėžia miškų savininkų mokymo, vietos informuotumo didinimo projektų ir visuomenės dalyvavimo procesų, taip pat nuolatinių miško įveisimo ir atkūrimo programų svarbą; ragina Komisiją skatinti vykdyti ES masto specializuotas mokymo programas ir kurti išsamią veiksmingą miškų valdymo informacinę sistemą;
44. atkreipia dėmesį į didelį vertingų tradicinių agrarinės miškininkystės sistemų skaičių ES ir į novatoriškų sistemų potencialą; pabrėžia agrarinės miškininkystės potencialą gerinti ir skatinti įvairias ekosistemines paslaugas, žemės ūkio paskirties žemės biologinę įvairovę, anglies dioksido sekvestraciją, dirvožemio apsaugą ir vandens ciklo reguliavimą, kartu didinant ūkių produktyvumą ir tvarumą;
45. pripažįsta, kad reikia didinti ūkininkų žinias apie agrarinę miškininkystę ir skatinti jos mokymus, kad jie žinotų apie medingųjų augalų integravimo į žemės ūkį naudą ir praktiką;
46. ragina Komisiją atkreipti dėmesį į biologinės įvairovės nykimą dėl apstatytos aplinkos; mano, kad miestų ir priemiesčių teritorijos, įskaitant buvusias pramonines ir rekultivuotas teritorijas, būtų ypač tinkamos medžių sodinimui, taip prisidedant prie biologinės įvairovės miestuose didinimo; pripažįsta agrarinės miškininkystės ir maisto gamybai netinkamų teritorijų potencialą medžių skaičių didinimui ir mano, kad reikėtų vengti sodinimo didelės gamtinės vertės vietovėse;
47. pripažįsta, kad medienos, gautos iš tvariai valdomų miškų, ir medienos produktų, naudojimas padeda pereiti prie išmetamo CO₂ požiūriu neutralios ekonomikos ir plėtoti žiedinę bioekonomiką;
48. ragina valstybes nares tobulinti nacionalinės teisės aktus, kad būtų įdiegta arba prareikis sustiprinta apsauga nuo neteisėtos medienos ruošos ir biologinės įvairovės nykimo;
49. pabrėžia, kad be sveikų miškų niekada nebus įmanoma pasiekti ES tikslų aplinkos apsaugos, klimato ir biologinės įvairovės srityse; todėl ragina imtis veiksmų siekiant padidinti miškų plotus, apsočius medžiais, atitinkančiais vietos sąlygas ir ekosistemas, vengiant tam tikrų egzotinių rūšių, kurios kur kas mažiau naudingos vietos biologinei įvairovei; pabrėžia, kad vėlesni nauji miškai neturi daryti neigiamo poveikio esamai biologinei įvairovei ar anglies dioksido absorbentams ir kad reikėtų vengti sodinimo šlapynėse, durpynuose, didelės biologinės įvairovės ganyklose ir kituose didelės gamtinės vertės žemės plotuose; pabrėžia, kad bet kokiaje būsimoje ES miškų strategijoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama miškų apsaugai, atkūrimui ir apželdinimui, nurodant vietovei ir aplinkai tinkamas medžių rūšis;
50. pabrėžia, kaip svarbu didinti biologinę įvairovę agrosistemose visais lygmenimis, pradedant laukais ir baigiant kraštovaizdžiu; mano, kad būtina stiprinti mokslinius tyrimus, susijusius su žemės ūkio praktikos, ekologinių procesų ir ekosistemų paslaugų sąsajomis, skatinant novatoriškų praktinių sprendimų ir konkrečiai vietovei reikalingų žinių plėtrą, reikalingą ekosisteminiams paslaugoms skatinti įvairiomis ekologinėmis sąlygomis;
51. pabrėžia, kad nusprendus išlaikyti ir toliau skatinti bioenergijos pramonę naudojamos valdymo priemonės galėtų apimti sutrumpintą sėjomainos laikotarpį arba sparčiai augančias rūšis, ir tai pablogintų medienos kokybę bei produktų vertę ir keltų grėsmę medienos apdirbimo pramonei; pažymi, kad Biologinės įvairovės strategijoje siūlomas visiems naudingas sprendimas apriboti nesupjaustytų medžių naudojimą energijos gamybai yra svarbus ir medienos apdirbimo pramonei;

52. mano, kad parama miško įveisimo iniciatyvoms turėtų teikiama taikant holistinį požiūrį, atsižvelgiant į vietos ekonomines ir socialines sąlygas bei vietos bendruomenes ir pirmenybę teikiant atspariems mišiams ir sveikiems miškams;
53. pabrėžia augalų apsaugos produktų ir įrankių svarbą žemės ūkio produkcijos stabilumui, maisto produktų saugumui, aprūpinimui maistu, prisitaikymui prie klimato kaitos ir ūkininkų pajamų tvarumui; mano, kad, nors buvo padaryta pažanga, vis dar reikia žymiai sumažinti cheminių pesticidų naudojimą ir, visų pirma, jų keliamą riziką, siekiant sumažinti poveikį biologinei įvairovei, atsižvelgiant į specifines nacionalines sąlygas; mano, kad reikėtų nuodugniai išnagrinėti galimybę naudoti tikslinius koridorius;
54. pabrėžia integruotosios kenkėjų kontrolės¹¹⁵ ir tvarių sistemų, įskaitant žaliųjų biotechnologijų metodus, pagrindinį vaidmenį mažinant priklausomybę nuo pesticidų ir ragina valstybes nares užtikrinti, kad integruotoji kenkėjų kontrolė būtų taikoma ir kad jos taikymas būtų sistemingai vertinamas;
55. pabrėžia, kad, siekiant sumažinti pesticidų poreikį ir toliau mažinti cheminių pesticidų naudojimą bei tuo susijusią riziką, ūkininkams reikia didesnio alternatyvių, veiksmingų, įperkamų ir aplinkai nekenksmingų augalų apsaugos sprendimų ir metodų rinkinio; mano, kad tai galėtų apimti geresnį kultūrinių, fizinių ir biologinių kontrolės metodų taikymą, naujų mažos rizikos pesticidų ir biopesticidų naudojimą, veiksmingesnius naudojimo būdus, kuriuos palengvina tokios priemonės kaip skaitmeninis ir tikslusis ūkininkavimas, epidemiologinius modelius, platesnį ir geresnį atsparių veislių, kurioms reikia mažiau išteklių, pasirinkimą ir paramą mokslinių tyrimų ir inovacijų mokymo ir konsultavimo sistemoms, įskaitant ekologinio ūkininkavimo praktiką;
56. ragina Komisiją pagerinti reglamentavimo sistemą, siekiant paspartinti naujų ir alternatyvių augalų sveikatos sprendimų, įskaitant mažesnio poveikio aplinkai augalų apsaugos produktus, pvz., mažos rizikos medžiagas, biologinės kontrolės sprendimus ar natūralias medžiagas, priėmimą;
57. pabrėžia vertingų rūšių vaidmenį žemės ūkio ekosistemoje, visų pirma kovojant su kenkėjais, taip pat apdulkinimo, augalų ir dirvožemio apsaugos srityse; pažymi, kad tinkamas laukinių gėlių mišinių pasirinkimas gali pritraukti ir išlaikyti vabzdžių plėšrūnus ir parazitoidus, teikiant naudą gamybai ir padidinant apdulkinimo paslaugas;
58. mano, kad turėtų būti numatytos tinkamos paskatos ir kompensacijos už tvarios praktikos, pvz., integruotosios kenkėjų kontrolės ir ekologinio ūkininkavimo metodų, taikymą;
59. palankiai vertina bendrus Europolo ir valstybių narių veiksmus kovojant su neteisėtu augalų apsaugos produktų importu iš trečiųjų šalių, tačiau yra labai susirūpinęs dėl to, kad jis tebesitęsia, nes jis taip pat daro įtaką aplinkai ir biologinei įvairovei ES;
60. apgailestauja, kad žemės ūkio produkcija ir vartojimas vis labiau sutelkiami į ribotą žemės ūkio augalų grupę ir jų rūšis ir genotipus; pabrėžia, kad, skatinant žemės ūkio ekosistemų įvairovę ir turtingumą ir saugant vietos genetinius išteklius, būtina toliau didinti ir išsaugoti genetinį kintamumą su visais jo komponentais, ypač kaip sprendimų siekiant duoti atkirtį su aplinka, klimatu ir apsirūpinimo maistu saugumu susijusiems iššūkiams ateityje saugyklą;
61. atkreipia dėmesį į veislių ir senųjų veislių išsaugojimo svarbą, kadangi jos gali išgyventi ir ne optimaliomis sąlygomis; taip pat pažymi, kad ekonomiškiausias būdas šiems genams ir savybėms išsaugoti yra lauke; palankiai vertina tai, kad Komisija, siekdama prisidėti prie kultūrinių augalų tradicinių veislių išsaugojimo ir tausaus naudojimo, svarsto galimybę peržiūrėti prekybos jais taisykles; taip pat palankiai vertina tai, kad ji rengiasi imtis priemonių, kad būtų paprasčiau įregistruoti augalų veislių sėklas, įskaitant ekologiškas įvairiarūšes medžiagas, ir užtikrinti kad tradicinėms bei prie vietos sąlygų prisitaikiusioms veislėms būtų lengviau patekti į rinką;
62. atkreipia dėmesį į tai, kad daugiamečiuose pasėliuose įvairovė taip pat prarandama ir dėl pačių veislių genetinės įvairovės nykimo; apgailestauja dėl to, kad ES vegetacinio dauginimo sistemos yra sukurtos

¹¹⁵ Laikantis bendrųjų principų, nustatytų 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/128/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo, III priede (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

taip, kad nėra skatinamas biologinės įvairovės išsaugojimas veislių viduje; ragina Komisiją skatinti ES teisės aktų dėl vegetacinio dauginimo reglamentavimo pakeitimus, skatinant tradicinių Europos veislių genetinio kintamumo išsaugojimą ūkiuose;

63. primena, kad Europos Sąjungoje auginama keletas vietinių ir čiabuvių gyvūnų veislių, kurie atspindi regioninių buveinių ir (arba) vietos bendruomenių tradicinio pragyvenimo elementus ir neatsiejamus biologinės įvairovės aspektus; ragina valstybes nares toliau taikyti priemones, kuriomis siekiama apsaugoti šias veisles; yra susirūpinęs dėl to, kad dėl tokių ligų kaip Afrikinis kiaulių maras kyla pavojus išnykti kai kurioms rūšims, pvz., Rytų Balkanų kiaulėms; ragina valstybes nares laiku nustatyti priemones ir išteklius, kad būtų išvengta šios biologinės įvairovės nykimo;
64. ragina Komisiją parengti plataus užmojo, tinkamus ir atnaujintus reglamentus bei planus, kaip užkirsti kelią invazinių rūšių paplitimui skirtingose Europos teritorijose ir jūrose taikant išsamius protokolus, siekiant užkirsti kelią augalų ir gyvūnų rūšių patekimui, nes tai gali daryti didelį neigiamą poveikį ne tik biologinei įvairovei, bet ir žemės ūkiui ir žuvininkystei, taigi ir didelius ekonominius nuostolius, nustatant invazinių rūšių valdymo veiklos kryptis ir įvertinant poveikį, kurį jos gali sukelti skirtingose ekosistemose ir sektoriuose;
65. ragina Komisiją užtikrinti, kad bet kokie tikslai dėl ne gamybos žemės ūkio paskirties žemės, ne gamybos kraštovaizdžio ypatybių ir saugomų teritorijų būtų pakankamai lankstūs, kad būtų įgyvendinti atsižvelgiant į tiksliai kiekvienos valstybės narės aplinkybes ir galimybes ir kad būtų gerbiamos ūkininkų, žvejų ir žemės ir miškų savininkų teisės, kartu išlaikant griežtą apsaugą kaip savanorišką žemės ir miškų savininkų pasirinkimą;
66. pabrėžia, kad 10–50 proc. ES žemės ūkio paskirties žemės žemės ūkio laukai yra apleisti, todėl prarandami tradiciniai kraštovaizdžiai, padidėja dirvožemio erozijos pavojus ir blogėja daugelio žemės ūkio paskirties žemės rūšių buveinės; primena pagrindinį priemonių, taikomų vietovėms, kuriose yra gamtinių kliūčių, vaidmenį siekiant išvengti žemės apleidimo ir išlaikyti žmonių užimtumą šiose vietovėse, taip pat apsaugant miškus nuo gaisrų ir specifines ekosistemas bei gamtos išteklius, pvz., aukštos gamtinės vertės žemės ūkio paskirties žemės plotus;
67. pabrėžia, kad žemės naudojimo pokyčiai, žemės ūkio plėtra ir intensyvėjimas, taip pat netvari prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais ir laukinių rūšių vartojimas yra svarbiausi biologinės įvairovės nykimo veiksniai ir dėl jų didėja laukinių rūšių, ūkio gyvulių, patogenų ir žmonių kontaktai, dėl kurių susidaro sąlygos naujoms infekcinėms ligoms atsirasti;
68. pažymi, kad kailių gamyba, dėl kurios tūkstančiai neprijaukintų panašaus genotipo gyvūnų laikomi izoliuotai, arti vienas kito lėtinio streso sąlygomis, gali žymiai pakenkti gyvūnų gerovei ir padidinti jų jautrumą infekcinėms ligoms, įskaitant zoonozes, kaip įvyko audinių atveju per COVID-19 krizę;
69. pabrėžia, kad būtina kurti verslo modelius, kuriais atlyginama ūkininkams, prekinės daržininkystės atstovams, žvejams ir kitiems vietovių savininkams bei naudotojams už jų teikiamas ekosistemines paslaugas;
70. pripažįsta, kad svarbu stebėti su biologine įvairove susijusias ekonomines priemones ir jų generuojamus finansus, taip pat nustatyti nuoseklią ir palyginamą finansų stebėseną ir ataskaitų teikimą visose valstybėse narėse;
71. pažymi, kad apdulkintojai atlieka labai svarbų vaidmenį biologinės įvairovės ir žemės ūkio gamybos srityse; yra susirūpinęs dėl didelio apdulkintojų, įskaitant naminių bičių, mirtingumo tendencijų, nustatytų daugelyje ES regionuose; ragina atsakingas valstybių narių valdžios institucijas griežčiau kontroliuoti neleidžiamų naudoti ar apdulkintojams kenksmingų medžiagų naudojimą;
72. ragina laikytis holistinio požiūrio priimančioms priemonėms, skirtas apdulkintojams remti, ir paramos pagal BŽŪP priemones, kad nebūtų susilpnintos ar prarastos apdulkinimo paslaugos; ragina valstybes nares į savo strateginių planų projektus įtraukti priemones, skirtas įvairioms apdulkintojų grupėms;
73. mano, kad skaitmeninės technologijos, įskaitant tikslų ūkininkavimą, gali padėti Europos ūkininkams tiekti saugų ir kokybišką maistą, kartu išsaugant biologinę įvairovę ir mažinant žemės ūkio poveikį

aplinkai; atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu remti skaitmeninių priemonių, kuriomis sudaromos sąlygos planuoti biologinę įvairovę ūkiuose ir už jų ribų, kūrimą ir gerinti tinklų jungtis kaimo vietovėse;

74. pabrėžia, kad norint užtikrinti, kad visi galėtų pasinaudoti skaitmeninio teikiamomis galimybėmis, reikia sudaryti sąlygas naudotis šiomis priemonėmis pagal BŽŪP; taip pat pažymi, kad reikia sudaryti palankesnes sąlygas įtraukiam skaitmeninio žemės ūkio įgyvendinimui rengiant mokymus ir vykdant plėtrą kaimo vietovėse;
75. pripažįsta Europos žemės ūkio įvairovę ir didelį jo žemės ūkio sistemų, pvz., ganyklinės gyvulininkystės ir ganyklų sistemų, kuriomis išsaugomos pievos ir gyvatvorės, agrarinės miškininkystės ir ekstensyviai tvarkomos žemės ūkio paskirties žemės, biologinės įvairovės potencialą;
76. ragina Komisiją skatinti aplinkai nekenksmingus gamybos metodus, pvz., integruotą gamybą, kuri yra plačiai paplitęs metodas daugelyje valstybių narių ir optimizuoja gamtos išteklių naudojimą, saugo dirvožemį, vandenį ir orą bei skatina biologinę įvairovę;
77. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti naudoti ganyklas ir ganyklų buveines, įskaitant miškingas ganyklas ir kitas agrarinės miškininkystės sistemas, užtikrinant sąveiką su didelės gamtinės vertės pievų bendruomenių išsaugojimu;
78. pripažįsta ekologinio ūkininkavimo sistemų potencialą, visų pirma derinant įvairinimo praktiką, tuo pat metu teikiant įvairias ekosistemines paslaugas ir saugant biologinę įvairovę, ir padedant gauti pasėlių derlių ir pajamas ūkininkams¹¹⁶; taip pat pripažįsta, kad svarbu skatinti taikyti esamus visiems naudingus metodus;
79. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurie prekybos susitarimai, dėl kurių šiuo metu deramasi arba kurie jau sudaryti, gali neatitikti Biologinės įvairovės strategijos tikslų; primena, jog reikia užtikrinti, kad prekybos susitarimuose būtų skyrių dėl prekybos ir darnaus vystymosi, kurie būtų taikomi siekiant skatinti biologinę įvairovę ir suderinamumą su Europos tvarumo standartais;
80. palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą užtikrinti prekybos susitarimų nuostatų dėl biologinės įvairovės visapusišką įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą ir geriau įvertinti jų poveikį biologinei įvairovei; ragina Komisiją sukurti būtinus mechanizmus, kuriais būtų užtikrinama, kad į ES importuojami produktai, būtų pagaminti laikantis priemonių, taikomų Europos ūkininkams, papildant ES ūkininkų dedamas pastangas maistą gaminti tvariau, ir kad taip biologinės įvairovės apsaugą padaryti veiksmingesnę visame pasaulyje;
81. primygtinai ragina užtikrinti užtikrinti Sąjungos prekybos politikos nuoseklumą vengiant sudaryti palankesnes sąlygas žemės ūkio produktų, pagamintų pasitelkiant miškų naikinimą, kuris daro didelę žalą pasaulio biologinei įvairovei, importui; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl priemonių, kuriomis būtų užtikrinamos tvarios ir visiškai miškų nenaikinančios ES rinkai pateikiamų produktų žemės ūkio tiekimo grandinės, rinkinio;
82. pažymi, kad maisto medžiagos yra būtinos žemės ūkio produkcijai ir sveikam dirvožemiui išlaikyti; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sumažinti maisto medžiagų netekimą ir pažymi, kad pernelyg gausus trąšų naudojimas yra oro, dirvožemio ir vandens taršos šaltinis bei klimato kaitos veiksnys, darantis neigiamą poveikį biologinei įvairovei; pabrėžia, kad geresnis maisto medžiagų valdymas duoda ekonominės ir aplinkosauginės naudos;

¹¹⁶ Tamburini ir kt., „Žemės ūkio įvairinimas skatina daugelį ekosisteminių paslaugų, nepakenkiant derlingumui“ (angl. „*Agricultural diversification promotes multiple ecosystem services without compromising yield*“), „*Science Advances*“, 6 t., Nr. 45, 2020 m. 98 metaanalizių, paremtų 5 160 originalių tyrimų, apimančių 41 946 įvairintos ir supaprastintos praktikos palyginimus, apžvalga. 63 proc. atvejų agroekologija padidino biologinę įvairovę nepakenkdama derlingumui ir daugeliu atvejų derlingumas faktiškai padidėjo.
<https://advances.sciencemag.org/content/6/45/eaba1715>

J. D. Van der Ploeg ir kt., „Ekonominis agroekologijos potencialas: Europos empiriniai įrodymai“ (angl. „*The economic potential of agroecology: Empirical evidence from Europe*“), „*Journal of Rural Studies*“, 71 t., 2019 m., p. 46–61. <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2019.09.003>

83. pabrėžia, kad maisto medžiagų netekimo mažinimo strategijoje visų pirma turėtų būti susitelkta į tai, kad ūkininkai galėtų padidinti maisto medžiagų valdymo efektyvumą, ir pabrėžia novatoriškų technologijų ir sprendimų svarbą šiuo klausimu; ragina valstybes nares savo strateginiuose planuose pateikti priemones, kuriomis skatinamas efektyvus maisto medžiagų valdymas ir apytaka, ir tvirtai remti ūkių konsultantų ir ūkininkų švietimą;
84. ragina parengti ir remti švietimo programas, kurios padėtų gerai suprasti agronominę ir gamtos apsaugą;
85. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai, inovacijos, keitimasis žiniomis, informuotumo didinimas, švietimą ir konsultavimo paslaugas bus labai svarbūs siekiant rinkti duomenis ir rasti geriausius biologinės įvairovės išsaugojimo sprendimus;
86. pabrėžia esminį ūkių konsultavimo paslaugų vaidmenį skleidžiant inovacijas ir žinias apie biologinės įvairovės skatinimo strategijas, skatinant dalijimąsi patirtimi, ypač tiesioginius tarpusavio mainus, ir skatinant praktinius demonstravimus, visų pirma dirbant vietos lygmeniu, kad ūkininkai, įskaitant smulkius ūkininkus, jaunus ūkininkus ir ūkininkes moteris bei žmones, gyvenančius nepalankioje padėtyje esančiose kaimo vietovėse, galėtų geriau prisitaikyti prie konkrečių vietos realiųjų; ragina valstybes nares visapusiškai konsultuoti ūkininkus priimant gamybos sistemas ir valdymo praktiką, kuria skatinamas biologinės įvairovės išsaugojimas ir atkūrimas žemės ūkio paskirties žemėje;
87. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos yra pagrindiniai veiksniai, skatinantys perėjimą prie tvarių maisto sistemų, visų pirma teikiant pažangių žinių, padedančių ūkininkams gaminti maistą su mažiau žaliavų ir padidinti ekosisteminių paslaugų teikimą, kartu remiant tvarų socialinį ir ekonominį vystymąsi; mano, kad diegiant inovacijas rinkoje reikia palankios reglamentavimo aplinkos ir paskatų;
88. atkreipia dėmesį į didžiulę sveiko ir gyvo dirvožemio svarbą pasaulio biologinei įvairovei ir ekosistemų paslaugoms ir į tvirtą ryšį tarp gyvo, sveiko ir didelės biologinės įvairovės dirvožemio, bendruomenių, ūkių našumo ir pelningumo, jų atsparumo klimato kaitai, aprūpinimo maistu ir biomasės išsaugojimo, ypač sausros ir potvynių atvejais; pažymi, kad daugiau kaip 60 proc. visų Europos dirvožemių yra nesveikos būklės¹¹⁷ ir kad reikia imtis politikos priemonių, kuriomis būtų skatinamos sąlygos gyvybei dirvožemiuose; atkreipia dėmesį į mikroplastiko poveikį dirvožemio biologinei įvairovei;
89. palankiai vertina Komisijos veiksmų planą, kuriuo siekiama parengti naują dirvožemio apsaugos ir tvaraus naudojimo strategiją, ES dirvožemio observatorijos įsteigimą ir ES misiją dirvožemio sveikatos ir maisto srityje „Rūpintis dirvožemiu – rūpintis gyvybe“; ragina Komisiją ir valstybes nares remti papildomus dirvožemio ekosisteminių paslaugų mokslinius tyrimus ir pritaikyti vykdomas susijusias finansavimo sistemas, siekiant sudaryti geresnes sąlygas tokiems mokslinių tyrimų projektams;
90. dar kartą pabrėžia tvaraus vandens išteklių naudojimo ir valdymo svarbą biologinės įvairovės apsaugai ir atkūrimui; ragina Komisiją ir valstybes nares skirti didesnę paramą veiksmingoms ir efektyvioms drėkinimo sistemoms ir tvariam vandens valdymui;
91. atkreipia dėmesį į Paukščių ir Buveinių direktyvų¹¹⁸ sėkmę ir pažymi, kad ES turi didžiausią pasaulyje saugomų teritorijų tinklą ir kad siekiant išsaugoti biologinę įvairovę itin svarbu efektyviai valdyti natūralius procesus;
92. atkreipia dėmesį į didelius skirtumus tarp valstybių narių įgyvendinant tinklą „Natura 2000“ ir dėl to atsirandančias nevienodas apsaugos sąlygas; pabrėžia, kad, siekiant geriau įgyvendinti Paukščių ir Buveinių direktyvas, reikia įtraukti visus susijusius ES, nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens subjektus; primena direktyvų tinkamumo patikros rezultatus; pripažįsta, kad direktyvų įgyvendinimas turėtų būti lankstus ir kad lankstumas turėtų būti visapusiškai taikomas, kad būtų galima atsižvelgti į

¹¹⁷ Dirvožemio sveikatos ir maisto misijos valdybos tarpinė ataskaita „Rūpintis dirvožemiu – rūpintis gyvybe“ (angl. „Caring for soil is caring for life“), Europos Komisija, 2020 m.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4ebd2586-fc85-11ea-b44f-01aa75ed71a1/>

¹¹⁸ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7), 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

konkrečias nacionalines aplinkybes, padedant mažinti ir laipsniškai spręsti gamtos apsaugos ir socialinės bei ekonominės veiklos konfliktus;

93. pabrėžia, kad reikia remti žemės ūkio praktiką, pvz., agrarinę miškininkystę ir ganyklinę gyvulininkystę, didelės vertės teritorijose, kurios teikia daug įvairių ekosisteminių paslaugų; primena, kad stambieji plėšrūnai, ypač vilkai, gali turėti įtakos ūkininkavimo gyvybingumui, ypač kai kuriose ekstensyviai tvarkomose žemės ūkio paskirties žemėse, kuriose yra didelė biologinė įvairovė; primena, kad dėl besikeičiančių sąlygų padidėjo tam tikrų saugomų stambiųjų plėšrūnų rūšių ir jų grobio populiacija; pabrėžia, kad reikia valdyti tam tikras biologinės įvairovės sritis, kad būtų sudarytos sąlygos subalansuotam visų rūšių plitimui; primena, kad Komisija yra atsakinga už pažangos, padarytos siekiant kiekvieno regiono rūšių išsaugojimo būklės, vertinimą ir, jei bus pasiekta norima išsaugojimo būklė, prireikus privalo ją pakoreguoti siekiant apsaugoti gyvulius;
94. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą padidinti saugomų teritorijų, kurioms taikoma griežta apsauga, skaičių ir pakartoja 2020 m. spalio 16 d. Tarybos išvadas dėl biologinės įvairovės, pagal kurias griežtesnis apsaugos lygis gali leisti vykdyti tam tikrą žmogaus veiklą, atitinkančią saugomos teritorijos apsaugos tikslus; pabrėžia, kad žmogaus veikla, kuri yra suderinama su apsaugos tikslais arba netgi kuri daro teigiamą įtaką biologinei įvairovei, turi ir toliau būti leidžiama griežtai saugomose teritorijose;
95. primygtinai ragina valstybes nares tinkamai atlyginti ūkininkams ir skatinti juos skiriant finansines kompensacijas už saugomas ir griežtai saugomas „Natura 2000“ teritorijas, taip pat padengti visas padidėjusias gamybos sąnaudas, patiriamas dėl apsaugos ir išsaugojimo priemonių;
96. primena, kad 7,5 proc. metinių išlaidų pagal DFP 2024 m. ir 10 proc. metinių išlaidų 2026 m. ir 2027 m. bus skirta siekti biologinės įvairovės tikslams.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	4.3.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 35 -: 8 0: 5
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Colm Markey, Alin Mituţa, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Anna Deparnay-Grunenberg, Petros Kokkalis

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

35	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Veronika Vrecionová
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas, Olekas, Pina Picierno
The Left	Luke Ming Flanagan, Petros Kokkalis, Eugenia Rodríguez Palop

8	-
ID	Ivan David
PPE	Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik
Verts/ALE	Anna Deparnay-Grunenberg, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

5	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

25.3.2021

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą (2020/2273(INI))

Nuomonės referentė: Bettina Vollath

PASIŪLYMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 24 d. JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais ataskaitą, kurioje pateikti pagrindiniai žmogaus teisių ir aplinkos principai, ir į jo 2020 m. liepos 15 d. ataskaitą „Žmogaus teisės priklauso nuo sveikos biosferos“ (angl. „Human rights depend on a healthy biosphere“),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 30 d. vykusiame JT aukščiausiojo lygio susitikime biologinės įvairovės klausimais politinių vadovų priimtą vadovų įsipareigojimą dėl gamtos „Susivieniję, kad iki 2030 m. būtų sustabdytas biologinės įvairovės nykimas“ (angl. „United to Reverse Biodiversity Loss by 2030 for Sustainable Development“),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio mėn. Išorės ryšių teminio skyriaus tyrimą „Biologinė įvairovė kaip žmogaus teisė ir jos poveikis ES išorės veiksams“,
- A. kadangi dominuojančios neigiamos tendencijos biologinės įvairovės ir ekosistemų srityje pakenks pažangai siekiant 80 proc. vertinamų tikslų, susijusių su JT darnaus vystymosi tikslais (DVT), susijusiais su skurdu, badu, sveikata, vandeniu, miestais, klimatu, vandenynais ir žeme;
- B. kadangi COVID-19 pandemija toliau daro poveikį žmonių sveikatai ir pragyvenimui visame pasaulyje; kadangi dėl natūralių buveinių, visų pirma atogrąžų miškų, kuriuose yra išskirtinių biologinės įvairovės išteklių, naikinimo padidėja žmonių ir laukinės gyvūnijos kontakto plotas ir tai galėtų būti veiksnys, turintis įtakos būsimam virusinių ligų atsiradimui ir plitimui;
- C. kadangi Biologinės įvairovės konvencija naudojama kaip pagrindas nustatant politiką, kuria siekiama apsaugoti biologinę įvairovę žmogaus teisių požiūriu, ir išplečiant tarptautinių įsipareigojimų biologinės įvairovės srityje aprėptį žmogaus teisių atžvilgiu; kadangi JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais darbu sudaromos sąlygos formuoti įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, susijusių su biologinės įvairovės išsaugojimu ir tvariu naudojimu, teisinę sistemą;
- D. kadangi ES ir jos valstybės narės privalo sąžiningai ir viena kitai padėdamos laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų biologinės įvairovės ir žmogaus teisių srityje, taip pat savo įpareigojimų pagal ES teisę,

susijusių su politikos nuoseklumu išorės veiksmų srityje, laikantis įsipareigojimo pagal ES pagrindinių teisių chartiją integruoti aukšto lygio aplinkos apsaugą ir aplinkos kokybės gerinimą į Sąjungos politikos šakas, taip pat laikantis darnaus vystymosi principo;

- E. kadangi pastaraisiais metais visame pasaulyje labai padidėjo nužudytų arba patyrusių smurtą, pagrobimą, grasinimus, priekabiavimą, bauginimo ir šmeižto kampanijas aplinkos ir žemės naudojimo sritys žmogaus teisių gynėjų skaičius; kadangi jie dažnai susiduria su didelėmis negandomis ir pavojais, kai kada būdingu pelno siekiu grindžiamu gamtos išteklių naudojimu, o kartu ir įsigalėjusia korupcija bei skurdu;
- F. kadangi apskaičiuota, kad mažiausiai ketvirtadalis pasaulio žemės ploto yra čiabuvių ir vietos bendruomenių nuosavybė, yra jų valdomas, naudojamas ar apgyvendintas, ir jame patiriamas vis didesnis aplinkosauginis stresas, daugiausia dėl žmogaus vykdomos veiklos; kadangi JT deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių pripažįstamos čiabuvių tautų kolektyvinės ir individualios teisės;
- G. kadangi jūrų tarša plastiko šiukšlėmis per pastaruosius kelerius metus labai išaugo ir daro poveikį biologinei įvairovei; kadangi dėl to turėtų būti dedamos pastangos siekiant parengti naują pasaulinę sutartį dėl jūrų taršos plastiko šiukšlėmis problemos sprendimo;

Geros būklės ekosistemų ir biologinės įvairovės svarba žmogaus teisėms

1. pabrėžia, kad dėl netvaraus išteklių naudojimo ir klimato kaitos nulemtos ekosistemų degradacijos bei nykimo ir jų patiriamo streso beprecedenčiu greičiu nyksta rūšys ir biologinė įvairovė ir kyla grėsmė esamų ir būsimų kartų žmogaus teisėms, pvz., teisėms į gyvybę, sveikatą, maistą, vandenį, būstą ir sanitarines paslaugas, taip pat labiausiai pažeidžiamų žmonių, įskaitant moteris, vaikus ir neįgaliuosius, teisėms, čiabuvių tautų teisėms ir kaimo bei nuo gamtos išteklių priklausančių bendruomenių teisėms; taip pat pabrėžia, kad ekosistemų degradacija ir patiriamas stresas kenkia bedroms pastangoms siekti tvaraus vystymosi ir trukdo daryti pažangą siekiant daugelio iš 2030 m. DVT, ypač tikslų panaikinti skurdą ir badą, užtikrinant prieigą prie vandens ir higienos, užtikrinti apsirūpinimo maistu saugumą ir sveiką gyvenimą, o taip pat sumažinti socialinius bei ekonominius skirtumus tarp šalių;
2. primena, kad žemės ūkio našumas ir atsparumas priklauso nuo biologinės įvairovės, kurios dėka garantuojamas maisto sistemų tvarumas, nenaudojant pesticidų; be to, pabrėžia tvaraus ūkininkavimo ir miškų valdymo svarbą siekiant išsaugoti biologinę įvairovę, miškų ekosistemų sveikatą, atsparumą klimato kaitai ir ilgaamžiškumą, taip pat visų augalų ir gyvūnų, susiduriančių su ypatingomis grėsmėmis, pvz., apdulkinančių vabzdžių, apsaugą;
3. pabrėžia, kad reikia sustiprinti pastangas siekiant išlaikyti ir atkurti biologinę įvairovę, visų pirma imantis efektyvių veiksmų, kuriais tuo pačiu metu būtų siekiama apsaugoti žmogaus teises ir išsaugoti bei tausiai naudoti gamtos išteklius; atsižvelgdamas į tai, ragina parengti holistinį ir žmogaus teisėmis grindžiamą ES politikos požiūrį, skirtą biologinės įvairovės nykimo ir degradacijos prevencijai, ir suderinti ES sektorines politikos sritis su šiais tikslais; pabrėžia, kad svarbu išsaugoti biologinę įvairovę mūsų užjūrio šalyse ir teritorijose bei atokiausiuose regionuose, taip pat, atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad reikia išlaikyti finansavimą iš ES fondų ir programų, kuriais remiamas minėtas tikslas; taip pat pabrėžia, kad reikia sugriežtinti tarptautinę aplinkos ir žmogaus teisių teisę, aplinkos teisės aktus ir procesines aplinkos ir žmogaus teises, visų pirma pagerinant prieigą prie informacijos, visuomenės dalyvavimą ir teisę kreiptis į teismą bei teisę į veiksmingą teisinę gynybą, taip pat remiant ir skatinant esminį vietos bendruomenių, čiabuvių tautų ir žmogaus teisių aplinkos srityje gynėjų vaidmenį išlaikant biologinę įvairovę;
4. pabrėžia, kad biologinė įvairovė ir žmogaus teisės yra tarpusavyje susijusios ir vienos nuo kitų priklausomos, ir primena valstybių įsipareigojimus žmogaus teisių srityje apsaugoti biologinę įvairovę, nuo kurios priklauso šios teisės, be kita ko, numatant piliečių dalyvavimą priimant su biologine įvairove susijusius sprendimus; palankiai vertina pažangą, tarptautiniu ir nacionaliniu lygmenimis padarytą siekiant pripažinti žmogaus teisių sąsają su biosferos būkle; ragina ES remti visuotinę teisę į sveiką, tvarią, švarią ir saugią aplinką pripažinimą JT žmogaus teisių taryboje ir Generalinėje Asamblėjoje; mano, kad šis pripažinimas turėtų paskatinti tvirtesnę aplinkos politiką ir teisės aktus;

5. remia JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais pastangas parengti gaires, skirtas su aplinka, ekosistemomis ir biologine įvairove susijusiems įsipareigojimams žmogaus teisių srityje; ragina ES valstybes nares ir institucijas remti ir propaguoti visuotinį 2018 m. JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais pateiktą pagrindinių žmogaus teisių ir aplinkos principų įgyvendinimą; taip pat ragina ES remti JT aplinkos programos aplinkos teisių iniciatyvą;
6. pabrėžia, kad COVID-19 pandemija parodė, kaip svarbu formuojant politiką taikyti bendros sveikatos principą ir reikia radikalių pokyčių, apimančių įvairių mokslo sričių ir sektorių bendradarbiavimą; taip pat atkreipia dėmesį į riziką, kad dėl pandemijos sukulto visuotinio nuosmukio pasaulio valstybės gali nutolti nuo aplinkos apsaugos, siekdamos skatinti trumpalaikę ekonominę veiklą; pabrėžia, kad priemonės, kuriomis siekiama gerbti ir saugoti biologinę įvairovę, turi būti įtrauktos į visus ekonomikos sektorius;

Būsima Europos biologinės įvairovės valdymo sistema ir įmonių atsakomybė

7. palankiai vertina Komisijos ketinimą parengti naują Europos biologinės įvairovės valdymo sistemą ir laikytis įtraukaus požiūrio, pagal kurį pilietinė visuomenė dalyvautų kaip atitikties sergėtoja tam, kad stebėtų, kaip įgyvendinami ES aplinkos teisės aktai; taip pat palankiai vertina jos tikslą 2021 m. pateikti naują tvaraus įmonių valdymo iniciatyvą siekiant spręsti žmogaus teisių ir aplinkos srities išsamaus patikrinimo visose ekonominės vertės grandinėse klausimus; atsižvelgdamas į tai, primygtinai teigia, kad reikia parengti teisės aktą dėl ES įmonėms, ES įsisteigusioms įmonėms ir vidaus rinkoje veiklą vykdančioms trečiųjų valstybių įmonėms privalomo išsamaus patikrinimo žmogaus teisių ir aplinkos srityse; šiuo aktu įtvirtinti teisinius įpareigojimus įmonėms visose savo tiekimo grandinėse nustatyti, įvertinti, sustabdyti, stebėti, pranešti, nustoti daryti, užkirsti kelią, sušvelninti, atsakyti už potencialius ar daromus neigiamus žmogaus teisių pažeidimus, spręsti su jais susijusias problemas ir juos ištaisyti, taip pat sukurti veiksmingus stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, laikantis JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų; ragina Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl ES teisinės sistemos, grindžiamos privalomu įmonių išsamiu patikrinimu žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos apsektais, kuris be kitų tikslų taip pat užtikrintų tvarias tiekimo grandines nenaikinant miškų; taip pat ragina Komisiją apsvarstyti galimybę spręsti prekių, kurių gavyba arba gamyba lemia biologinės įvairovės naikinimą arba blogėjimą, importo klausimą; pabrėžia būtinybę kovoti su nebaudžiamumu už įmonių ir valstybės padarytus pažeidimus, sukuriant priemones, kuriomis būtų sudarytos galimybės visiškai, efektyviai ir tvariai įgyvendinti žmogaus teises ir aplinkos apsaugos teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą;
8. pabrėžia, kad miškų naikinimas, žemės grobimas ir kita netvari išteklių naudojimo ir gavybos veikla, atliekama vykdant tam tikrą privačią ar viešąją veiklą, daro didelį daugialypį poveikį čiabuvių tautoms ir vietos bendruomenėms; pabrėžia, kad šių grupių atveju dažnai nepakankamai pripažįstamos jų bendruomeninės nuosavybės teisės į jų žemę, vandenį ar kitus išteklius, kurie jiems tradiciškai priklausė ar kuriuos jie tradiciškai užėmė arba naudojo; pabrėžia, kad moteris neproporcingai labiau paveikia nuosavybės teisių atėmimas; ragina visus suinteresuotuosius subjektus ir įmones dalyvauti skatinant tvarų miškų valdymą ir pripažinti čiabuvių tautų teises, be kita ko, užtikrinant laisvai duotą, išankstinę ir informaciją pagrįstą sutikimą ir veiksmingą čiabuvių ir vietos bendruomenių dalyvavimą sprendimų dėl išteklių valdymo ir naudojimo priėmimo procesuose; primygtinai ragina įmones atlikti griežtus poveikio vertinimus visai jų veiklai, kuri gali daryti poveikį vietos bendruomenių ir čiabuvių bendruomenių žemės, vandenių ir kitų gamtos išteklių biologinei įvairovei, laikantis JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos išsamaus patikrinimo rekomendacijų dėl atsakingo verslo ir JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir aplinkos klausimais 12-ojo pagrindinio principo; ragina ES neremti ar nefinansuoti projektų, kuriuos įgyvendinant galėtų būti prisidedama prie čiabuvių tautų išskeldinimo iš jų gimtinės; palankiai vertina 2020 m. lapkričio 20 d. JT raginimą veikti, siekiant įtraukios, tvarios ir tvirtos ateities su čiabuvių tautomis;

ES biologinės įvairovės strategijos propagavimas vykdant ES išorės veiksmus

9. ragina Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) integruoti biologinės įvairovės apsaugą ir jos sąsajas su žmogaus teisėmis į ES išorės veiksmus, be kita ko, pasitelkiant dialogus žmogaus teisių klausimais ir prekybos politiką, tarptautiniuose forumuose skatinti plataus užmojo su biologine įvairove susijusią politiką, laikantis Europos žaliojo kurso ir naujosios ES biologinės įvairovės strategijos, ir

įgyvendinti priemonės, skirtas biologinės įvairovės nykimo poveikiui žmogaus teisėms spręsti, taikant ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2020-2024 m.);

10. ragina Komisiją bendrai ir nuosekliai spręsti klausimus, susijusius su biologinės įvairovės išsaugojimu, ekosistemų integralumu ir tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių ir aplinkos srityje laikymusi, visų pirma priimant ES tarptautinius išsamius ir sektorių susitarimus ir vykdant politinį dialogą su šalimis partnerėmis, be kita ko, laikantis sąžiningos prekybos taisyklių aplinkos atžvilgiu, ir kuo geriau pasinaudoti poveikio žmogaus teisėms ir tvariam vystymuisi vertinimu ir susijusiomis rekomendacijomis; ragina Komisiją, prieš sudarant prekybos ir bendradarbiavimo susitarimus ir įgyvendinant vystymosi projektus, atlikti išsamius poveikio vertinimo tyrimus, ypač daug dėmesio skiriant jų poveikio vietos gyventojų teisėms ir gyvenimui įvertinimui; primygtinai tvirtina, kad poveikio vertinimai turi būti atliekami iš tikrųjų ir prasmingai dalyvaujant pilietinei visuomenei ir vietos bendruomenėms ir kad į jų išvadas turi būti tinkamai atsižvelgiama; ragina Komisiją iš naujo įvertinti projektų vykdymą potencialus ar daromo neigiamo poveikio, susijusio su aplinka ir biologine įvairove, žmogaus teisėms atveju; taip pat ragina Komisiją ir EIVT parengti gaires dėl teisės į švarią, sveiką, saugią ir tvarią aplinką, įtraukti biologinę įvairovę ir jos sąsajas su žmogaus teisėmis į savo periodines ataskaitas dėl žmogaus teisių padėties ES nepriklausančiose šalyse ir parengti ES delegacijoms skirtas priemones ir mokomąją medžiagą apie biologinės įvairovės svarbą jų darbui žmogaus teisių srityje; ragina ES delegacijas bendradarbiauti su įmonėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, siekiant didinti informuotumą, skatinti projektus, sudaryti palankesnes sąlygas pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimui ir dalytis priemonėmis bei informacija šiuo klausimu;
11. pabrėžia, kad prekybos susitarimais turi būti palaikoma ir prisidedama prie biologinės įvairovės trečiojoje šalyse, be kita ko, pasitelkiant tvirtus, plataus užmojo ir tinkamai įgyvendinamus prekybos ir darnaus vystymosi skyrius; todėl ragina Komisijos už prekybos taisyklių laikymosi užtikrinimą atsakingą vyriausiąjį pareigūną prižiūrėti, kaip laikomasi tokių susitarimų, glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Parlamentu; palankiai vertina tarptautinių aplinkos apsaugos ir žmogaus teisių standartų integravimą į Bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistemą (BLS); ragina Komisiją vertinant tarptautinių žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos konvencijų įgyvendinimą pagal BLS atsižvelgti į biologinės įvairovės ir žmogaus teisių sąsajas; ragina į šią sistemą įtraukti Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją Nr. 169 dėl čiabuvių ir gentimis gyvenančių tautų ir rekomenduoja ES valstybėms narėms, kurios dar neratifikavo konvencijos, tai padaryti; ragina įtraukti atitinkamus suinteresuotuosius subjektus į dialogą dėl BLS ir padidinti jo skaidrumą;
12. ragina Tarybą įgalinti Komisiją vesti derybas ES vardu dėl jos dalyvavimo neribotos sudėties tarpvyriausybiniame tarptautinių bendrovių ir kitų verslo įmonių darbo grupėje žmogaus teisių klausimams spręsti, siekiant, kad būtų priimta privaloma ir vykdytina JT sutartis dėl verslo ir žmogaus teisių; pabrėžia šio proceso svarbą, ypač kai tai susiję su žemės grobimu ir jo poveikiu biologinei įvairovei, čiabuvių tautoms ir žmogaus teisėms;
13. reiškia pagarbą žmogaus teisių aplinkos srityje ir žemės naudojimo teisių gynėjams, vietos bendruomenių atstovams, teisininkams ir žurnalistams, kurie siekia apsaugoti gamtos išteklius, ir griežtai smerkia visus prieš juos nukreiptus smurto veiksmus, įskaitant žudymą ir jų veiklos kriminalizavimą; pripažįsta šių grupių indėlį, patirtį ir žinias kovojant su biologinės įvairovės nykimu ir aplinkos būklės blogėjimu;
14. ragina Komisiją ir EIVT toliau sistemingai aptarinėti žmogaus teisių aplinkos srityje ir žemės naudojimo teisių gynėjų, kuriems kyla smurto grėsmė, atvejus su atitinkamomis šalimis; atsižvelgdamas į tai, ragina EIVT, dalyvaujant dialoguose žmogaus teisių politikos klausimais ir lankantis trečiųjų šalių žmogaus teisių institucijose, toliau taikyti praktiką, perduodant atskirų atvejų sąrašą apie žmogaus teisių pažeidimus, įvykdytus prieš žmogaus teisių gynėjus;
15. palankiai vertina tai, kad 2019 m. lapkričio mėn. dar trejiems metams atnaujintas ES žmogaus teisių gynėjų mechanizmas „ProtectDefenders.eu“; primena, koks svarbus šis mechanizmas, atsižvelgiant į didėjančius poreikius ir problemas, įskaitant smurtą ir išpuolius, su kuriais susiduria žmogaus teisių, žemės ir aplinkos gynėjai, įvairovę; ragina stiprinti ir nuolat iš naujo vertinti šį mechanizmą atsižvelgiant į poreikius;

16. primygtinai ragina Komisiją nustatyti konkrečią vietos bendruomenių ir žmogaus teisių aplinkos srityje bei žemės naudojimo teisių gynėjų apsaugos ir paramos strategiją, kuri turėtų būti koordinuojama visose išorės pagalbos programose; taip pat ragina labiau remti pilietinės visuomenės organizacijas, siekiančias apsaugoti aplinką ir biologinę įvairovę, visų pirma sudarant partnerystes ir stiprinant gebėjimus ginti čiabuvių tautų ir vietos bendruomenių teises;
17. ragina ES ir valstybių narių atstovus, dalyvausiančius 2021 m. spalio mėn. Kunminge (Kinija) vykstančioje 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje (COP 15), ginti biologinę įvairovę ir užtikrinti, kad pasauliniai veiksmai biologinės įvairovės srityje ir susiję tikslai būtų susieti su teisių į gyvybę, sveikatą, maistą, vandenį ir būstą, taip pat moterų, vaikų, neįgaliųjų ir kitų pažeidžiamų grupių, kurias paveikia biologinės įvairovės nykimas, žmogaus teisių laikymusi ir jų apsauga; dar kartą ragina ES per derybas siekti to paties aukšto lygio užmojų, siekiant visame pasaulyje užtikrinti vienodas sąlygas, įskaitant teisiškai privalomus visuotinius tikslus iki 2030 m. atkurti ir apsaugoti ne mažiau kaip 30 proc. biologinės įvairovės, siekiant atspindėti ES masto užmojus; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares prieš Jungtinių Tautų klimato kaitos konferenciją (COP 15), per ją ir po jos konsultuotis ir bendradarbiauti su atitinkamomis pilietinės visuomenės grupėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais; tvirtai pritaria tam, kad žmogaus teisės būtų įtrauktos į COP 15 Pasaulinę biologinės įvairovės strategiją po 2020 m., ir ragina nustatyti pasaulinio ir nacionalinio lygmens gamtos išsaugojimo tikslus remiantis teise į švarią, sveiką, saugią ir tvarią aplinką;
18. palankiai vertina ES valstybių ir vyriausybių vadovų pagal vadovų įsipareigojimo dėl gamtos iniciatyvą priimtą įsipareigojimą sustabdyti nusikaltimus aplinkai ir šiuo tikslu pasirūpinti veiksmingomis ir atgrasančiomis teisinėmis sistemomis; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina ES ir valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant įvykdyti savo įsipareigojimus, susijusius su nusikaltimais aplinkai, ir propaguoti tarptautinį požiūrį į baudžiamąją teisę nusikaltimų aplinkai srityje; ragina nustatyti teises sistemas, kuriomis biologinės įvairovės nykimo ir degradacijos atvejais būtų galima užtikrinti galimybes pasinaudoti veiksminga teisine gynyba; ragina ES ir valstybes nares imtis naujų iniciatyvų siekiant, kad vadinamasis ekocidas būtų pripažintas nusikaltimu pagal Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą ir, kad pažeidėjai būtų patraukti atsakomybėn; rekomenduoja išplėsti sunkių žmogaus teisių pažeidimų, kuriems taikomas ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas, aprėptį siekiant įtraukti nusikaltimus aplinkai; ragina Komisiją išnagrinėti Nusikaltimų aplinkai direktyvos ir Atsakomybės už aplinkos apsaugą direktyvos ES išorės aspektą.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	17.3.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 55 -: 5 0: 10
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Bănescu, Lars Patrick Berg, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Karol Karski, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Jérôme Rivière, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Markéta Gregorová, Marisa Matias, Nicolae Ștefănuță
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Stelios Kympouropoulos, Leopoldo López Gil, Samira Rafaela

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

55	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Stelios Kypouropoulos, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Samira Rafaela, Nicolae Ștefănuță, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Claudiu Manda, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
The Left	Giorgos Georgiou, Marisa Matias, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz, Salima Yebou

5	-
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Lars Patrick Berg, Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis

10	0
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Witold Jan Waszczykowski
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Thierry Mariani, Jérôme Rivière
PPE	David Lega, Miriam Lexmann

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

25.3.2021

ŽUVININKYSTĖS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą (2020/2273(INI))

Nuomonės referentas: Gabriel Mato

PASIŪLYMAI

Žuvininkystės komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į Biologinės įvairovės konvenciją, ypač į 11-ąją Aičio biologinės įvairovės tikslą,
- A. kadangi ES žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektoriai laikosi aukščiausių aplinkos ir socialinio tvarumo standartų visoje vertės grandinėje, įskaitant darbuotojų teises ir gyvūnų sveikatą bei gerovę, ir teikia kokybiškus jūros gėrybių produktus; kadangi šie sektoriai atlieka esminį vaidmenį užtikrinant aprūpinimą maistu ir gerą mitybą vis didėjančiam gyventojų skaičiui; kadangi dėl to itin svarbu sukurti žvejybos modelį, kuris atspindėtų trijų pagrindinių tvarumo aspektų (aplinkosaugos, socialinių ir ekonominių) pusiausvyrą ir užtikrintų maisto tiekimą, laikantis atitinkamų tarptautinių įsipareigojimų, pvz., JT darnaus vystymosi tikslų (DVT); kadangi ES biologinės įvairovės strategijoje turėtų būti tinkamai atsižvelgta į žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektorių funkciją padedant siekti keleto JT darnaus vystymosi tikslų;
- B. kadangi daugelis jūrų, besiribojančių su valstybėmis narėmis, taip pat ribojasi su trečiosiomis šalimis, kurioms Bendrijos teisė netaikoma, ir (arba) kuriose nėra konkrečios žuvininkystės išteklių ar kvotų valdymo politikos;
- C. kadangi ES žvejai ir žuvų augintojai turi dalyvauti ir prisidėti prie tvarios politikos plėtojimo ir toliau teikti ne tik sveikus didelės maistinės vertės maisto produktus, bet ir esminę socialinę bei ekonominę paramą daugeliui pakrančių, vidaus vandenų ir paupių bendruomenių, kartu laikydamiesi Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų;
- D. kadangi žvejyba kai kuriose bendruomenėse yra ilgalaikė šeimos tradicija, kuri vis dėlto gali būti nutraukta arba visiškai išnykti, jei, viena vertus, nebus sukurta tinkama pusiausvyrą tarp reikalavimų ir taisyklių ir, kita vertus, smulkiosios žvejybos sektoriaus tiekiamo maisto;
- E. kadangi žvejai yra ne tik jūrų išteklių žvalgytojai, bet ir tie, kurie kasdien dirba šalia pakrančių, vidaus vandenyse ir atvirose jūrose, jie dažnai pirmieji nustato ekologines avarijas ar vandenų būklės blogėjimą ir įspėja valdžios institucijas; kadangi žvejai dalyvauja ir prisideda prie aplinkos būklės blogėjimo prevencijos, imasi veiksmų jūrų aplinkai išsaugoti ir todėl turėtų būti laikomi jūrų sergėtojais;

- F. kadangi dėl buveinių būklės blogėjimo ir migracijos koridorių sutrikdymo, pvz., dėl upių modifikacijų ir užtvankų, jų išteklių poreikvojimo dėl ikų ir žuvies, taip pat dėl taršos eršketai atsidūrė ties išnykimo riba; kadangi drastiškai sumažėjęs neršiančių žuvų skaičius, susijęs su populiacijos mažėjimu, lėmė natūralios reprodukcijos sutrikimą, o tai sumažino kelių likusių patinų ir patelių galimybes susitikti ir neršti;
- G. kadangi atokiausiuose regionuose aptinkama 70 proc. Europos biologinės įvairovės;
- H. kadangi mokslinių tyrimų institutų turimi duomenys rodo, kad erškėtinių žuvų populiacijos yra susiskaidžiusios, trūksta tam tikrų kartų ir natūrali erškėtinių žuvų reprodukcija yra nepakankama, kad į Dunojų neršti migruojančių suaugusių žuvų skaičius yra labai mažas ir erškėtinės žuvis yra ties išnykimo riba;
- I. kadangi ES biologinės įvairovės strategijoje turėtų būti atsižvelgta į didelį žuvų populiacijų tam tikruose ES jūrų baseinuose pagerėjimą, kuris turėtų būti pavyzdys; kadangi įgyvendinus patobulintas valdymo priemones žuvų išteklių biomasė šiaurės rytų Atlante vos per 10 metų padidėjo 50 proc., o peržvejojimas ES nuolat mažėja ir reikia nepamiršti, kad jis turi būti visiškai panaikintas. Kadangi tame pačiame jūros baseine beveik 100 proc. iškraunamų žuvų iš ES reguliuojamų išteklių, apie kuriuos atlikti atitinkami moksliniai vertinimai, sužvejojama iš išteklių, kurių žvejyba neviršija didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio (MSY) lygio; kadangi, regis, Viduržemio jūroje ir Juodojoje jūroje dauguma žuvų išteklių vis dar pereikvojami;
- J. kadangi nepaisant kai kuriuose jūrų baseinuose pagerėjusio tvarumo naudojant jūrų išteklius, vis dar yra plotų, kuriose padėtis kelia nerimą, visų pirma Viduržemio jūroje; kadangi ši jūra sudaro didžiausią saugomų Europos jūrų teritorijų procentinę dalį ir kartu kelia didžiausią susirūpinimą dėl bendros jos išteklių būklės, buveinių ir biologinės įvairovės;
- K. kadangi Europos Sąjunga išsikėlė keletą plataus užmojo tikslų pagal 2013 m. persvarstytą bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvą; kadangi, be pažangos, padarytos siekiant MSY kai kuriuose Europos baseinuose, vis dar reikia imtis priemonių, kad būtų pasiekti bendri geros vandenų aplinkos būklės tikslai;
- L. kadangi kyla rimtas pavojus jūrų biologinei įvairovei, kaip pabrėžta 2019 m. Tarpvyriausybinės mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaitoje, Penktojoje pasaulinėje biologinės įvairovės apžvalgoje ir Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiojoje ataskaitoje dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui;
- M. kadangi moksliniai tyrimai parodė susirūpinimą dėl didelio ilgalaikio neigiamo poveikio, kurį tam tikrų žvejybos metodų naudojimas gali daryti vandenynų biologinei įvairovei ir jūrų aplinkai;
- N. kadangi Europos žaliojo kurso ir gamtos politikos dokumentai atveria naujų galimybių ir priemonių geriau integruoti aplinkos aspektus į sektorių politiką, atkurti rūšis ir buveines ir skatinti geriau aplinką tausojančias investicijas;
- O. kadangi 2019 m. gegužės mėn. paskelbtoje Europos aplinkos agentūros ataskaitoje „II-asis pranešimas apie jūrų būklę“ įspėjama apie dabartinę blogėjančią Europos jūrų aplinkos padėtį ir būtinybę skubiai atkurti jūrų ekosistemas sprendžiant žmogaus veiklos poveikio jūrų aplinkai klausimą;
- P. kadangi šviesinė tarša keičia natūralų žmonių, gyvūnų ir augalų naktinį apšvietimą ir taip neigiamai veikia jūrų ir jūrų gelmių, ežerų, vidaus vandenų kelių ir pakrančių teritorijų biologinę įvairovę;
- Q. kadangi Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 26/2020 „Jūros aplinka: ES apsauga – plati, bet ne išsami“ teigiama, kad nors yra sukurta jūrų aplinkos apsaugos sistema, ES veiksmai neužtikrina pakankamos ekosistemų ir buveinių apsaugos ir kad dabartinės saugomos jūrų teritorijos užtikrina tik ribotą apsaugą;

- R. kadangi tikslas užtikrinti, kad iki 2030 m. būtų saugoma bent 30 proc. visų jūrų buveinių, turėtų būti nustatytas 2021 m. vykšančioje 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje (COP 15);

Saugomos teritorijos ir tikslai

1. palankiai vertina tai, kad žuvininkystė buvo įtraukta į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380); pabrėžia, kad Sąjungos žuvininkystės, akvakultūros ir jūrų klausimai turi būti neatsiejama pasaulinės biologinės įvairovės sistemos dalis;
2. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti visų Europos žaliojo kurso iniciatyvų ir ES bei valstybių narių tikslų, susijusių, *inter alia*, su aprūpinimu maistu, klimato kaita, jūrų gamtiniais ištekliais ir tvariu žuvininkystės valdymu, koordinavimą ir tarpusavio paramą;
3. reikia atkreipti dėmesį į tai, kad, Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO)¹ duomenimis, vis aiškiau matyti, jog gerai valdomuose žvejybos ūkiuose padidėjo vidutinė žuvų išteklių biomasė ir daugelis jų pasiekė arba išlaiko biologiškai tausų lygį, o žvejybos ūkiai, kuriuose vyrauja mažiau išvystytos valdymo sistemos, yra prastos būklės;
4. pabrėžia, kad veiksmingas saugomos jūrų teritorijos kūrimas yra valdymo priemonė, kuria siekiama didinti jūrų aplinkos biologinę įvairovę ir atkurti bei apsaugoti buveines ir rūšis jose ir aplink jas;
5. pabrėžia, kad veiksmingai kuriamos ir valdomos saugomos jūrų teritorijos gali atlikti pagrindines ekologines jūrų gyvūnų rūšių ir buveinių (nerštaviečių ir mailiaus augimo vietų) teikiamas reprodukcinės funkcijas ir didinti jų atsparumą, taip pat atsparumą klimato kaitai, ir teikti socialinę bei ekonominę naudą pakrančių bendruomenėms ir turizmo sektoriui;
6. pabrėžia, kad turi būti užtikrintos kiekvienam žvejybos baseinui reikalingos ekosistemos sąlygos, kad ilgainiui būtų galima išlaikyti ar net palaipsniui didinti žuvininkystės išteklius;
7. palankiai vertina tai, kad parengta 2030 m. ES biologinės įvairovės strategija, kurioje nustatyti plataus užmojo tikslai; pritaria nuomonei, kad reikia skubiai imtis veiksmų biologinei įvairovei išsaugoti ir atkurti;
8. pabrėžia, kad poreikis išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę vienodai susijęs su žeme, jūra ir vandenynais; todėl ragina strategijoje atkreipti dėmesį į sausumos ir jūros ryšį, nes tai, kas vyksta sausumoje, turi įtakos tam, kas vyksta jūroje, ypač kalbant apie jūrų išteklių ir ekosistemų būklę;
9. apgailestauja, kad Komisijos komunikate dėl strategijos didesnis dėmesys neskiriamas žuvininkystei ir akvakultūrai; ragina, kad įgyvendinant komunikate numatytas priemones žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams būtų skirtas tinkamas dėmesys;
10. ragina ypatingą dėmesį biologinės įvairovės strategijoje skirti atokiausiems regionams ir jų specifiniams bruožams, atsižvelgiant į tai, kad šie regionai sudaro 70 proc. Europos biologinės įvairovės;
11. palankiai vertina tikslą, kad iki 2030 m. vėl galėtų laisvai tekėti bent 25 000 km vandentakių, pavyzdžiui, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas migruojančioms žuvims arba pagerinti vandens ir nuosėdų tekėjimą, taip padedant gerinti pakrančių vandens telkinių kokybę;
12. atkreipia dėmesį į tai, kad saugomų jūrų teritorijų steigimas neturi būti nesuderinamas su tvaria veikla, įskaitant gavybos veiklą, jeigu ji nekeltų pavojaus tų saugomų teritorijų vertybėms ir jeigu jos nustatomos remiantis geriausiomis mokslinėmis žiniomis ir rekomendacijomis ir yra tinkamai valdomos ir kontroliuojamos;

¹ FAO, *The State of World Fisheries and Aquaculture 2020 – Sustainability in action* (Pasaulio žuvininkystės ir akvakultūros būklė 2020 m. Tvarumo veiksmai), Roma, 2020.

13. pabrėžia, kad griežtai saugomų teritorijų kūrimas arba žvejybos plotų uždarymas gali turėti tiesioginį neigiamą poveikį pakrančių bendruomenių socialinei gerovei ir ekonomikos klestėjimui, o tai apsunkintų šių valdymo priemonių pripažinimą, ir kad tai savo ruožtu gali turėti tiesioginį poveikį DVT, pvz., 1-ajam DVT (skurdo išnaikinimas) ir 2-ajam DVT (bado išnaikinimas); todėl pabrėžia, kad, siekiant sukurti saugomas jūrų teritorijas, išsamus poveikio vertinimas yra būtina sąlyga, taip pat turėtų būti numatyti kompensaciniai sprendimai atitinkamų pakrančių gyventojams;
14. pabrėžia, kad saugomų jūrų teritorijų kūrimas gali padėti siekti 14-ojo DVT;
15. pabrėžia, kad visi apsaugos tikslai turėtų būti grindžiami patikimiausiomis turimomis mokslinėmis žiniomis ir rekomendacijomis, nes svarbiausia yra užtikrinti, kad nustatytos apsaugos zonos apimtų didelės ekologinės vertės teritorijas, kurios turi būti apsaugotos;
16. pabrėžia, kad lygiai taip pat svarbu sukurti saugomas jūrų teritorijas, apimančias reprezentatyvius ekologinę vertę turinčius plotus, susijusius su kitomis saugomomis jūrų teritorijomis ir platesniu jūriniu kraštovaizdžiu, kurie yra teisingai ir veiksmingai tvarkomi;
17. pabrėžia, kad šalia pagrindinio tikslo apsaugoti ir atkurti jūrų biologinę įvairovę saugomos jūrų teritorijos taip pat turi poveikį žuvininkystei; atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis naujausiais tyrimais², saugomose jūrų teritorijose daugėja sužvejojamų žuvų pereikvotuose žvejybos plotuose ir pavyksta sumažinti sužvejojamą laimikį gerai valdomuose žuvininkystės ūkiuose ir tuose, kurių laimikis mažesnis palyginti su MSY;
18. mano, kad labai svarbu, jog visų saugomų jūrų teritorijų kūrimas būtų grindžiamas geriausiomis turimomis mokslinėmis žiniomis, susijusiomis su tinkamu konkrečiu poveikio vertinimu ir glaudžiai bendradarbiaujant su vietos valdžios institucijomis, bendruomenėmis ir suinteresuotaisiais subjektais;
19. mano, kad esamų saugomų jūrų teritorijų stiprinimas ir veiksmingas kūrimas yra būtinybė; ragina Komisiją ir valstybes nares prioritetine tvarka parengti konkrečius šių teritorijų valdymo planus, kuriuose būtų apibrėžti aiškūs išsaugojimo tikslai ir veiksmingos stebėsenos, priežiūros ir kontrolės priemonės; ypač ragina valstybes nares sparčiau rengti ir teikti bendras rekomendacijas dėl žuvininkystės valdymo jų saugomose jūrų teritorijose pagal BŽP reglamento 11 straipsnį;
20. pabrėžia, kad valdymo planai turėtų būti grindžiami patikimiausiomis mokslinėmis žiniomis ir rekomendacijomis bei integruotu požiūriu ir būtų parengti taikant mechanizmus, kuriais užtikrinamas aktyvus pakrančių bendruomenių susijusių šalių dalyvavimas, pavyzdžiui, žuvininkystės sektoriaus, mokslo bendruomenės ir socialinės bei aplinkos apsaugos organizacijų, kad jos galėtų aktyviai dalyvauti bendrai valdant šiuos rajonus; pabrėžia, kad tik toks suderintas saugomų jūrų teritorijų valdymas labai padėtų siekti tikslų;
21. prašo, kad pirmiau nurodytos išankstinės sąlygos būtų taikomos ir visoms naujoms saugomoms jūrų teritorijoms;
22. mano, kad visos naujos pagal šią strategiją sukurtos saugomos jūrų teritorijos turi būti įtrauktos į „Natura 2000“ sistemą ir prireikus pridėti valstybių narių papildomai nurodytas teritorijas;
23. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad nuolat priekaištaujama dėl kai kurių dirbtinių šlapynių, nes jose netinkamai valdomos tam tikros saugomos paukščių ir žinduolių rūšys, pvz., didžiųjų kormoranų, garnių ar ūdrų, ir tai daro didelę žalą akvakultūros ūkiams, dėl to ūkininkai verčiami nutraukti savo veiklą ir taip didėja žala visai biologinei įvairovei;
24. pabrėžia, kad svarbu į ES biologinės įvairovės strategiją įtraukti „kitas veiksmingas teritorines išsaugojimo priemones“, kurios Biologinės įvairovės konvencijos (CBD) sprendime 14/8³ apibrėžiamos kaip „geografiškai apibrėžta teritorija, išskyrus saugomą teritoriją, kuriai vadovaujama ir kuri valdoma

² Cabral, R. B., et al., „A global network of marine protected areas for food“, *Jungtinių Amerikos Valstijų Nacionalinės mokslų akademijos tyrimas*, 117 t., Nr. 45, 2020 m. lapkričio mėn.

³ <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-14/cop-14-dec-08-en.pdf>

taip, kad būtų pasiekti teigiami ir ilgalaikiai rezultatai, susiję su biologinės įvairovės išsaugojimu *in situ* su susijusiomis ekosistemų funkcijomis ir paslaugomis ir, kai taikoma, kultūrinėmis, dvasinėmis, socialinėmis ir ekonominėmis bei kitomis vietinėmis vertybėmis“; ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis perkelti nustatytus CBD kriterijus ir užtikrinti šių „kitų veiksmingų teritorinių išsaugojimo priemonių“ veiksmingumą;

25. pripažįsta, kad žuvų auginimas ir jūros gėrybių akvakultūra sukuria mažiausią anglies dioksido pėdsaką gyvulininkystės sektoriuje; ragina Komisiją pasinaudoti Biologinės įvairovės strategija siekiant pripažinti, remti ir skatinti ūkininkų sukurtą aplinką tausojančią ūkininkavimo praktiką;

Griežtai saugomos teritorijos ir zonos, kuriose draudžiama veikla

26. pabrėžia, kad siekiant apsaugoti ir veisti daugelio biologinei įvairovei svarbių rūšių, pvz., jūrų banginių būrio gyvūnų, išteklius būtina apsaugoti nerštavietes ir jauniklių augimo vietas; pabrėžia, kad zonose, kuriose draudžiama veikla, svarbu uždrausti žvejybos būdus ir kitą gavybos veiklą, kuri gali turėti žalingą poveikį vandenynų biologinei įvairovei ir jūrų aplinkai;
27. atkreipia dėmesį į tai, kad griežta jūrų teritorijų apsauga ne visada reiškia, kad gavybos veikla, įskaitant žvejybą, turi būti visiškai nutraukta, svarbu, kad ji būtų kontroliuojama ir ribojama siekiant užtikrinti saugomų vertybių apsaugą;
28. atkreipia dėmesį į tai, kad griežtai saugomos teritorijos ir zonos, kuriose draudžiama veikla, gali būti labai naudingos pakrančių rajonams ir tapti svarbiomis švietimo, žinių apie vandenynus ir jūrų biologinės įvairovės mokslinių tyrimų vietomis, taip pat prisidėti didinant vietos bendruomenių ir atvykstančių gyventojų informuotumą aplinkosaugos klausimais; pabrėžia, kad su gavyba nesusijęs šių vietų ir zonų išnaudojimas galėtų atlikti svarbų vaidmenį jas prižiūrint ir stebint, nes būtų įtraukti piliečių mokslo veikloje ir programose dalyvaujantys lankytojai;
29. pabrėžia, kad itin skubiai reikia Juodojoje jūroje nustatyti „žuvų išteklių atkūrimo rajonus“ (arba „uždraustas veiklos zonas“), kad būtų galima atkurti laukines eršketų populiacijas, nes tokios teritorijos pasirodė esančios naudingos tiek biologinės įvairovės išsaugojimui, tiek žuvininkystės valdymui;
30. pabrėžia, kad jūrų gelmėse esama didžiausios rūšių ir ekosistemų įvairovės Žemėje, ji teikia itin svarbias aplinkos gėrybes ir funkcijas, įskaitant ilgalaikę anglies dioksido sekvestraciją, be to jai būdingos tokios aplinkos sąlygos, kurias žmogaus veikla gali labai pažeisti; atkreipia dėmesį į mokslininkų nuogaštavimus, kad giliavandenė kasyba lemia biologinės įvairovės nykimą, kasybos vietoje naikinama jūros dugno gyvūnija, kuri turi mažai galimybių atsigaivinti, ir drumsčiamas vanduo, skleidžiama šviesa, toksinai ir triukšmas, šie veiksniai gali turėti įtakos tiek dugno, tiek mezopelaginės zonos jūrų gyvybei toli už faktinių kasyklų ribų, ir kad JT Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. raginama saugoti vandenynus, didinti atsparumą, atkurti nualintas ekosistemas ir tvariai naudoti ekosistemas;

Teritorijų planavimas

31. pabrėžia, kad svarbu tinkami ir įtraukiami planuoti teritorijas deramai atsižvelgiant į tvarų aplinkos, socialinį ir ekonominį žuvininkystės ir akvakultūros vystymąsi, taip pat buveinių būklę ir jautrumą, ir atkreipia dėmesį į tai, kad pagal Jūrinių teritorijų planavimo direktyvą reikia sukurti skaidrų ir dalyvaujamąjį mechanizmą, pagal kurį būtų teisingai paskirstoma erdvė visiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant esamus ir naujus žvejybos rajonus ir akvakultūros ūkius;
32. pripažįsta sunkumų, kurie atsiranda tarpusavyje derinant įvairias jūrų naudojimo paskirtis ir valdant konfliktus, kylančius dėl tam tikros teritorijos naudojimo paskirties, įskaitant rekreacinę ir laisvalaikio veiklą; pabrėžia, kad nuolat besivystant technologijoms, plėtojama ir visa veikla, todėl ir į teritorijų planavimą būtina žiūrėti kaip į evoliuciją;
33. primena, kad planuojant teritorijas būtina apsvaistyti visas kitas mėlynosios ekonomikos veiklos sritis, visų pirma rekreacinę ir laisvalaikio veiklą; pabrėžia, kad reikia vengti drausti ištiesiems sektoriams veikti saugomose jūrų teritorijose; kalbant apie žvejybą, ragina Komisiją atskirti skirtingas žvejybos įrankių rūšis, atsižvelgti į žvejybos pastangas bei konkretų poveikį ir nustatyti, kuri veikla turėtų būti ribojama, o

kuri ne; pabrėžia, kad tam tikra žvejybos veikla, pvz., smulkioji arba mėgėjų žvejyba, gali būti labai selektyvi ir net nesusijusi su gavyba;

34. atsižvelgdamas į numatomą atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą jūrose, ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti mokslinius tyrimus, susijusius su tokių energetikos sprendimų, kaip vandenynų energija, jūros vėjo elektrinių parkai ar saulės baterijų plokščių ūkiai, poveikiu aplinkai, visų pirma jų poveikiu biologinei įvairovei, ir socialiniu bei ekonominiu lygmeniu;

Naujas žvejybos išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos veiksmų planas

35. primena, kad bendroje žuvininkystės politikoje (BŽP) numatyta tvirta reguliavimo sistema drauge su sudėtingomis priemonėmis, kurioje nustatytos konkrečių ataskaitų paskelbimo datos ir pagal kurią Komisija ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. turi pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl BŽP veikimo;
36. taip pat primena, kad pagal naująjį Techninių priemonių reglamentą⁴ Komisija iki 2020 m. gruodžio 31 d. turi pateikti Parlamentui ir Tarybai ataskaitą ir kad tais atvejais, kai yra įrodymų, kad tikslai ir uždaviniai nebuvo pasiekti, Komisija gali pasiūlyti priemonių;
37. ragina valstybes nares imtis veiksmų siekiant sustiprinti erškėtų išsaugojimą *ex situ* specialiose patalpose, atnaujinti vietinių erškėtų jauniklių pagalbinio įveisimo programas ir pradėti tyrimus, kuriais būtų įvertinta suaugusių žuvų, grįžtančių neršti, procentinė dalis;
38. todėl ragina Komisiją pasiūlyti veiksmų planą, kaip išsaugoti žuvininkystės išteklius ir apsaugoti jūrų ekosistemas, kad būtų sustabdytas tolesnis biologinės įvairovės nykimas pagal BŽP įsipareigojimus, prireikus apsvaistyti papildomas ir papildančias BŽP pagrindų priemones; ragina Komisiją rengiant veiksmų planą, kaip dalį ekosistemomis grindžiamo žuvininkystės valdymo įgyvendinimo, identifikuoti veiklas, kurios daro didelį neigiamą poveikį vandenynų biologinei įvairovei ir jūrų aplinkai, ir prireikus nustatyti atitinkamas poveikio švelninimo priemones;
39. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu tinkamai ir kruopščiai įgyvendinti Kontrolės reglamentą⁵, kurio reforma turėtų būti greitai priimta ir kuriuo bus skatinama saugoti jūrų biologinę įvairovę Europos jūrose;
40. pabrėžia, kad svarbu toliau įgyvendinti neteisėtos, nedeklaruojamos ir neregamentuojamos (NNN) žvejybos visiško netoleravimo politiką ir skatinti tausią žvejybą kovojant su nykstančių ir kitų rūšių peržvejojimu ir priegauda;
41. ragina reikalauti, kad trečiosios šalys, ypač kaimyninės šalys, savo vandenyse vykdytų lygiavertę žuvininkystės išteklių stebėseną, siekiant užtikrinti sveiką jūrų buveinių, nesusijusių su dirbtinėmis žmogaus nustatytomis sienomis, ekosistemą;

Sąžiningos sąlygos žuvininkystės sektoriui

42. pabrėžia poreikį užtikrinti vienodas sąlygas žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams, palyginti su kitais sektoriais; palankiai vertina tai, kad siūlomoje strategijoje nurodoma, jog „pažanga siekiant šio tikslo bus nuolat peržiūrima, o prireikus daromos korekcijos, kad netinkamas poveikis biologinei įvairovei, aprūpinimo maistu saugumui ir ūkininkų konkurencingumui būtų sušvelnintas“; pabrėžia, kad ši nuostata turėtų būti vienodai taikoma žvejams ir akvakultūros produktų gamintojams ir daroma nuoroda į juos;
43. pabrėžia, kad žuvininkystės sektoriui reikia suteikti pelnytą svarbą, kad visais atvejais būtų užtikrintas socialinis ir ekonominis tvarumas visiems gyventojams, kuriems jūrų aplinkos transformacijos procesai daro poveikį, siekiant užtikrinti biologinės įvairovės rodiklius, kurių reikia, kad įvairios ekosistemas išliktų sveikos ir toliau teiktų aplinkosauginę paslaugą, kurias lemia natūralūs procesai, įskaitant

⁴ OL L 198, 2019 7 25, p. 105.

⁵ OL L 343, 2009 12 22, p. 1.

prireikus naujų alternatyvų, kurias mėlynoji ekonomika pasiūlys žvejų bendruomenėms, skatinimą ir susijusius mokymo procesus, kurių galėtų prirreikti;

Ekosisteminio metodo taikymas BŽP

44. ragina Komisiją nustatyti tikrą ekosisteminį požiūrį į visus jūrų biologinės įvairovės nykimo veiksmus, kuriuo būtų atsižvelgiama ne tik į žvejybos poveikį ištekliams, biologinei įvairovei ir jūrų ekosistemoms, bet ir į kitus veiksmus, pavyzdžiui, taršą ir klimato kaitą, laivybą, pakrančių ir šalia esančių regionų išnaudojimą, dugno gilinimą ir, be kita ko, jūros dugno kasybą; primena, kad žvejyba nėra vienintelė veikla, dėl kurios nepavyksta pasiekti geros ekologinės jūrų ekosistemų būklės;
45. mano, kad atliekant tinkamą poveikio vertinimą reikia įvertinti jūrų biologinės įvairovės nykimo veiksmus, įskaitant pramoninės veiklos taršą, laivybą, taršą plastiką, jūros vėjo energiją ir jūros dugno kasybą;

Žvejybos įrankiai

46. rekomenduoja, kad strategijoje nebūtų išskiriami konkretūs žvejybos įrankiai ar metodai; pripažįsta, kad FAO nustatė, jog žvejyba dugniniais tralais labiausiai prisideda prie metinio į jūrą išmetamo priegaudos kiekio ir kad ji gali daryti labai žalingą poveikį jūros dugnui, priklausomai nuo žvejybos ir žvejybos rajonų ypatumų; vis dėlto pabrėžia, kad šis poveikis gali būti sušvelnintas įgyvendinant kelias poveikio mažinimo priemones, skirtas mažinti jūros dugno ir paveiktos teritorijos apkrovą; primena, kad žvejyba dugniniais tralais nėra vienintelė veikla, daranti poveikį jūros dugnui; reikalauja, kad Komisija atliktų išsamią analizę, įskaitant atitinkamus poveikio aplinkai vertinimus, kiekvienoje teritorijoje, kurioje naudojamas šis žvejybos įrankis, ir išaiškintų neigiamą arba teigiamą poveikį, kurį jis gali turėti kiekvienai iš jų, kad būtų lengviau priimti sprendimus; primena reikalavimą nutraukti žvejybą su dugną liečiančiais įrankiais giliau nei 400 m rajonuose, kuriuose esama pažeidžiamų jūrų ekosistemų;
47. primena, kad žvejyba dugniniais tralais yra vienas iš labiausiai paplitusių ir labiausiai reguliuojamų žvejybos įrankių Europoje; pabrėžia, kad šiuo metu jie yra vienintelis labiausiai pritaikytas būdas sugauti tokių daugelio pagrindinių rūšių žuvų kiekį, kuris patenkintų paklausą ES rinkoje, ir kad beveik visos pagrindinės šiaurės rytų Atlante rūšys, apie kurias atlikti moksliniai vertinimai, žvejojamos laikantis MSY lygio, o kai kurie iš tralų yra sertifikuoti Jūrų valdymo tarybos; ragina pasiūlyti konkrečias priemones žvejybai, kuri dar nėra valdoma taip, kad būtų išlaikyti MSY lygiai, pvz., priemones, įtrauktas į daugiamečių vakarų Viduržemio jūros demersinių žuvų išteklių valdymo planą⁶;
48. ragina Komisiją įgyvendinti ekosisteminį žuvininkystės valdymo metodą priimant ir įgyvendinant veiksmus, kuriais būtų gerinamas žvejybos įrankių selektyvumas ir prisidedama prie netikslinių rūšių išlikimo, ir įgyvendinti priemones, kuriomis mažinamas žvejybos metodų poveikis jūrų ekosistemoms; pabrėžia, kad žuvininkystės valdymo planuose turėtų būti atsižvelgiama į mokslinių tyrimų, kuriuose analizuojami žvejybos būdai ir jų poveikis rūšims, buveinėms, vandenynų biologinei įvairovei ir jūrų aplinkai, rezultatus ir jie turėtų pasitarnauti sprendžiant identifikuotas neigiamo poveikio problemas, be kita ko, ribojant jų naudojimą arba diegiant naujus technologinius klimato kaitos švelninimo sprendimus;

Konkrečios rekomendacijos dėl akvakultūros

49. pabrėžia, kad reikia supaprastinti akvakultūros veiklos administracines procedūras, ypač kai ji vykdoma „Natura 2000“ teritorijose, ir prašo Komisijos visiškai įgyvendinti ir prirreikus atnaujinti savo gaires dėl akvakultūros ir „Natura 2000“ teritorijų, kuriuose reikia kiek įmanoma vengti žalingos sąveikos su jūros aplinka;
50. mano, kad būtina atsižvelgti į akvakultūros teikiamas ekosistemines paslaugas – viena iš svarbių tokių paslaugų yra biologinės įvairovės palaikymas – ir jas remti; pabrėžia, kad tvenkiniuose auginamų

⁶ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1022, kuriuo nustatomas daugiamečių vakarų Viduržemio jūros demersinių išteklių žvejybos valdymo planas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 508/2014 (OL L 172, 2019 6 26, p. 1).

ekosistemų funkcijų vertė yra didesnė nei bet kurio žemės ūkio sektoriaus, tačiau parama kompleksinėms gamtinės vertės paslaugoms, kurias kuria ir palaiko akvakultūra, yra daug mažesnė nei žemės ūkyje;

51. pabrėžia, kad kai kurių rūšių akvakultūra, pavyzdžiui, karpių auginimas tvenkiniuose, lagūnų akvakultūra, kiautuotųjų vėžiagyvių ir dumblių akvakultūra, ypač tradiciškai valdoma, turi ne tik ilgalaikę integravimosi į ekosistemą istoriją, bet ir yra labai svarbi siekiant išsaugoti šlapynių buveines, gerinti biologinę įvairovę ir taip užtikrinti visas ekosistemos funkcijas, ne tik teikiant sveiką maistą, bet ir atliekant reguliavimo funkcijas, pvz., anglies dioksido sekvestraciją, maisto medžiagų šalinimą, biologinį atsinaujinimą ar kultūrinės paslaugas;
52. palankiai vertina pasiūlymus sumažinti ir apriboti naudojamą pesticidų ir kitų cheminių medžiagų kieki siekiant apsaugoti biologinę įvairovę; vis dėlto yra tvirtai įsitikinęs, kad tokios priemonės turėtų būti kruopščiai įvertintos iš anksto ir apimti suminio poveikio vertinimus;
53. pritaria Vandens pagrindų direktyvoje⁷ ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje⁸ nustatytiems užmojams; pabrėžia, kad akvakultūra gali atlikti tam tikrą funkciją atkuriant nualintas jūrų ir gėlo vandens ekosistemas, nes žinoma, kad nedidelį poveikį darančios akvakultūros ūkiai prisideda prie teritorijų, pvz., šlapynių ir lagūnų, išsaugojimo tikslų;
54. labai pritaria tikslui visiškai netoleruoti NNN žvejybos; pažymi, kad NNN žvejyba daro itin neigiamą poveikį išteklių būklei, jūrų ekosistemoms, biologinei įvairovei ir Europos žvejų konkurencingumui; atsižvelgdamas į tai, ragina užtikrinti didesnę ES prekybos ir žuvininkystės politikos nuoseklumą siekiant užtikrinti veiksmingą kovą su NNN žvejyba;
55. palankiai vertina tai, kad strategijoje pabrėžiamas tarptautinis vandenynų valdymas ir saugomos jūrų teritorijos Pietų vandenynė; ragina ES imtis lyderės vaidmens tarptautinio vandenynų valdymo srityje, nes ji viena negalės užtikrinti biologinės įvairovės išsaugojimo ir atkūrimo pasaulyje; ragina Komisiją reikalauti, kad vandenynai būtų paskelbti bendru žmonijos turtu;
56. ragina ypatingą dėmesį skirti Pietų (Arkties) vandenynui, nes jo neapima jokia regioninė žuvininkystės valdymo organizacija, ir ragina stebėti susitarimą, kad būtų užkirstas kelias nereglamentuojamai žvejybai Pietų vandenyno centrinėje dalyje;

Finansavimas

57. pabrėžia tinkamo finansavimo, įskaitant žvejybos sektoriaus smulkiąją žvejybą, svarbą pereinant prie selektyvesnių ir mažiau žalingų žvejybos būdų, pasitelkiant Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondą ir programą „Europos horizontas“, kad būtų pasiekti ES tikslai biologinės įvairovės srityje;
58. pabrėžia, kad pagrindiniai 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslai galioja ir susitarimams su trečiosiomis šalimis, todėl tokie partnerystės susitarimai turėtų būti atitinkamai peržiūrėti;

Išvados

59. palankiai vertina didelius užmojus nustatant tikslus, t. y. iki 2030 m. apsaugoti ir išsaugoti bent 30 proc. ES jūrų, iš kurių trečdalis (10 proc. ES jūrų) turėtų būti griežtai saugoma, taikant gerai susietą ir veiksmingą saugomų teritorijų sistemą ir kitas veiksmingas konkrečiai teritorijai pritaikytas išsaugojimo priemones; tačiau primygtinai rekomenduoja, kad būtų įgyvendinami kiekvieno konkretaus atvejo tikslai, atsižvelgiama į vietos ypatumus (žinoma, kad skirtingos jūros pasižymi skirtingomis fizinėmis ir cheminėmis savybėmis, be to esama ir (arba) yra laikomasi skirtingų tradicijų) ir į būtina gamtos ir biologinės įvairovės apsaugos lygį, kuriamos bendro žvejybos valdymo grupės; rekomenduoja, kad nustatant tokius tikslus taip pat būtų atsižvelgiama į socialinius ir ekonominius aspektus, kurie būtų paremti pertvarkymo programomis ir alternatyviais žvejų bendruomenių pragyvenimo šaltiniais, ir poreikį užtikrinti ilgalaikį žvejybos ir akvakultūros vertės grandinės atsparumą, kad priemonės būtų proporcingos

⁷ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

⁸ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

siekiamam tikslui ir turėtų tvirtą mokslinį pagrindą; atkreipia dėmesį į tai, kad sveikos ir atsparios ekosistemos atitinka bendrus gamtos, aplinkos ir žuvininkystės sektoriaus interesus;

60. ragina Komisiją parengti patikimą ataskaitų teikimo procesą ir jo kriterijus, pagal kuriuos saugomos jūrų teritorijos tik tada būtų oficialiai įtraukiamos į tarptautinius tikslus, kai jose būtų vykdoma aktyvi veikla;
61. pabrėžia, kad dėl daugelio su ES besiribojančių jūrų būtinas dialogas ir glaudus bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, nes ES neturi vienodų teisinių ir (arba) sutartinių nuostatų ar susitarimų su visomis šiomis šalimis, ir į tai reikėtų atsižvelgti nustatant biologinės įvairovės išsaugojimo tikslus;
62. pabrėžia konstruktyvių, veiksmingų ir lygių konsultacijų su visais atitinkamais mėlynosios ekonomikos veikloje dalyvaujančiais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma žvejais ir jūrų bei gėlųjų vandenų akvakultūros gamintojais, įskaitant jų asociacijas ir sąjungas, svarbą priimant bet kokią sprendimą dėl valdymo priemonių ir teritorijų planavimo, susijusio su biologine įvairove, arba bet kokių kitų buveinių, rūšių ar aplinkos apsaugos priemonių; primena, kad saugomų jūrų teritorijų ir kitų saugomų teritorijų sėkmę lemia tai, kad jas pripažįsta ir priima žvejai, pakrančių bendruomenės ir kiti suinteresuotieji subjektai;
63. ragina Komisiją rengiant žvejybos išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos veiksmų planą apsvarstyti būtinybę sudaryti palankesnes sąlygas, kad žuvininkystės sektorius, įskaitant smulkiosios žvejybos šaką, vietos bendruomenės ir visi atitinkami suinteresuotieji subjektai aktyviai dalyvautų kuriant, valdant ir stebint saugomų jūrų teritorijų veiklą;
64. pabrėžia, kad žvejybos anglies dioksido pėdsakas yra mažiausias, palyginti su kitomis maisto gamybos pramonės šakomis, nes laukinės jūros gėrybės neturi būti dirbtinai šeriamos, čia nereikia naudoti vandens, antibiotikų ar pesticidų; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad žvejybos sektoriaus poveikis jūrų aplinkai daugiausia susijęs su komercinėmis žuvų rūšimis; vis dėlto pareiškia, kad, nors verslinė žvejyba daro įtaką rūšių gausai ir ištekliams tam tikruose regionuose, ji niekada nebuvo jokios žuvų rūšies išnykimo vandenynuose priežastis; taip pat pažymi, kad sausumos teritorijose dėl ten veikiančių pramonės šakų, kurios taip pat daro didelį poveikį jūrų aplinkai, buvo sunaikintos ir visiškai pakeistos visos ekosistemos; pateikia pavyzdį, kad daugiau kaip 80 proc. vadinamųjų į jūrą išmestų šiukšlių iš tikrųjų patenka iš sausumoje esančių šaltinių;
65. pabrėžia, kad reikia atlikti išsamius poveikio vertinimus, kuriuose visų pirma būtų atsižvelgiama į poveikį smulkiems žvejams ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms ir kuriuose būtų atsižvelgiama į pasiektus laimėjimus ir alternatyvių produktų prieinamumą, ekonominį poveikį ir pasekmes apsirūpinimo maistu saugumui ir maisto saugai, siekiant užtikrinti biologinės įvairovės išsaugojimą ir sykiu jūros gėrybių vertės grandinės konkurencingumą;
66. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamas ir sąžiningas žvejų, akvakultūros gamintojų ir ūkininkų pajamas, taip pat vienodas sąlygas, palyginti su importuojamais maisto produktais; pakartoja, kad ES yra atsakinga už visuotinio ir teisingo tvaraus vystymosi skatinimą visose šalyse; pabrėžia, kad kai kurių besivystančių šalių poreikiai ne visada atitinka ES plataus užmojo aplinkosaugos tikslus; pabrėžia, kad ES taikant itin griežtas priemones labai padidės importas iš trečiųjų šalių, kuriose galioja žemesni aplinkos apsaugos standartai, o tai turės neigiamą poveikį pasaulio biologinei įvairovei ir taip pakenks ES biologinės įvairovės strategijos tikslams, taip pat ES tarptautinio vandenynų valdymo tikslams; atkreipia dėmesį į tai, kad griežtesni žuvininkystės produktų atsekamumo standartai galėtų padėti pasiekti šį tikslą;
67. pasisako už tai, kad 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijos tikslai būtų pasiekti veiksmingiausiu būdu užtikrinant ekonominį konkurencingumą ir socialinę naudą žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams;
68. ragina valstybes nares skirti daugiau išteklių žuvų ir kitų jūros gyvūnų rūšių moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, taip pat materialinei paramai mokslinių tyrimų infrastruktūrai, siekiant užtikrinti, kad būtų laiku teikiama tiksli informacija, kuria būtų galima pasinaudoti rengiant rekomendacijas ir priimant sprendimus;

69. atkreipia dėmesį į Komisijos pastabą, kad tam, kad turėtume sveiką ir atsparią visuomenę, turime gamtai suteikti reikiamą erdvę; pabrėžia, kad norint sėkmingai pasiekti šį tikslą, tvarumas turi būti vertinamas holistiniu požiūriu, atsižvelgiant į aplinkos, socialinius ir ekonominius aspektus, ir kad norint turėti sveiką ir atsparią visuomenę, reikia reikiamą erdvę suteikti ne tik gamtai, bet ir žvejams bei akvakultūros gamintojams;
70. ragina Komisiją parengti peržiūrėtus, tinkamus ir plataus užmojo planus ir taisykles, kad būtų užkirstas kelias invazinių rūšių paplitimui įvairiose Europos jūrose ir vandenynuose taikant išsamius protokolus, kuriais visų pirma būtų užkirstas kelias rūšių, kurios gali turėti didelį neigiamą poveikį ne tik biologinei įvairovei apskritai, bet ir žuvininkystei, patekimui, nes tai gali sukelti didelių ekonominių nuostolių, taip pat parengti invazinių rūšių valdymo veiklos planą siekiant kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį, kurį invazinės rūšys gali sukelti įvairiems sektoriams ir ekosistemoms, jei jų patekimo nebus išvengta;
71. ragina užtikrinti ES aplinkos, žuvininkystės, prekybos, įskaitant išorės prekybą, ir kitų sričių ES politikos suderinamumą, kad būtų išlaikytas bendrosios rinkos vientisumas ir žvejybos bei akvakultūros sektorių konkurencingumas;
72. palankiai vertina natūraliai tekančių upių atkūrimą tvariu būdu, atsižvelgiant į aplinkos, socialinius ir ekonominius aspektus, investicijas į technologijas ir inovacijas, skirtas žvejybos migracijos maršrutams kurti, neribojant valstybių narių teisės spręsti dėl energijos rūšių derinio, hidroelektrinių ekonominės veiklos ir hidroenergijos energetinio saugumo bei naudos aplinkai.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	17.3.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 17 -: 4 0: 7
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, João Ferreira, Søren Gade, Francisco Guerreiro, Anja Hazekamp, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Cláudia Monteiro de Aguiar, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Emma Wiesner, Theodoros Zagorakis
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Benoît Biteau, Gabriel Mato, Annalisa Tardino

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

17	+
ID	France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Cláudia Monteiro de Aguiar, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Giuseppe Ferrandino, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro

4	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
PPE	Annie Schreijer-Pierik
The Left	Anja Hazekamp

7	0
ID	Rosanna Conte, Annalisa Tardino
The Left	João Ferreira
Verts/ALE	Benoît Biteau, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Grace O'Sullivan

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	28.5.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 62 -: 4 0: 12
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Nikos Androulakis, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Focchi, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Petros Kokkalis, Joanna Kopcińska, Danilo Oscar Lancini, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Sara Matthieu, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søgaaard-Lidell, Maria Spyraiki, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Salvatore De Meo, Ondřej Knotek, Andrey Slabakov, Nikolaj Villumsen

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

62	+
ECR	Joanna Kopcińska, Andrey Slabakov, Alexandr Vondra
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Salvatore De Meo, Christian Doleschal, Agnès Evren, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolores Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Maria Spyra, Pernille Weiss, Michal Wiezik
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Ondřej Knotek, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Véronique Trillet-Lenoir
S&D	Nikos Androulakis, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Nikolaj Villumsen, Mick Wallace,
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Pär Holmgren, Sara Matthieu, Tilly Metz, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Michèle Rivasi

4	-
ID	Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer
Renew	Nils Torvalds, Emma Wiesner

12	0
ECR	Sergio Berlato, Pietro Focchi, Rob Rooker, Anna Zalewska
ID	Simona Baldassarre, Aurélie Beigneux, Marco Dreosto, Catherine Griset, Danilo Oscar Lancini, Joëlle Mélin, Luisa Regimenti
Renew	Jan Huitema

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė